

НАРОДНИ МУЗЕЈ У БЕОГРАДУ

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
НАРОДНОГ МУЗЕЈА
ЗА 2010. ГОДИНУ**

Београд, фебруар-март 2010

САДРЖАЈ:

1. Уводни део

- 1.1 Основни подаци о Народном музеју
- 1.2 Основни подаци о делокругу рада и мисији Музеја
- 1.3 План рада за 2010. годину – стратешки циљеви, главне активности, најважнији резултати у 2010. години
- 1.4 Организација рада и запослени
- 1.5 Руковођење/управљање
- 1.6 Финансирање рада Народног музеја

2. Обезбеђивање услова за адекватно чување, заштиту и презентацију збирки Народног музеја

- 2.1. Реконструкција Народног музеја у Београду
- 2.2. Музеј Лепенски Вир - реконструкција
- 2.3. Музеј Вука и Доситеја
- 2.4. Галерија фресака
- 2.5 Археолошки музеј Ђердапа

3. Активности и ефекти рада Народног музеја

Редовна делатност

- 3.1. Збирке: аквизиције, обрада, ревизије
- 3.2. Заштита: превентивна заштита, конзервација и рестаурација
- 3.3. Изложбена делатност (и позајмице дела)
- 3.4. Издавачка делатност
- 3.5. Пројекти Народног музеја: истраживачки, изложбени, издавачки, конзерваторски пројекти – редовна и програмска делатност
- 3.6. Документација: израда фотодокументације, обрада архивске и документарне грађе, позајмице документационе грађе
- 3.7. Библиотека
- 3.8. Централна и матична делатност
- 3.9. Усавршавање стручњака: стручна и научна звања; учешће на стручним и научним скуповима, семинарима; стручни боравци у иностранству
- 3.10. Презентација/комуникација: манифестације, едукативне акције и едукативни пројекти за публику, предавања, концерти, број посетилаца, интернет презентација, медијска презентација и одједи
- 3.11. Објављени радови запослених
- 3.12. Награде и признања
- 3.13. Учешће у пројектима других институција, професионална ангажовања, професионалне позиције

4. Табеларни преглед активности Народног музеја у 2010. години (у односу на план из 2009)

1. УВОДНИ ДЕО

1.1. Основни подаци о музеју

Народни музеј у Београду
Трг Републике 1а, Београд
Телефон: 3306000, 2621-160
Факс: 2627-721
Е-mail: kontakt@narodnimuzej.rs
www.narodnimuzej.rs

Основан 10. маја 1844. године.
Оснивач Република Србија.

Централна музејска установа Републике Србије, матична за археолошку, нумизматичку и националну уметничку грађу до 20. века и страну уметничку грађу.

Музеји у саставу:

Галерија фресака, Цара Уроша 20, Београд
Музеј Вука и Доситеја, Господар Јевремова 21, Београд
Спомен-музеј Надежде и Растка Петровића, Љубе Стојановића 25, Београд
Музеј Лепенски Вир, село Бољетин, Доњи Милановац
Археолошки музеј Ђердапа, Кладово

Матични број: 07023677

Шифра делатности: 092521
ПИБ: 101514832

Текући рачун буџетских средстава: 840-523664-51

Текући рачун сопствених средстава: 840-523668-39

Текући рачун донација: 840-516764-90 (отворен 17. јула 2009)

Збирке: 32 основне збирке и студијске збирке – укупно преко **400.000** музејских предмета (**202.081** инвентарних бројева)

Запослени: у децембру 2010. године 141 запослен.

Директор: др Татјана Цвјетићанин

1.2. Основни подаци о делокругу рада и мисији Музеја

Народни музеј у Београду, најстарија установа заштите баштине у Србији, централна установа заштите и матични музеј, музеј је комплексног типа посвећен заштити, интерпретацији и промоцији слојевитог, мултикултурног наслеђа централног Балкана и Европе – од праисторије до данас - кроз археолошку, нумизматичку и уметничку грађу. Музеј прикупља, чува, проучава, представља културна добра и штити их на основу принципа превентивне заштите, унапређује знања. Он тумачи историјске и савремене културе, национални идентитет, служи као извор сазнања и активан центар учења заједници и окружењу, развија се и прераста у најважнији музеолошки центар на Балкану и

симбол културе Србије и Балкана, узор и модел за друге музеје у земљи и региону. Народни музеј треба да буде национални културни центар регионалног и светског значаја, незаобилазно и омиљено одређиште за грађане Београда и туристе из земље и света, спој локалног и глобалног који примењује светске стандарде за локалне вредности и који је, као такав, препознатљив у јавности. Народни музеј треба да подстиче радозналост и да инспирише.

1.3. План рада за 2010. годину – главне активности, стратешки циљеви, најважнији резултати

1.3.1 Главни циљеви рада Народног музеја и активности у 2010. години

План и програм за 2010. био је усмерен на обављање основних, редовних делатности и програмских активности у ограниченим (затворена стална поставка у централној згради) и веома тешким условима рада, у неодговарајућим условима за адекватно чување и излагање збирки Музеја (стање и услови објекта Музеја). Максималним напорима запослених културна добра из збирки Народног музеја, као и њихово окружење, одржавају се и даље најпрофесионалније могуће у условима који постоје, одлажући најбољим стручним знањем и умећем катастрофалне последице.

Приоритет у активностима Музеја је пројекат реконструкције, централне зграде Народног музеја, који представља предуслов за обављање основне делатности по савременим принципима музеологије и заштите баштине, као и осавремењивање изложбеног простора Галерије фресака и реконструкција Музеја Вука и Доситеја, те рад на новој поставци Музеја Лепенски Вир. Паралелно, јер је приоритет у реализацији капиталних музејских инвестиционих програма очување збирки уз њихову истовремену приступачност, Народни музеј је координирао потребе реконструкције са текућим програмским и редовним активностима, осигуравајући да може да настави да испуњава своју мисију и своје задатке и обавезе, реализујући управо пројекте који треба да омогуће даљи стратешки развој Музеја и стварање предуслова за остваривање утврђене визије.

1.3.2 Најважнији стратешки циљеви Народног музеја у 2010. години:

- Обезбеђивање услова за адекватно чување, заштиту и презентацију збирки Народног музеја, које треба да се спроведе и кроз реконструкцију Народног музеја, реконструкцију Галерије фресака, Музеја Вука и Доситеја и Музеја Лепенски Вир.
- Присутност Музеја у јавности током реконструкције и промовисање значаја културне баштине – представљање збирки Музеја путем изложби, публикација, едукативних програма за публику (у Београду, Србији, иностранству) и стварање јединственог музејског информационог система са регистром покретних културних добара.
- Јачање капацитета установе, са циљем добијања новог квалитета у раду Музеја, како на основу развијања високо-професионалних стандарда који промовишу и саму струку кустоса, тако и кроз даљу едукацију запослених.

1.3.3. Најважнији резултати у 2010. години:

- Избор новог идјног решења за реконструкцију и доградњу Народног музеја на *Конкурсу за идејно архитектонско концептуално решење и просторно*

програмску анализу реконструкције и доградње Народног музеја у Београду: на основу пројектног задатка који је припремила посебна радна група коју су чинили стручњаци из области архитектуре и музеологије, у организацији Друштва архитеката Београда и Савеза архитеката Србије расписан је двостепени јавни конкурс (12. август 2010) на којем је стручни жири изабрао решење тима које је водио арх. Владимир Лојаница за реализацију (28. новембар 2010. године).

- Народни музеј реализовао је укупно **15 изложби:** 8 у Београду, 3 изложбе у Србији и 4 у иностранству. Са музејима у саставу, акцијама и манифестацијама, изложбама у Србији и иностранству укупно је било **205.235 посетилаца**.
- За потребе излагања, Народни музеј је уступио другим установама **124** дела.
- Народни музеј је издао, самостално или као суиздавач, 2 монографије, 1 каталог збирке, 6 каталога изложби, 2 публикације за децу и 2 часописа (укупно **13 издања**), као и 4 деплијана.
- У 2010. години Народни музеј је обогатио своје збирке са укупно **152 културна добра**.
- Урађена је **конзервација и рестаурација 732** уметничко-историјских дела.
- Народни музеј реализовао је и **археолошка истраживања** на четири локалитета, а у оквиру других пројеката сарадње и два међународна пројекта из области конзервације.
- Настављено је са развојем пројекта *Музејски информациони систем Србије*. Креирана је корисничка веб апликација Етернитас и у бази је 222.371 музејских предмета.
- У току 2010. године 1 сарадник Народног музеја стекао је звање кустоса, 3 сарадника звање конзерватора, 1 сарадник звање вишег кустоса, а 4 музејског саветника. На стручним и научним скуповима узело је учешћа 20 сарадника са радом, а 18 сарадника је учествовало у различитим стручним семинарима и радионицама. На стручном усавршавању у иностранству су боравила 3 сарадника.

Најважније препреке у раду:

- Катастрофални услови за чување културних добара.
- Недовољно средстава за планско развијање и даљу едукацију кадрова.

1.4. Организација рада и запослени

Основне организационе јединице Музеја, на основу Правилника о организацији рада и систематизацији радних места у Народном музеју, важећем од 23. августа 2005. године, чине: *Центар за збирке и истраживања*, у оквиру којег су Одељење за археологију, Одељење за средњи век, Одељење за историју новије уметности, Одељење за нумизматику, Научноистраживачко-развојна јединица, као и музеји у саставу - Археолошки музеј Ђердапа, Музеј Лепенског Вира, Галерија фресака, Спомен-музеј Надежде и Растка Петровића и Музеј Вука и Доситеја; *Центар за заштиту*, у оквиру којег су Одељење за превентивну заштиту, Одељење за конзервацију и рестаурацију и Истраживачка лабораторија; *Центар за комуникацију*, у оквиру којег су Одељење за документацију, Одељење за едукацију и рад са публиком, Библиотека и Одељење за реализацију програма; *Одељење за заједничке послове*, у чијем саставу је Служба правних, кадровских и општих послова, Служба материјално-финансијских послова, Служба одржавања и Служба обезбеђења, као и *Кабинет директора*.

У децембру 2010. године у Музеју ради, на неодређено и одређено време, 141 запослен (део сарданика прешао је у Централни институт за конзервацију).

У 2006. години Народни музеј потписао је Уговор са Министарством одбране о преузимању регрута на цивилном служењу војног рока. Током 2010. године у Народном музеју служило је 2 војника који су били распоређени на пословима у Центру за збирке и истраживања и Центру за комуникацију.

1.5. Управљање

Управни одбор Народног музеја, у саставу проф. Бранислав Митровић архитекта, дописни члан САНУ (председник), проф. др Вук Огњановић, Ивона Рајачић-Барандовски, Марина Андрић, Зоран Павловић саветник-конзерватор Народног музеја и Неда Јевремовић, музејски саветник Народног музеја (чланови), именован је 2009. године.

У 2010. години Управни одбор је имао девет седница.

Управног одбор Народног музеја доставља доставља посебан извештај о раду Министарству културе.

Надзорни одбор није именован.

1.6. Руковођење

Од 15. октобра 2004. године **директор** Народног музеја је др Татјана Цвјетићанин.

Директору у руковођењу помажу **оперативни директор**, мр Биљана Ђорђевић, и **Стручно веће**, којег чине шефови основних стручних одељења (археологија – Ј. Кондић (и Археолошки музеј Ђердапа), заменик В. Крстић, Музеј Лепенски Вир – В. Васић), средњи век – Н. Церовић, Галерија фресака – мр Б. Поповић, нумизматика – В. Радић, историја уметности – Т. Бошњак, заменик Г. Станишић, Музеј Вука и Доситеја – Љ. Чубрић, заштита – З. Павловић, едукација – мр Е. Гавриловић) документација и реализација програма – Н. Јевремовић), као и **Колегијум** (шефови свих организационих јединица, основна одељења и општи послови – И. Дорчић, финансије – О. Ракић, обезбеђење – С. Пејовић, одржавање – А. Јосип). Уз послове шефа одељења Т. Бошњак је и **заменик директора**.

У одлучивању учествују и стални одбори и комисије:

Комисија за аквизиције Народног музеја дефинише политику развоја збирки и разматра конкретне предлоге за аквизиције. Комисија ради у саставу: др Т. Цвјетићанин (председник), Н. Радојчић, Ј. Кондић, А. Нитић, Т. Бошњак, Љ. Миљковић, Г. Станишић, В. Радић и П. Петровић (секретар).

Уређивачки одбор Народног музеја утврђује издавачку политику. Током 2010. године одржана су два састанка Уређивачког одбора Народног музеја 26. априла и 31. маја 2010. Досадашњи председник др Ирина Суботић поднела је оставку, те је за новог председника изабран др Вујадин Иванишевић. Чланови: мр Д. Војводић, З. Хамовић, др И. Суботић, А. Нитић, мр Д. Ковачић, мр И. Павић, мр

С. Миленковић и В. Крстић (секретар). Главни и одговорни уредник свих издања Музеја је директор, др Т. Цвјетићанин.

Стручни послови спроводе се и кроз посебне комисије:

Комисија за стручни надзор покретних археолошких налаза са археолошких локалитета врши увид у археолошке налазе са текућих истраживања и предлаже трајни смештај истих. Чине је: мр Д. Ратковић (председник), Д. Шљивар, Ј. Кондић, мр С. Фидановски, Н. Јевремовић, З. Павловић, М. Живковић и мр Е. Зечевић (секретар).

Комисија за стручна мишљења и дозволе за извоз уметничких дела, која даје мишљење о привременом или трајном извозу уметничко-историјских дела за које је матићан Народни музеј; секретар Л. Хам-Миловановић, у њеном одсуству Е. Блануша. У раду Комисије у 2010. учествовали: Т. Бошњак, П. Петровић, Б. Иванић, А. Нитић, М. Јеринић, мр С. Кајтез, М. Живковић.

Издавачка делатност спроводи се и кроз редакције часописа:

Редакција часописа *Зборник Народног музеја – археологија*: мр Д. Шљивар, Ј. Кондић, мр Б. Борић-Брешковић, др М. Поповић, академик Н. Тасић, др А. Мартин, др Е. Петрова, мр В. Нинковић (секретар). Секретар редакције до средине 2010. била је В. Крстић. Преминулог члана Редакције, др А. Јовановића, заменила је др С. Бабић.

Редакција часописа *Зборник Народног музеја – историја уметности*: Б. Иванић, Љ. Миљковић, Т. Бошњак, др М. Марковић, др М. Тимотијевић, др Л. Мереник, Е. Блануша (секретар).

Редакција часописа *Нумизматичар*: мр Б. Борић-Брешковић, др М. Васић, др В. Иванишевић, Р. Мандић, др П. Кос, др Е. Оберлендер, В. Радић (секретар).

Редовни годишњи попис - комисије Народног музеја

- Комисија за попис основних средстава у саставу: Цвјетиновић Александар – председник, М. Стаменковић – заменик председника, чланови: К. Хорјак, Е. Блануша, Е. Новичић, Н. Новаковић;
- Комисија за попис потрошног материјала и роба у магацину публикација у саставу: Д. Иванишевић – председник, Ј. Алберт – заменик председника, чланови: Д. Ђорђевић, М. Васић, Б. Иванић, Д. Марјацић;
- Комисија за попис документационог центра у саставу: Т. Бенцаревић – председник, П. Петровић – заменик председника, чланови: М. Јеринић, М. Ранковић, Г. Исидоровић, М. Ћурковић;
- Комисија за попис продавнице улазница и публикација у Народном музеју, Галерији фресака, Музеју Вука и Доситеја и Музеју Лепенски Вир у саставу: Д. Ленхарт – председник, А. Павловић – заменик председника, чланови: Ј. Дергенц, мр И. Јанковић, С. Лазић, М. Чоловић;
- Комисија за попис Главне благајне у саставу: мр Д. Ратковић – председник, мр Д. Ковачић – заменик председника, чланови: мр В. Нинковић, Н. Церовић, мр И. Павић, У. Исаковић;

- Комисија за попис обавеза и потраживања у саставу: Г. Грабеж – председник, мр М. Ракочевић – заменик председника, чланови: мр С. Кајтез, мр Е. Гавриловић, С. Пејовић, Г. Богојевић;
- Комисија за попис музејских збирки у саставу: И. Дорчић– председник, М. Живковић – заменик председника, чланови: М. Томић, Ј. Лазић, Б. Гладовић, М. Петелин;
- Централна пописна комисија у саставу: Ј. Марковић – председник, Н. Јовановић – заменик председника, чланови: Д. Ивковић, Ж. Темерински, И. Станишић, А. Нитић.

1.7 Финансирање рада Народног музеја

Основи извор прихода Народног музеја је буџет (индиректни буџетски корисник, преко Министарства културе Републике Србије), а делатност музеја суфинансира се и приходима од других нивоа власти, као и на основу сопствених прихода и донација.

У 2010. години приходи из буџета били су (заокружено) 171.740.000 динара, а остварени сопствени приходи 6.230.000 динара, а приходи од донација 1.990.000. Укупно, су приходи износили 179.960.000 динара.

Расходи из буџета су били 171.740.000, из сопствених прихода и донација 7.775.000. Укупно, расходи износе 179.515.000 динара.

2. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА АДЕКВАТНО ЧУВАЊЕ, ЗАШТИТУ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ЗБИРКИ НАРОДНОГ МУЗЕЈА

2.1 РЕКОНСТРУКЦИЈА НАРОДНОГ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ

2.1.1. Основне информације о потреби реконструкције и основама поставке

Реконструкција Народног музеја ствара услове за адекватну заштиту културних добара, функционално, организационо и техничко осавремењивање објекта и креирање додатног простора за основне делатности, посебно излагање и комуникацију са публиком, као и услове за даљи развој Музеја на основу стандарда савремене музеологије и остваривање нове улоге музеја у заједници, односно његово репозиционирање у информативни, едукативни и нарочито комуникациони центар. Стање зграде Народног музеја, стање инсталација и опреме, обим неопходних захвата, као и намена објекта и строги стандарди превентивне заштите културних добара, не дозвољавају други приступ осим радикалног - комплетне реконструкције, адаптације и доградње објекта. Габарит зграде, структура простора и обим потребних радова, не дозвољавају фазно извођење.

Приликом санације и ревитализације Народног музеја у Београду требало би, сходно захтевима заштите, примарно водити рачуна о могућности максимализације изложбеног простора и флексибилности његове употребе с обзиром на убрзану динамику рада модерних музеја. Изложбени простор би требало да обухвата партер, први, други и делимично трећи спрат. Сутерен и остали део трећег спрата били би намењени депоима, конзерваторској служби, стручним и административним службама музеја. Центар педагошке и мултимедијалне библиотечке делатности сматрају се саставним делом јавног простора намењеног посетиоцима.

Досадашњи концепт музеја комплексног типа који је посвећен прикупљању, заштити и интерпретацији археолошке, нумизматичке и уметничке грађе се задржава, а у формирању сложене мозаичке основне поставке посебно место имају и музеји у саставу, Музеј Лепенски Вир, Археолошки музеј Ђердапа, Галерија фресака и Музеј Вука и Доситеја. Поставка обухвата следеће велике сегменте: праисторијске и протоисторијске културе Балкана, културе Грчке и Рима на простору Балкана, Византија и христијанизација Балкана, културна баштина српског средњег и раног новог века, раћање српске модерне уметности и рецепцију европске уметности у Србији. Целокупна поставка била би замишљена као низ визуелних наратива везаних за поједине културне топове карактеристичне за време и простор који презентују. У партеру би се налазио велики вишенаменски изложбени простор намењен великим идентитетским, проблемским и гостујућим мултимедијским и мултидисциплинарним изложбама, као и осталим типовима масовних музејских манифестација.

Услов за почетак радова на градњи, адаптацији и реконструкцији Народног музеја, с обзиром на обим и технолошки процес послова, је привремено измештање фондова и служби Музеја, због безбедности и сигурности културних добара, као и неометаног наставка рада у Музеју. Потребан простор за привремени смештај подразумева посебан, специјализован простор за смештај и

чување уметничко-историјских дела (специјализовани депо), радни простор запослених, са конзерваторским радионицама и лабораторијом, документацијом о културним добрима, архивом и библиотеком.

2.1.2. Основне активности на Пројекту реконструкције у 2010. години

Анализа постојећег пројекта реконструкције, адаптације и доградње

На основу одлуке Управног одбора, од 15. јануара 2010. године, а на иницијативу Министарства културе, ради утврђивања даљих поступака у реконструкцији музеја и одрживости пројекта, формиран је Експертски тим за анализу и процену одрживости пројекта реконструкције Народног музеја, који су чинили: 1. Владимир Лало Николић, дипл. инг. арх, професор РВТХ Ахен; 2. Васа Перовић, дипл. инг. арх, професор на Архитектонском факултету Љубљана; 3. Горан Војводић, дипл. инг. арх., Београд; 4. Драган Буђевац, дипл. инг. грађ, професор на Грађевинском факултету у Београду; 5. Ранко Божовић, дипл. инг. маш, специјалиста за енергетску одрживост објеката, Београд; 6. Гералд Мат, музеолог, директор Kunsthalles Wien, Аустрија; 7. др Томислав Шола, музеолог, Загреб; 8. арх. Бранислав Митровић, председник Управног одбора Народног музеја – задужен за праћење рада тима.

Задатак Експертског тима обухватао је сагледавање пројекта у светлу најсавременијих музеолошких захтева и услова функционисања; унутар самог здања и у односу на друге куће оваквог и сличног профила (међународни стандарди чувања, излагања, размена изложби, конзерваторске радионице и друго) и припрема капацитета и програма за функционисање музеја током реконструкције и по реконструкцији; анализу, коментар и оцену пројектантског концепта и функционалних решења техничке документације у главном пројекту за реконструкцију Народног музеја; предлоге и сугестије за оптимизацију концептних решења (функционалних, просторно – архитектонских, конструктивних, техничко – технолошких, инсталатерских); провера валидности и организација правила “зеленог пројектовања” у складу са највишим релевантним европским стандардима у тој области; провера енергетске одрживости предложених решења или њихова оптимизација.

Након обиласка музеја и упознавањем с стањем објекта, анализе пројектне документације коју је урадио проф. Ракочевић са сарадницима, преко Бироа Ракочевић, више састанака у периоду јануар-март 2010. године, у организацији Народног музеја (др Т. Цвјетићанин, арх. З. Јовановић), Управног одбора Народног музеја (проф. Б. Митровић) и Министарства културе, Експертски тим је сачинио обједињени извештај, примљен 14. априла 2010. на шестој седници Управног одбора (дел. Бр. 2/6), у којем је Пројекат реконструкције, адаптације и доградње Народног музеја оцењен као мањкав у превише аспеката и економски неоправдан, те као концепт не може да реши стварне проблеме Музеја. Предложено је да се Пројекат у оваквом формату и облику, без обзира на апсолутну ургентност ситуације у којој се налази Народни музеј, не релализује. Извештај је прослеђен Министарству културе, ради даљих корака у пословима везаним за реконструкцију Народног музеја.

Одлука Владе Републике Србије о даљим поступцима у реконструкцији

Влада је на седници од 7. маја 2010. године, прихватила Извештај Министарства културе о предузетим мерама у пројекту реконструкције, заједно са мишљењем

Експертског тима. Влада РС је донела Закључак 05, број 631-3337/2010, којим се, између осталог, задужују Министарство културе и Народни музеј у Београду да у складу са законом, предузму мере из своје надлежности ради спровођења новог поступка за избор главног и одговорног архитекте – пројектанта за реконструкцију и адаптацију Народног музеја у Београду, у циљу израде функционалног, музеолошки дефинисаног и економски оправданог решења реконструкције и адаптације зграде Народног музеја у Београду.

Формирање радне групе за израду пројектног задатка реконструкције и адаптације Народног музеја

Управни одбор Народног музеја је на својој проширеној седници одржаној 30. априла 2010. године донео је Закључак о потреби образовања радне групе за израду пројектног задатка реконструкције и адаптације зграде Народног музеја у Београду. На темељу закључка Владе Републике Србије и Управног одбора Народног музеја у Београду, Министарство културе формирало је, на основу решења дел.бр. 119-01-64/2010-01 од 8. јула 2010, Радну групу за припрему пројектног задатка реконструкције и адаптације Народног музеја у Београду, која има за задатак да стручно саветује Министарство културе и Народни музеј и припреми пројектни задатак реконструкције и адаптације Народног музеја у Београду.

У Радну групу су именовани, као чланови, проф. др Мирослав Тимотијевић, редовни професор Филозофског факултета у Београду; проф. др Томислав Шола, професор музеологије Факултета хуманистичких и друштвених наука у Загребу; Татјана Бошњак, музејски саветник, заменик директора Народног музеја у Београду; проф. др Владимир Николић, професор на RWTH Aachen – Немачка; проф. др Драган Буђевац, редовни професор Грађевинског факултета у Београду; Ранко Божовић, дипл. инж. машинства, специјалиста за енергетску одрживост објекта, из Београда. У радну групу су, као консултанти, именовани и: проф. др Васа Перовић, професор Архитектонског факултета у Љубљани; Снежана Јејић, дипл. инж. архитектуре, помоћник директора Републичког завода за заштиту споменика културе; Зоран Павловић, дипл. археолог, шеф Конзерваторског одељења Народног музеја у Београду; Горан Војводић, дипл. инж. архитектуре из Београда.

Управни одбор Музеја усвојио је решење Министарства културе Републике Србије о образовању Радне групе за припрему пројектног задатка реконструкције и адаптације Народног музеја и прихватио Оперативни план Радне групе за припрему пројектног задатка (дел.бр 3/15), за период мај/јун-август. Управни одбор усвојио је и предлог Радне групе да конкурс за избор идејног решења реконструкције и адаптације Народног музеја спроводи Народни музеј у Београду у сарадњи са Савезом архитеката Србије и Друштвом архитеката Београда

Припрема пројектног задатка

Радна група за припрему пројектног задатка реконструкције и адаптације Народног музеја у Београду, образована решењем Министарства културе, имала је више заједничких састанака у периоду јуни – август 2010. године (1. састанак 3-4. јун; 2. састанак 15. јун; 3. састанак, 9. јул; 4. састанак 5. август) на којима је прикупљала податке и потенцијалне услове (Урбанистички завод Београда), анализирала потребе музеја и потенцијале простора, припремала документацију

- архитектонску, музеолошку (координација података из Музеја: др Т. Цвјетићанин, арх. З. Јовановић). Састанци су одржани у Народном музеју (организација Н. Јевремовић, сарадња Ј.Марковић, Г. Грабеж). Састанцима су присуствовали и представници Министарства културе, посебно Д. Живковић, помоћник министра – културно наслеђе. За председника Радне групе изабран је др В. Николић.

Финалном састанку Радне групе, од 6. до 10. август 2010, на којем је финализован текст и прилози пројектног задатка и извршене све потребне провере, осим чланова Радне групе и консултаната, присуствовао је и Управни одбор Народог музеја (6. август 2010), као и представници Савеза архитеката Србије и Друштва архитеката Београда.

Основно полазиште Радне групе било је да је Народном музеју неопходна брза реконструкција, ревитализација и санирање, као и пројекат реконструкције и ревитализације који је примерен значају ове институције, функционалан и финансијски остварив у односу на расположива средства.

Иницијатива Министарства културе Републике Србије, да радови почну следеће, 2011. године, има за циљ да музеј у што краћем временском периоду од две до три године буде поново отворен за јавност.

Програм и пропозиције конкурса за идејно решење реконструкције и доградње Народог музеја у Београду усвојен је од стране Управног одбора на ванредној седници одржаној 5. августа и предат је Друштву архитеката Београда, као основа за расписивање конкурса.

Конкурс за идејно архитектонско концептуално решење и просторно програмску анализу реконструкције и доградње Народог музеја у Београду

За избор идејног решења реконструкције и доградње Народог музеја спроводио се јавни, анонимни, двостепени конкурс. Организацију конкурса преузело је Друштво архитеката Београда (ДАБ), на основу уговора, а средства за спровођење конкурса обезбедило је Министарство културе Републике Србије.

Конкурс је отворен 12. августа 2010. године, објављен у дневним новинама, на сајту ДАБ-а, Министарства културе РС и Народог музеја. Прва фаза окончана је 30. септембра 2010, а њени резултати објављени су 4. октобра 2010. Резултати друге фазе су објављени 28. новембра 2010. године.

Управни одбор Народог музеја, уз сагласност Министарства културе, усвојио је предлог Жирија конкурса (у првом и другом кругу), у следећем саставу:

1. Небојша Брадић, министар културе, председник
2. проф. Бранислав Митровић, дипл.инг.арх, председник Управног одбора Народог музеја
3. проф. Владимир Лало Николић, дипл.инг.арх, професор на RWTH Aachen, Немачка
4. Горан Војводић, дипл.инг.арх.
5. доцент Васо Перовић, дипл.инг.арх, Архитектонски факултет у Љубљани, Словенија
6. проф. Василије Милуновић, дипл.инг.арх, представник Савеза архитеката Србије

7. доцент Борислав Петровић, дипл.инг.арх, представник Друштва архитеката Београда
8. проф. др Томислав Шола, музеолог, Универзитет у Загребу, Хрватска
9. проф. др Мирослав Тимотијевић, Филозофски факултет у Београду
10. Владимир Величковић, сликар, члан француске Академије лепих уметности
11. др Татјана Цвјетићанин, директор Народног музеја.

Управни одбор усвојио је и предлог за проширени састав Жирија, у другом кругу конкурса, у функцији консултаната укључе :

1. Ранко Божовић, дипл.инг.маш, специјалиста за енергетску одрживост објекта
2. проф. др Драган Буђевац, дипл.инг.грађ.

Прва фаза конкурса имала је за циљ избор адекватног, креативног и иновативног иденог решења одговарајуће ревитализације; интеграције постојеће, историјске, грађевинске структуре са могућим краткорочним проширењем унутар самог објекта, ради конзервације габарита објекта и плана средњерочног подземног проширења објекта (екстензије) у правцу Трга Републике.

Циљ конкурса, односно, идеја реконструкције Народног музеја је визија будућности - осим предлога реконструкције постојећих објеката, од учесника се очекивало да предложи визију новог музеја као флексибилне, отворене институције која, уз поштовање историјског карактера и квалитета успоставља 'платформу' отворену за примену различитих савремених музеолошких концепата. Неутралност овако добијених музејских изложбених простора је предуслов за дугорочну флексибилност музеја и његову актуелност у сваком будућем временском периоду.

На јавни *Конкурс за идејно архитектонско концептуално решење и просторно програмску анализу реконструкције и доградње Народног музеја у Београду* пристигла су до краја прве фазе 30. септембра 2010. године 62 рада. Након извештаја извештача, Жири је прегледао и оценио све радове и 4. октобра саопштио имена аутора који су ушли у другу фазу Конкурса, на конференцији за медије одржаној у седишту ДАБ.

У другу фазу конкурса прошло је пет пројеката: пројекат ауторског тима Марија Крсмановић, Милица Олујић и Милена Кордић, пројекат урађен у склопу предузећа "ARCHTIC d.o.o", аутора дипл.инг.арх. Зорана Радојчића, на коме су радили и пројектант дипл.инг.арх. Борис Вуковић, сарадник дипл.инг.арх. Александар Костић, консултант за ГТ инсталације дипл.инг. маш. Радослав Галић и консултант за конструкцију дипл.инг.арх. Милан Радојичић. Затим пројекат групе аутора дипл.инг. арх. Зорице Савичић, дипл.инг.арх. Зорана Дмитровића, дипл.инг.арх. Владимира Анђелковића, дипл.инг.арх. Дијане Аџемовић Анђелковић и дипл.инг.арх. Александра Богојевић, као и пројекат Гроздане Шишовић и Дејана Милановића, урађен у склопу "Re:a.c.t.". Последњи пројекат који је прошао у другу фазу је пројекат Владимира Лојанице, урађен у склопу "Машинопројект КОПРИНГ", а.д, на коме су радили и Соња Пештерац, Марија Chorluka-Мијовић, Владимир Цвејић, Никола Илић и Марија Констандинидис. Свих пет радова који су ушли у други степен конкурса поседују висок квалитет

архитектонских, функционалних, конструктивних и техничких решења, са различитим концептима и тежиштима.

Жири је доделио и пет посебних признања пројектима за које је сматрано да својим квалитетом заслужују пажњу јавности. Посебним признањем награђени су пројекти: Драгана Маринчића са тимом Александра Маринчић, Андреа Тамаш и Владимир Гарбош; Зорана Булајића и Катарине Боснић; ауторског тима "САДАР + ВУГА д.о.о.", главни архитекти Јуриј Садар и Боштјан Вуга; „Ламбра Лаб“ и Владимир Јовановић; Душан Стојановић, Дуња Предић, Павле Стаменовић и Марко Вуковић.

Рок за предају радова у другој фази конкурса био је 25. новембар 2010. године. У току рада одржан је и један колоквијум (23. октобра) којем су присуствовали и представници стручних одељења Музеја. Презентација пројеката била је 27. новембра 2010. године.

У недељу, 28. новембра у 12 часова у атријуму Музеја, одржана је конференције за представнике медија поводом представљања резултата и проглашења победника *Конкурса за идејно архитектонско концептуално решење и просторно програмску анализу реконструкције и доградње Народног музеја у Београду*. Жири је доделио прву награду раду који је најбоље прилагођен савременом сензибилитету и који је понудио оптималну равнотежу између атрактивног просторног концепта и струковне функционалности објекта, пројекту Владимира Лојанице, урађеном у склопу "Машинопројект КОПРИНГ", а.д, на којем су радили и Соња Пештерац, Марија Чорлука-Мијовић, Владимир Цвејић, Никола Илић, Марија Констандинидис, Ранка Јовановић, Ивана Лепосавић, Бранко Николић, Саша Јанковић, Оливера Лалић, Виктор Димитријевић и Душко Божовић. Пројекат одликује промишљена интеграција новодобијених простора са постојећима, квалитет пројектовања, предложене комуникације, логична конструкција, као и једноставна и ефикасна изводљивост.

Радови који су учествовали на конкурс предствљени су у каталогу радова (издавач ДАБ) и на изложби у Народном музеју (28. новембар – 12. децембар 2010).

Послови на привременом пресељењу збирки и запослених:

Редовна контрола културних добара припремљених за пресељење.

Део културних добара смештен је у трезорима Народне банке. Координатор послова везаних за депоновање предмета из збирки Народног музеја у Трезору Народне банке Србије (В. Радић).

Мирослављево јеванђеље привремено је смештено у Народној банци Србије.

Парнице

- На основу сагласности Министарства културе и Закључка Владе Републике Србије из 2006. године, Народни музеј је склопио Уговор о пословној сарадњи који се односи на услуге привременог смештаја збирки са фирмом Кунсттранс. С обзиром да Музеј није добио сагласност Министарства културе 2008. године за пресељење и да Музеј не користи овај простор, те и не плаћа рачуне по овом уговору, Музеј је тужен од стране Кунсттранса у 2008. години. Овај спор настављен је и у 2009. години, код Трговинског суда у Београду, у спору под бр. П.6701/2008. Музеј заступа у овој парници (1) адв. Душан Стојковић. У овом спору на страни Народног музеја, као умешач, придружила се Република Србија

преко Републичког јавног правобранилаштва. Суд је прихватио мешање Републике Србије, а Кунсттранс могућност мешања оспорава. Како је у међувремену покренута парница о којој се подаци дају под следећом тачком, у овом спору дошло је до прекида јер се очекује да друго веће одлучи да ли ће, ради рационалног вођења, списи ове две парнице бити спојени. Стање исто и у 2010. години.

- Парница (2) код Трговинског суда у Београду, у спору под бр. П.5225/09 у којој је тужилац Република Србија (Министарство културе) преко Републичког јавног правобраниоца, а тужени су Народни музеј и Кунсттранс. Тужбом се тражи утврђење ништавости закљученог уговора између Народног музеја и Кунсттранса. У 2010. години донета је одлука којом је тужбени захтев одбијен. Поступак је, по жалби туженог, код другостепеног суда. Кунсттранс се противи тужби, а последње рочиште је одржано 15.12.2009. и расправа је одложена на неодређено време уз налог Кунсттранс-у да уредно достави свој поднесак поводом навода у тужби.

Послови на представљању Пројекта реконструкције јавности:

Настављено је информисање јавности о стању и статусу Пројекта реконструкције, преко медија, као и веб сајта Народног музеја.

О реконструкција је било 183 прилога у штампаним медијима и 122 прилога у електронским медијима.

2.1.3. Финансирање Пројекта реконструкције

У 2010. години финансиран је рад експертске групе, радне групе за израду пројектног задатка, као и реализација јавног двостепеног конкурса (са наградама), у укупном износу од 12.016.329 динара.

2.2 МУЗЕЈ ЛЕПЕНСКИ ВИР - РЕКОНСТРУКЦИЈА

- Настављен је рад на Пројекту изградње заштитне конструкције над археолошким локалитетом Лепенски Вир, за коју је пројектну документацију урадио Републички завод за заштиту споменика културе, а носилац реализације је Министарство економије и регионалног развоја. Одобрење за изградњу издало је Министарство за инфраструктуру решењем бр. 351-03-01203/2006-10, од 25. октобра 2006. године. У 2010. години грађевински радови и део занатских радова су проведени крају.

- Током целе 2010. године музеј Лепенски Вир није радио за посетиоце због реконструкције. Простор ван градилишта редовно се одржавао, а чуварска служба обављала је послове у оквиру своје делатности.

- Због болести управника Музеја Лепенски вир крајем новембра месеца именован је заменик управника Музеја Лепенски Вир – Н. Радојчић.

- Народни музеј у Београду обновио је иницијативу за добијање сагласности од стране Републичке дирекције за имовину Републике Србије за пренос права коришћења, управљања и располагања на непокретној имовини КО Бољетин, на којој се налази Музеј Лепенски Вир. ЕПС ЈП Ђердап је још 1995. године донео одлуку да се ове непокретности без накнаде пренесу Народном музеју, о чему је 2002. године сачињен предлог уговора. Републичкој дирекцији је у новембру 2008. године достављена целокупна документација, по којој је у 2009. години настављен процес. У децембру 2009. године тражена је сагласност за пренос права

коришћења и од Министарства културе (М. Живковић), која у току 2010. године није добијена.

2.3 МУЗЕЈ ВУКА И ДОСИТЕЈА

У 2010. години није било радова у Музеју Вука и Доситеја. Релевантна документација предата је Министарству културе ради обезбеђења финансијских средстава за нужне радове на комплетној реконструкцији објекта.

2.4 ГАЛЕРИЈА ФРЕСАКА

У току 2010. године започети су радови на уређењу изложбеног простора Галерије фресака и стваарњу одговарајућих услова у изложбеном простору и депоима.

Радовима, који су започели 31. марта 2010, било је обухваћено пет изложбених сала у приземљу објекта, улазни хол, протирница и тоалети у приземљу. У наведеним просторима изведени су следећи радови: демонтаже разних елемената и опреме; грађевинско-занатски радови (сувомонтажни радови гипс-картонским негоривим плочама, монтажа термоизолације у таванском простору, монтажа касетираног и монолитног спуштеног плафона од негоривих гипс-картонских плоча, уградња алуминијумских лајсни на ивицама зидова, стаклорезачки радови на оштећеним прозорским окнима, молерско-фарбарски радови на унутрашњој столарији, зидовима и плафонима, фарбање браварије за качење екпомната, израда и монтажа браварије за излагање копија фресака (шипке), враћање демонтираних зидних камених облога, чишћење стаклених и камнеих подних површина), радови на електро инсталацијама (олагање најпојних каблова у регалима по трасама које пролезу кроз наведене просторије као и каблови који снабдевају наведене просторије електричном енергијом), изведена је општа расвета у салама и другим наведеним просторима, шинска расвета у изложбеним салама, као и расветна тела у изложбеним салама, панична расвета са светиљкама, радови на телекомуникационим и сигналним инсталацијама (полагање каблова по трасама за све телекомуникационе и сигналне инсталације које пролазе кроз поменуте просторије или се и завршавају у истим, без испоруке и монтаже уређаја). Радови су у овој, првој фази завршени 09. маја 2010. године.

У име Народног музеја стручни надзор радова врши предузеће MIDVEJ d.o.o. на основу уговора број 210/11 од 12. априла 2010.

Договор са извођачем је да се радови наставе у 2. фази пошто се инвеститору преда потребна документација и испостави Прва привремена ситуација, а у складу са активностима у Галерији фресака (координација арх. З. Јовановић, сарадња мр Б. Поповић).

2.5 АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ ЂЕРДАПА

У току 2010. године није било инвестиционих радова на објектима (зграда музеја и објекти у насељу Караташ и на локалитету Диана/Занес, укупно (5) .

Спроводило се редовно, текуће одржавање објеката и опреме, у којем помаже и ЈП Ђердап - решење бр. 10-15/37-2010 Ђердап-Услуге) и редовна контрола нарочито система безбедности, ППЗ инсталација и видео надзора (замена или сервисирања свих виталних-безбедоносних инсталација, ППЗ апарата и за дојаву пожара, и др).

3. АКТИВНОСТИ И ЕФЕКТИ РАДА НАРОДНОГ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ У 2010. ГОДИНИ

3.1 ЗБИРКЕ

3.1.1 Аквизиције

У 2010. години Народни музеј је обогатио своје збирке са укупно **152 културна добра**. Послове секретара Комисије за аквизиције обавља П. Петровић, виши кустос, а акта Комисије, која имају својство Књиге уласка, води М. Живковић, секретар Музеја.

3.1.1.1 Поклони (укупно 21)

- **Збирка цртежа и графика југословенских аутора:** Владимир Вељашевић, *Без назива*, 1998-2003 (5 графичких листова). Поклон аутора по Одлуци Комисије бр. 55/5 од 03. фебруара 2010; Богдан Кришић, *Еразмо Р., Похвала лудости*, 1963; *Оркестар*, 1964; *Лудаџи*, 1978; *Портрет из Бола*, 1980; *Пацоловац и мажорета (Агнес)*, 1984; *Раздвојени ансамбли*, 1997; *Тауромакија*, 1997. Поклон Јелене Кришић из Београда по Одлуци Комисије бр. 55/18 од 11. јуна 2010 - 12;
- **Збирка стране уметности:** Francois Cacheux (1923), *Портрет Рене Ватје*; Jack Chambrin (1919 - 1983), *Лале*; Emil Vou (1908 - 1989), *Мртва природа са два парадајза*; Hubert le Mab (XX век), *Портрет Рене Ватје*; Francois Cacheux (1923), *Портрет Рене Ватје*. Поклон Рене Ватије из Париза, посредством Министарства спољних послова Републике Србије, према Одлуци Комисије бр.55/8 од 02. фебруара 2010 - 4;
- **Збирка цртежа и графика страних аутора:** Francois Cacheux (1923), *Портрет Рене Ватје*; Francois Cacheux (1923), *Портрет Рене Ватје*; Francois Cacheux (1923), *Беба у сну*; Eugene Corneau (1894 - 1976), *Млин у Милију*; Christian de Gastune, *Романске рушевине*. Поклон Рене Ватије из Париза, посредством Министарства спољних послова Републике Србије, према Одлуци Комисије бр.55/7 од 02. фебруара 2010 - 5;
- **Студијска збирка Галерије фресака:** *Богородица са Христом*, Реплика икона на дасци, 18 x 15 cm. Поклон Војнобезбедносне агенције Министарства одбране Републике Србије. Одлука Комисије бр. 55/16 од 05. јула 2010.

3.1.1.2 Откупи (укупно 16)

- **Збирка гвозденог доба:** већа бронзана двосекла секира типа лабрис, већа позамантеријске фибула од бронзе. Откупљено од Горана Бугарског из Панчева према Одлуци Комисије бр. 55/20 од 11. јуна 2010 -2;
- **Збирка медаља и плакета:** Сребрна медаља-споменица *Откривања споменика у славу победе код Петроварадина 1692-1902*. Откупљено од Драгана Станисављевића из Зрењанина, према Одлуци Комисије бр.55/17 од 05. јула 2010 -1;
- **Збирка копија фресака и копија декоративне пластике (Галерије фресака):** *Лице младог светитеља*, копија фреске из манастира Паник код Билеће; *Лице светитеља светле браде и косе*, копија фреске из манастира Паник код Билеће; *Лице и торзо старог светитеља дуге седе браде у мандији*, копија фреске из манастира Паник код Билеће; *Мучеништво Свете Петке*, копија фреске из манастира Доња Каменица; *Мироносице на гробу Христовом*, копија фреске из манастира Сопоћани; *Штит светог ратника са представом лава (први слој)*, копија фреске из манастира Сопоћани; *Детаљ орнамента са хаљине протобестијара Богдана*, копија фреске из

манастира Каленић; *Детаљ хаљине Петра, брата протовестијара Богдана*, копија фреске из манастира Каленић; *Детаљ поставе хламиде краља Драгутина у преносу моштију архиепископа Јоаникија*, копија фреске из манастира Градац; *Симетрични орнамент из сокла*, копија фреска из манастира Поганово. Откупљено од Зденке Живковић из Београда, према Одлуци Комисије бр. 55/6 од 02. фебруара 2010 - 10;

- **Збирка српског сликарства XVIII и XIX века:** Анастас Боцарић, *Портрет Јоце Вујића*, 1911. Откупљено од Биљане Попмијатов из Београда за 2.500,- Eur (у дин. противвр.) према Одлуци Комисије бр. 55/28 од 06. децембра 2010 - 1;

- **Збирка цртежа и графика југословенских аутора:** Мрћан Бајић, *Back-up* (пројекти), 1989. (14 радова у комб. техници - 13 чине целину и инвентарисани под једним бројем). Откупљено од аутора, према Одлуци Комисије бр. 55/30 од 06. децембра 2010 - 2.

3.1.1.3 Инвентар након археолошких истраживања (4)

- Инвентарисана су четири бакарна предмета са локалитета Плочник за Збирку млађи неолит - енеолит (мр Д. Шљивар);

3.1.1.4 Фондови Археолошког музеја Ђердапа

У току је обрада материјала и припрема за инвентар за основну збирку (види поглавље обрада).

3.1.1.5 Инвентар након ревизије збирки и студијског материјала (111)

- Након ревизије фондова, 110 предмета уписано у **Збирку античких и средњовековних епиграфских споменика** (мр В. Нинковић).

- **Збирка цртежа и графика југословенских аутора:** А. Дероко, *Идејно решење доградње Народног музеја у Београду*, инвентарисано након ревизије документарне грађе,

3.1.1.6

Копирање фресака и формирање збирке монументалног сликарства

За збирке Народног музеја није набављено ни једно дело копирањем.

3.1.1.7 Размена

За збирке Народног музеја није набављено ни једно дело разменом.

3.1.1.8 Прикупљање материјала из других установа

- Настављено је, с великим тешкоћама, са планском акцијом прикупљања археолошке грађе везане за пројекат Ђердап, који треба да буде депонован у Археолошком музеју Ђердапа (координација Ј. Кондић);

- Извршена је примопредаја дела материјала са ранијих археолошких истраживања манастирске целине Студеница према достављеној документацији РЗСК 0302 бр. 68/61 од 27. 08. 2010. (НМ, бр. 14/73 од 03. 09. 2010) и одлуци Комисије (НМ, бр. 14/35 од 09. 12. 2008). У овој етапи предат је материјал који је издвојен у збирку четврте и пете групе, са ископавања изведених 1970, 1976, 1982, 1984-1985 и 1987. О томе сачињен Записник (НМ, бр.14/74 од 03. 09. 2010). Материјал прегледан и примљен, а након обраде и валоризације биће опредељен за основне и студијске збирке (мр Е. Зечевић; Н. Церовић).

3.1.1.9 Парнице у вези са културним добрима – збиркама Народног музеја

- У току парнице везана за слике Надежде Петровић (по тужби Весне Радоман) – Републичко јавно правобранилаштво и Народни музеј су се жалили на одлуку првостепеног суда. Жалба у току (заступник М. Живковић)
- У току парница везана за поклон др М. Коларића Народног музеју (по тужби Марије Лазић) – донета је првостепена пресуда у корист Народног музеја, али је изјављена жалба и другостепена одлука још није донета (заступник М. Живковић).

3.1.2 Обрада предмета из збирки и израда основне документације

- Сви новонабављени предмети за збирке Народног музеја обрађени и инвентарисани (надлежни кустоси збирки).
- Припрема и предавање техничке документације (дигиталне фотографије, описи, спискови) и стручног дописа Комисији за аквизиције Народног музеја за откуп целокупне приватне збирке артефаката са неолитског локалитета Павловац (Чукар и Гумниште) и укључивање у Збирку за старији неолит – око 500 предмета од керамике, камена, кости и рога и кремена (А. Старовић).
- Издвајање и цртање дела планираног керамичког материјала са локалитета Павловац – 70 предмета, као и скенирање и графичка обрада оригиналних планова са ископавања (14 техничких цртежа) (А. Старовић);
- Аналитичка обрада предмета од кремена, опсидијана и рожнаца, из основне и студијске збирке старијег неолита (око 100), у циљу публикавања: овај посао је започет крајем септембра 2009. године, а још је у току (А. Старовић, мр В. Богосављевић-Петровић).
- Приређена техничка документација (ситуациони планови и теренски цртежи) за локалитете Св. Никола у Куршумлији и Мраморје у Перућцу, за потребе основне документације збирке (скенирање и компјутерска обрада, новембар-децембар) (мр Е. Зечевић);
- Обрада текстила са Новог Брда из Археолошке збирке пуног средњег века: Запон са фрагментом тканине (инв. бр. 4922), Оковратник (инв. бр. 4970), Оковратник и наруквица (инв. бр. 3945), и из Петрове цркве код Новог Пазара: Стихар (инв. бр. 4263) - рад на тексту каталога текстила са Новог Брда и из Петрове цркве код Новог Пазара (А. Нитић, Ж. Темерински);
- Рад на тексту о кондиру-буклији из Збирке послевизантијске уметности (Н. Церовић);
- Припрема прилога за публикацију научног скупа “Ђурђеви Ступови у црквеном животу и историји” који је одржан у манастиру Св. Ђорђа у Будималској епархији, 22 – 24.октобра. *Куна из Рожаја у збирци Народног музеја* (Н. Церовић);
- Одржавање и ажурирање базе података збирки Народног музеја (Г. Гавриловић);

3.1.2.1 Обрада предмета из збирке Ђердап и израда документације

Збирка Ђердап константно се обрађује у оквиру различитих пројеката сарадника АМЂ, као и Археолошког института (АИ), Филозофског факултета (ФФ) и других установа и из прикупљених налаза издвајају се и документују налази основне и студијске збирке. У 2010. години издвајамо:

- Израда документације за изложена културна добара, поставку Музеја у 2010, под називом *Више од 10 000 ГОДИНА – више од 1000 ЕКСПОНАТА – више од 100 ЛОКАЦИЈА...* У инвентарну табелу је унето 1346 јединица-појединачних уноса основних података о предметима (координација Ј. Кондић);
- Обрада 34 преисторијске глинене посуде са локалитета Мала Врбица – Конопиште, Вајуга – Песак, Вајуга – Корбово (примљене са конзервације око 60 2009/2010 из Диана Центра). Урађена основна документација (са фотографисањем). Око 30 је изложено, у оквиру овогодишње изложбе, у АМЂ;
- Обрада 105 глинених посуда са различитих локалитета и 350 налаза различитог типа за Збирку Ђердап (сараници АМЂ);
- Израда фото-документације Збирке Ђердап: урађено је 600 појединачних и/или групних дигиталних снимака предмета из Збирке (координација Ј. Кондић);
- Израда финалне документације археолошке грађе и истраживања локалитета *Диана/Занес*: настављени су послови на ажурирању архитектонско-техничке документације, на свим медијима (укључујући електронске). Обрада и инвентар студијске грађе: 956 С налаза (у 23 кутије), 282 глинене светиљке (у 3 кутије) и 8 жрвњева. У току преглед и прелиминарна обрада студијског материјала различите врсте из 71 типских кутија. Реализација: Ј. Кондић са сарадницима;
- Израда финалне документације (за основну збирку и студијски материјал) археолошке грађе са локалитета *Велесница*: након обраде, започете 2008, урађена документација за 5173 издвојених културних добара из раздобља неолита (грађа Велеснице је смештена у 81 кутију, у депо 1/Караташ). Грађа је инвентарисана табеларно, нацртано је исто толико цртежа и урађено преко 11500 снимака, скенирана је и „кедирана“ оригинална, теренска документација, дневници, цртежи, технички прилози. Преузимање документације *Пројекта Ђердап – Велесница* планирано је након финализације започетих послова и публикавања монографије (2011/2012). Руководилац овога најновијег истраживачког *Пројекта* је др С. Перића – Археолошки Институт. Рализација: др С. Перић - др Р. Васић (сарадници Археолошког Института – сарадници Параћин Центра);
- Обрада 57 артефакта (животињске кости из старијег неолита/*Старчево*, локалитети, 23 – *Ушће Каменичког потока*, 32 – *Књепиште* и 2 – *Ајмана*) издвојено прегледом од стране. Реализација: С. Витезовић (Археолошки институт), тема дисертације *Пројекат животињске кости старчевачке културе* (артефакта);
- Обрада материјала за *Пројекат животињске кости старчевачке културе-мезолит/старији неолит*, прегледана је издвојена остеолошка грађа *Ушћа Каменичког потока*, *Књепишта*, *Ајмане*. Реализација: тема докторске дисертације И. Живаљевић (Филозофски факултет у Београду);
- Завршена обрада 239 предмета у 6 кутија са локалитета *Салдум-Кантабаза*. У 23 кутије је смештена студијска грађа са 627 евидентираних добара, представљена у монографији Археолошког института. Реализација: др Г. Јеремић (Археолошки Институт);
- Завршена стручно - научна обрада 270 предмета раније издвојених са локалитета од Доњег Милановца до Прахова, за пројекат *Налази рановизантијског лимеса*, предствњаена у публикацији Археолошког институт и Народног музеја у Београду у 2010. години. Реализација – аутор монографије: др П. П. Шпехар(Археолошки институт);

- У току је стручно-научна обрада 548 предмета (смештених у 16 кутија) са римске тврђаве Ушће Бољетинске реке - Сморна. Рализација: др Г. Јеремић, др Р. Зотовић, мр А. Премк, др П. Шпехар (Археолошки институт) и др М. Вујовић (Филозофски факултет у Београду), спољни сарадници АМЂ.

3.2 ЗАШТИТА

3.2.1 Превентивна заштита

3.2.1.1

Редовна контрола и преглед културних добара, превентивне активности

- Увид у стање културних добара смештених у трезору Народне банке, ради чувања за време реконструкције Народног музеја, 11. маја, 08. јуна, 21. октобра и 11. новембра 2010. године (координација В. Радић, сарадник В. Крстић).
- Преглед археолошког материјала припремљеног за конзервацију, препакивање и измештање (70 посуда и делова посуда, 17 кеса са костима из урни?, 4 коверте са узорцима земље) у просторије депоа 2/Караташ-Школе за конзервацију Диана. Материјал разврстан у 38 јединица за паковање (координација Ј. Кондић, две сараднице ЦИК).
- Редован преглед дела позајмљених Привредној банци Београд - слике Зоре Поповић *Рибарско насеље у Улцињу и Цвеће*, и Николе Граовца *Црвено сунце* (Д. Марјацић).
- Комисијски преглед измештеног документарног материјала из Спомен збирке Надежде и Растка Петровића и утврђивање даљег превентивног третмана зараженог материјала (мр В. Круљац, М. Стојановић, текстил – Ж. Темерински и Ш. Милић - епидемиолог).
- Скениране су и у PDF формату реплициране две тврдо повезане свеске каталога Дуњићеве збирке са његовим својеручним цртежима и описима предмета (М. Петелин у договору са М. Глумац);
- Израђена су 4 индивидуална паковања за чување у депоу за 3 траке и 1 фрагмент *одежде цара Ивана Александра*, инв. бр. 5844 и *набедреник са представом Силаска у Ад*, инв. бр. 1242 из Збирке српске средњовековне државе (Ж. Темерински).

Стална контрола микроклиме у збиркама и окружењу збирки

- Праћени су климатски услови у просторима Музеја, обрађивани и анализирани подаци са класичних термохигрографа постављених у депоима Збирки Космај и Дуњић и контролисано функционисање одвлаживача и овлаживача (З. Павловић, М. Чоловић, М. Петелин);
- Из ЦИК-а је преузет и на компјутер Одељења за конзервацију археолошких предмета инсталиран софтверски програм за скидање података са даталогера постављених у депоима збирки млађег неолита и енеолита, бронзаног доба, гвозденог доба, грчке и римске збирке, и збиркама раног и позног средњег века (З. Павловић, М. Петелин).
- С обзиром на услове у Музеју и немогућност, без реконструкције, увођења централне климе, редовно се набављају уређаји за парцијално одржавање микроклиматских услова. У овој години набављен нов клима уређај за депо графике (координација З. Павловић).

Одржавање споменика у зони музеја – Археолошки музеј Ђердапа и Музеј Лепенски Вир

- Уз редовно одржавање и чишћење витрина и изложбеног простора, редовно одржавање и уређење споменика културе: сезонско чишћење, прикупљање и одвоз смећа, кошење траве – вегетације и редовно одржавање током године локалитета Диана - Занес и Понтес -Трајанов Мост и сузбијање вегетације уз третирање (еко)хемијским средствима, два пута годишње (координација Ј. Кондић, сарадници АМЂ, техничких лица и помоћни радници, стручњаци и службе ХЕ Ђердап - Ђердап Услуге).
- „Очистимо Србију“: манифестација којом је, уз помоћ 50 волонтера (и чланова стручних сарадника, укључујући организатора, Ј. Кондић), у једном дану обављено чишћење-уређење локалитета Диана и Понтес, затим околиног парка Археолошког музеја Ђердапа и објеката на Караташу.
- Редовно одржавање простора ван градилишта на локалитету Лепенски Вир (В. Васић и чуварска служба МЛВ).

Контрола и уништавање штеточина

- Редовна контрола клопки за штеточине у депоима и организација редовне дезинсекције и дератизације ходника и просторија у музеју (Одељење за конзервацију у сарадњи са Службом обезбеђења);
- Редовна контрола и дератизација и дезинсекција зграде музеја АМЂ (Кладово) и 5 објеката – депоа на Караташу (Ј. Кондић, спољни сарадници АМЂ, ХЕ Ђердап).

3.2.2 Конзервација и рестаурација (Куративна конзервација)

Укупно су конзерваторско-рестаураторски радови обављени на **721** уметничко-историјских дела, од којих је 11 из других установа и приватних лица, као и на 6 украсних рамова.

3.2.2.1 Конзервација археолошких (143) и нумизматичких предмета (413)

- **Збирка за млађи неолит и енеолит:** конзервирано је 5 керамичких предмета са локалитета Плочник: *минијатурна керамичка посуда*, дос.бр. 499; *керамичка посуда-амфора*, дос.бр. 500; *керамичка посуда-здела*, дос.бр. 501; *три бојена фрагмента*, дос.бр. 502; *бојени фрагмент*, дос.бр. 503, и 3 предмета са локалитета Беловоде: *керамичка посуда*, дос.бр. 504. *керамичка посуда*, дос.бр. 505; *керамичка посуда*, дос.бр. 506 (Д. Животић);
- **Збирка за бронзано доба:** конзервирано је 6 керамичких предмета са локалитета Кале-Кршевица – *кантерос*, дос.бр. 510; *скифос*, дос.бр. 511; *посуда са тролисним ободом*, дос.бр. 512; *амфора*, дос.бр. 513; *скифос*, дос.бр. 514; *посуда са две дршке*, дос.бр. 515 (Д. Животић); конзервирано је и 9 металних предмета са локалитета Кале-Кршевица-*бронзана средњолатенска фибула*, бб., дос.бр. 5838; *бронзана фибула*, бб., дос.бр. 5839; *бронзана „М“ игла са двојаким навојем*, бб., дос.бр. 5840; *део бронзане опруге и игла*, бб., дос.бр. 5841; *бронзана шиваћа игла*, бб., дос.бр. 5842; *гвоздена секира*, бб., дос.бр.5843; *гвоздени врх копља*, бб., дос.бр. 5844; *гвоздени криви нож са заковицом*, бб., дос.бр. 5845 (М. Чоловић, М. Петелин);
- **Грчко-хеленистичка збирка:** *бронзана посуда (Оинохоа)* инв. бр. 848/І дос. бр. 5875 (М. Чоловић са волонтером Б. Петровић);
- **Збирка римског царског периода:** конзервирано је 9 керамичких предмета са локалитета Ритопек, Дубравица и Плочник - *посуда*, инв. бр. 466/ІІ, дос.бр. 516;

посуда, инв. бр. 4068/III, дос.бр. 517; посуда, инв. бр. 3298/III, дос.бр. 518; *крчаг*, инв. бр. B1249, дос.бр.523; *тањир*, инв. бр. B579, дос.бр.524; *питос*, инв. бр. B1257, дос.бр.525; *крчаг*, инв. бр. ББ. дос.бр.526; *фрагмент дршке са змијом*, инв. бр. B1773, дос.бр.527; *лонац*, инв. бр. B1291, дос.бр.528. (Д. Животић);

- **Збирка Дуњић:** конзервирано је 27 керамичких предмета - *крчаг*, дос.бр. 446, инв. бр. Д 93; *крчаг*, дос.бр. 447, инв. бр. Д 101; *крчаг*, дос.бр. 448, инв. бр. Д 102; *крчаг*, дос.бр. 479, инв. бр. Д 120; *крчаг*, дос.бр. 480, инв. бр. Д 268; *светиљка*, инв. бр. D487, дос.бр. 481; *светиљка* инв. бр. D 494, дос.бр. 482; *светиљка*, инв.бр. D504, дос.бр. 483; *светиљка*, инв.бр. D586, дос.бр. 484; *светиљка*, инв. бр. D583, дос.бр. 485; *светиљка*, инв. бр. D589, дос.бр. 486; *светиљка*, инв.бр. D590, дос.бр. 487; *светиљка*, инв.бр. D592, дос.бр. 488; *светиљка*, инв.бр. D625, дос.бр. 489; *светиљка*, инв.бр. D627, дос.бр. 490; *светиљка*, инв.бр. D686, дос.бр. 491; *светиљка*, инв.бр. D687, дос.бр. 492; *светиљка*, инв.бр. D688, дос.бр. 493; *светиљка*, инв.бр. D701, дос.бр. 494; *светиљка*, инв. бр. D702, дос.бр. 495; *светиљка*, инв.бр. D712, дос.бр. 496, *светиљка*, инв.бр. D716, дос.бр. 497; *светиљка*, инв. бр. D 718, дос.бр.498, и керамички предмети - инв.број.479, дос. бр. 520; инв.бр.380, дос. бр. 521 и инв.бр.421, дос. бр. 522. (С. Топић);

- **Збирка Космај:** конзервиран је 21 метални предмет - *гвоздене шарке*, инв. бр. G 51, дос.бр. 5878; *бронзана фибула*, инв. бр. G 299, дос.бр. 5881; *бронзана дршка касете*, инв. бр. G 386, дос.бр. 5883; *бронзана дршка касете*, инв. бр. G 585, дос.бр. 5885; *огледало, сребро/бронза*, инв. бр. G 587, дос.бр. 5886; *огледало, сребро/бронза*, инв. бр. G 832, дос.бр. 5888; *привезак*, инв. бр. G 587, дос.бр. 5889; *thesa vulneraria*, инв.бр G 894, дос.бр. 5893; *огледало, сребро/бронза*, инв.бр G 915, дос.бр. 5894; *бронзана фибула*, инв.бр G 920, дос.бр. 5895; *бронзано звоно*, дос.бр. 5896; *фрагмент гвоздене браве*, инв. бр. Г340, дос.бр.5900; *оплата гвоздене браве*, инв. бр. Г 341, дос.бр. 5901; *пет фрагмената гвоздене оплате*, инв. бр. Г 342, дос.бр. 5902; *украсна бронзана дршка*, инв. бр. Г387, дос.бр. 5903; *украсна бронзана дршка*, инв. бр. Г388, дос.бр.5906; *два фрагмента гвозденог ножа*, инв. бр. Г 441, дос.бр.5907; *24 фрагмента гвоздене касете*, инв. бр. Г 807, дос.бр.5909; *бронзана дршка касете*, инв. бр. Г892, дос.бр.5911; *бронзане нитне, апликације*, инв. бр. Г893, дос.бр.5912; *фибула на шарнир*, инв. бр. Г906, дос.бр.5913. (М. Чоловић, М. Петелин);

- **Збирка за касноантички и рановизантијски период:** за изложбу Византија-раскош и свакодневни живот у Бону очишћена су и припремљена 3 камена капитела из атријума: инб 7/IV, инб 11/IV и инб 14/IV (М. Стаменковић);

- **Збирка Ђердап:** израђано је 10 реплика камених скулптура (у полиестеру) са постојећих калуца и направљено је још 10 нових калуца (М. Стаменковић);

- **Збирка грчког и варварског новца:** конзервирано је преосталих 407 предмета из групе од 1000 заплењених нумизмата предатих на конзервацију 2009. године - дос.бр. 5790 (М. Чоловић);

- **Збирка медаља, ордења и новог новца:** конзервирана су 4 метална предмета-медаља, инв.бр. Мб505, дос. бр. 5914; *медаља*, инв.бр. Мб188, дос. бр. 5915; *медаља*, инв.бр. Мб158, дос. бр. 5916; *медаља* инв.бр. Мб 194, дос. бр. 5917 (М. Чоловић);

- **Збирка раног средњег века:** конзервирано је 39 металних предмета са локалитета Чаир-Башћована у Брестовику - *наруквица од бронзаног лима*, дос.бр. 5816; *наруквица од дебље бронзане жице*, дос.бр.5817; *ниска од стаклених перли*, дос.бр.5818, *мањи гвоздени нож закривљеног сечива*, дос.бр. 5819; *мањи гвоздени ексер*, дос. бр. 5819; *фгарментовани гвоздени ексер*, дос.бр. 5820; *већи гвоздени ексер*, дос.бр.

5821, мањи гвоздени ексер, дос.бр. 5822, новчић, дос.бр. 5823; дугме од бронзаног лима, дос.бр. 5824; два бронзана дугмета, дос.бр. 5825; привезак срцоликог облика, дос.бр. 5826; ниска од сртаклених перли и бронзаног новчића, дос.бр. 5827; пар бронзаних каричица, дос. бр.5828; привезак, дос.бр. 5929; прстен од бронзе, дос.бр.5830; гвоздени ексер, дос.бр.5831; гвоздени ексер, дос.бр.5832, новчић, дос.бр. 5833, фрагмент бронзане наруквице, дос.бр. 5834; мала бронзана лоптаста игла са минијатурном лоптастом главом, дос.бр. 5856; две мале бронзане игле, дос.бр. 5857; већа бронзана игла, дос.бр. 5858; лоптасто бронзано дугме, дос.бр. 5859; 12 лоптастих дугмади, дос.бр. 5860; два гвоздена ексера, дос.бр. 5861; гвоздени ексер, дос.бр. 5862; фрагментовани гвоздени клин, дос.бр.5863; фрагментовани гвоздени кожарски нож, дос.бр. 5864; гвоздени ексер, дос.бр. 5865; фрагмент доње половине гвозденог ексера, дос.бр. 5866; фрагмент горње половине гвозденог ексера, дос.бр. 5867; фрагмент горње половине гвозденог ексера, дос.бр. 5868; фрагмент горње половине гвозденог ексера, дос.бр. 5869; гвоздени ексер, дос.бр. 5870; фрагментовани гвоздени ексер,дос.бр. 5871; коленаста фибула од бронзе, дос.бр. 5872; фрагмент металног предмета, дос.бр. 5873; фрагмент горње половине гвозденог ексера, дос.бр. 5874. (М. Чоловић, М. Петелин);

- **Збирка пуног средњег века:** конзервирано је 6 текстилних предмета са локалитета Ново Брдо - запон са фрагментом тканине, инв. бр. 4922; оковратник, инв. бр. 4970; оковратник и наруквица, инв. бр. 3945; оковратник, инв.бр. 5225, стихара, инв. бр. 5226; оковратник, инв. бр. 5225 (Ж. Темерински); Конзервирана су 4 керамичка предмета са локалитета Ново Брдо - посуда, инв.бр. Ф3353, дос.бр.39; посуда, инв.бр. Ф3358, дос.бр.39; посуда, инв.бр. Ф4738, дос.бр. 41; посуда, инв.бр. Ф5579, дос.бр.529. (С. Топић); Конзервирана су 2 нумизматичка предмета са локалитета Мраморак, Перућац-фрагментовани новчић, дос.бр. 5918 и новчић, дос.бр. 5919. (М. Чоловић)

- **Збирка турског периода:** конзервирано је 10 металних предмета-сребрна посуда, инв.бр.3447; дос.бр.5876; сребрна посуда, инв.бр. 3080, дос.бр.5877; нафта, инв.бр.25/1368, дос.бр. 5847; игла, укосница, инв.бр. 25/1380, дос.бр. 5848; икона, инв.бр.25/1449, дос.бр. 5849; здела, инв.бр.1568. дос.бр. 5850; кандило, инв.бр. 25/1729, дос.бр. 5851; наушнице, инв.бр. 25/1891, дос.бр. 5852; тепелук, инв.бр. 25/2290, дос.бр. 5853; кандило, инв.бр. 25/4978, дос.бр. 5854 (М. Чоловић) ;

3.2.2.2 Конзервација уметничких дела (154)

- **Збирка копија фресака и копија декоративне пластике (Галерије фресака):** извршене су конзерваторско-рестаураторске интервенције на 51 копији фресака - Богородица Елеуса са Христом Крмитељем – Хранитељем, инв. 1329 бр.дос. 7153; Симеон Немања, инв.1330, бр.дос. 7154; Пастори из Рођења Христовог, инв. 1352, бр.дос. 7155; Пастори из Рођења Христовог, инв.1235, бр.дос. 7156; Краљ Стефан Урош II Милутин, инв.1347, бр.дос. 7157; Краљица Симонида, инв. 1348, бр.дос.7158; Рођење Богородице, инв. 1253, бр.дос. 7159; Чудо победе св. Борђа над аждајом, инв. 729, бр.дос.7160; Рођење Богородице, инв. 1318, бр.дос.7161; Богородица из Благовести, инв. 1287, бр.дос.7163; Арханђел Гаврило и Св. Меркурије, инв. 1317, бр.дос.7162; Св. Јаков, инв. 1313, бр.дос.7164; Страшни суд, инв. 1201, бр.дос.7165; Свети Сава и Симеон Немања, инв. бр. 852, бр.дос.7223; Мирносице на гробу Христовом, инв. бр. 1274, бр.дос.7224; Рођење Христово, Купање Христа, инв. бр. 1236, бр.дос.7225; Ваведeње Богородице, инв. бр. 1252; Краљ Милутин, инв. бр. 1382, бр.дос.7227; Арханђео Гаврило, инв. бр. 1334, бр.дос. 7228; Цар Стефан Душан, инв. бр.1350; Кнез Лазар, инв. бр. 1383; Кнегиња Милица, инв. бр. 1384, бр.дос.7231; Богородица студеничка, инв.130; Богородица студеничка инв. 783; Богородица

студеничка, детаљ, инв.1385; Четири мелода, инв. 1327; Испраћај Нмање на Свету Гору, инв. 567; Кнез Вукан, инв. 1354; Ктиторска композиција, Симеон, инв. 279; Пренос Немањиних моштију, инв. 764; Распеће Христово, инв. 1015; Служба - Поколоњење Архијереја инв. 1305; Служба - Поколоњење Арјијереја, Св Јован Златоуст, инв. 1304; Св. Еуџос, инв.. 1326; Св Јоасаф, инв.. 1309; Св. Јован Претеча, инв..1302; Св. Кирил, инв.. 1005; Св. Матеј, инв. 265; Св Сава Јерисалимски. Инв. 1308; Св. Стефан Нови, инв. 1325; Св. Стефан Првомученик, инв. 1301; Св. Стефан Првомученик, 1386; Св. Варлаам, инв. 1331; Свети ратник, инв.. 1002; Светитељ у вестибулу инв. 859; Три медаљона, инв. 1306; Велики жупан Стефан Првовенчани, инв. 1353; Херувим у прозору, инв. 682 бр.дос. 7102; Свадба у Кани, инв. 1275, бр.дос. 7135; Причешће хлебом, нв.779; Причешће апостола, инв.562. (И. Глођајић, А. Цвијетиновић, Р. Пиљак); За изложбу Студеница - осам векова српског сликарства очишћени су и припремљени гипсане копије дечанског, студеничког и трогирског портала, као и одливци камене пластике са изложбеног простора - 8 (М. Стаменковић);

- **Збирка периода српске средњовековне државе:** завршене су конзерваторско-рестаураторске интервенције на икони *Крштење Христово*, инв. бр. 4348, бр. дос. 7232. (мр И. Павић, М. Ранковић);

- **Збирка турског периода:** обављени су рестаураторско-конзерваторски радови на дрвеним носиоцима и бојеном слоју 31 иконе - *Деизис*, триптих, инв. 1771, и *Свети Симеон* инв. 1760; *Христос са светитељима*, инв.2138 бр.дос.7009; *Крштење Христово, св. Василике и непознат ћакон*, инв. 1828а и 1828б, бр.дос.7112; *Благовести*, инв.5728 бр.дос.7102; *Богородица са Христом Della Consolatione* инв. 5751 бр.дос.7119; *Богородица са Христом*, инв.1779 бр.дос.7124; *Богородица са оковом*, инв.3216 бр.дос.7116; *Богородица умиленија*, инв.1524 бр.дос.7134; *Четрдесет мученика* инв. 900 бр.дос. 7107; *Деизис триптих*, инв. 602 бр.дос.7125; *Гостољубље Аврамово*, инв.1757 бр.дос. 7130; *Хаијска икона*, инв.2364 бр.дос.7126; *Христос, деизисна форма*, инв. 3076 бр.дос.7136; *Христос Пантократор*, инв.5750 бр.дос.7133; *Оплакивање Христа*, инв. 2798, бр.дос.7127; *Распеће, Јован Јеванђелист*, инв. 598, бр.дос.7120; *Рођење Христово*, инв. 1831, бр.дос.7098; *Сабор Арханђела*, инв.1776 бр.дос.7096; *Св. Ђорђе са житијем*, инв. 1979 бр.дос.7128; *Св. Никола, св. Сава и св. Сава Освећени*, инв.3493, бр.дос.7132; *Св. Јован Богослов*, инв. 1756, бр.дос.7108; *Успење Богородице*, инв. 3494, бр.дос.7101; *Царске двери*, инв. 3308-3313, бр.дос.7117; *Крст са апликацијама од седефа*, инв. 1713, бр. дос.7144; *Енколпион*, инв.1739, дос. 7143; *Преображење Христово*, инв. 5869, бр.дос. 7233; *Свети Никола*, инв. бр. 5870, бр.дос.7234; *Срби светитељи*, инв. бр. 1676, бр.дос. 7235; *Света Тројца*, инв.бр.2018, дос.бр.7252. (мр И. Павић, М. Ранковић);

- **Збирка српског сликарства 18. и 19.века:** обављени су рестаураторско-конзерваторски радови на 13 дела - Урош Кнежевић: *Карађорђе Петровић*, инв. бр. 141, бр.дос.7236; *Вук Караџић*, инв бр. 1468, бр.дос.7237; *Арсеније Теодоровић*, *Доситеј Обрадовић*, инв. бр. 1479, бр.дос.7238; *Паја Јовановић*, *Михајло Пупин*, инв.бр. 128, бр.дос.7239; *Паја Јовановић: Извор у шуми*, инв. бр. 120. Дос. бр.7241; *Јаков Орфелин Исус Христос; Теодор Крачун*, инв.бр3097, дос.бр. 7047; *Стева Тодоровић*, *Портрет Јанка Шафарика*, инв. бр НМ 1235; *Паја Јовановић*, *Унутрашњост цркве*, дос.бр.7113, инв. бр. 2033; *Човек у фотели*, инв.бр.1329; *Портрет девојке у ентеријеру*,инв.бр.3645; *Стеван Тодоровић*, *Портрет Јанка Шафарика* (Д. Марјаџић); *Катарина Ивановић*, *Корпа са грождем*, инв. бр. НМ 94 (К. Хорјак); за изложбу предвиђену у 2011. у току конзерваторски радови на делима

Катарине Ивановић *Врачање*, дос. бр. 7255, инв. бр. 98. и *Аутопортрет* (А. Павловић, мр И. Павић);

- **Збирка српског сликарства 20. века:** обављени су рестаураторско-конзерваторски радови на 18 дела Јована Бјелића: *Босански предео*, инв.бр. 928 дос.бр 7139; *Портрет девојчице Јелене Рашић*, инв.бр 1562 дос.бр 7147; *Мртва природа са црвеном скулптуром*, инв.бр 441 дос.бр 7205; *Куће у пристаништу*, инв.бр.15, дос.бр 7206; *Мртва природа са папагајем*, инв.бр 248 дос.бр 7207; *Парк у Бихаћу*, инв.бр 16 дос.бр 7208; *Из парка у Бихаћу*, инв.бр 270, дос.бр. 7209; *Мртва природа са лубеницом*, инв.бр 591, дос.бр 7210; *Авлија у Савамали*, инв.бр 458, дос.бр7211; *Босански предео*, инв.бр 303, дос.бр 7212; *Портрет Ангелине Рашић*, инв.бр.1528, дос.бр 7213; *Портрет жене у црвеном*, инв.бр. 447, дос.бр. 7215; *У Бару*, инв.бр. 1712, дос.бр. 7216; *Мртва природа*, инв.бр. 923, дос.бр 7220; *Портрет Милоша Рашића* инв. бр. ЗЈС 1529, дос.бр. 7202; *Портрет Бранимира Ћосића*, инв. бр. ЗЈС 407, дос.бр.7204; *Портрет девојчице Јованке Рашић*, инв. бр. ЗЈС1527, дос.бр. 7214; (А. Павловић, С. Лазић, К. Хорјак); радови на делу Милоша Бајић, *Варијанта у тамном* и *Котор 2.* (мр И. Павић);

- **Збирка стране уметности:** обављени су рестаураторско-конзерваторски радови на 3 дела - Клод Моне, *Руанска катедрала*, инв.Истр. 393, дос.бр. 7146; *Hubert Robert: Парк на језеру*, Истр.144, дос.бр.7254, и *Степениште парка палате Фарнезе у Капрароли*, Истр. 146, дос.бр. 7254. (С. Лазић, мр С. Кајтез, А. Павловић);

- **Збирка југословенског сликарства XX века:** обављени су рестаураторско-конзерваторски радови на 21 делу - Бета Вукановић, *Жена са црвеном током*, дос.бр. 7136, инв. гр. 929; Јован Бјелић: *Мртва природа*, инв. 5668; *У кафани*, инв. 574; *Мртва природа*, инв. 766; *Зелени пејзаж, мотив из Босне*, инв. 1271; *Босански пејзаж* дос. бр. 7139, инв. бр. 928; *Босански предео*, инв.бр. 928, дос.бр 7139; *Портрет девојчице Јелене Рашић*, инв.бр 1562, дос.бр 7147; *Мртва природа са црвеном скулптуром*, инв.бр. 441, дос.бр 7205; *Куће у пристаништу*, инв.бр. 15, дос.бр. 7206; *Мртва природа са папагајем*, инв.бр. 248, дос.бр. 7207; *Парк у Бихаћу*, инв.бр. 16 дос.бр. 7208; *Из парка у Бихаћу*, инв.бр. 270 дос.бр. 7209; *Мртва природа са лубеницом*, инв.бр. 591 дос.бр. 7210; *Авлија у Савамали*, инв.бр. 458 дос.бр. 7211; *Босански предео*, инв.бр. 303 дос.бр. 7212; *Портрет Ангелине Рашић*, инв.бр. 1528 дос.бр. 7213; *Портрет жене у црвеном*, инв.бр. 447 дос.бр. 7215; *У Бару*, инв.бр. 1712, дос.бр. 7216; *Мртва природа*, инв.бр. 923 дос.бр. 7220; *Милић од Мачве Договор великана пред велику пропаст света*, инв: 2054, дос.бр..7247 (А. Павловић);

- **Збирка цртежа и графика југословенских аутора:** завршена је рестаурација 3 дела на папиру: *Егзотична дама*, инв. бр. 929; *Предео*, инв.бр. 831, *Предео*, инв. гр. 1597 (У. Исаковић);

- **Збирка југословенске скулптуре:** рестауриран и конзервиран гипсани рељеф Томе Росандића за унос у каталог збирке (М. Стаменковић);

Рестаурација украсних рамова за (6) дела : *Јерусалимска икона*, инв.бр. 2364; паспарту за икону *Крштење Христово*, инв.бр. 7112; Бета Вукановић: *Девојка под војком*, инв. бр. 419; *Призренка*, инв. бр. 326; *Магнолија у вази*, инв. бр. 1381; *Маглич*, инв. бр. 22. (З. Славковић).

3.2.2.3 Рад за трећа лица (11)

- **Музеј историје Југославије:** завршени су послови по уговору број 424/5, од 2. новембра 2009 - конзерваторски и ререстаураторски радови, паковање, примопредаја и израда копије конзерваторске документације: Frans Mieris, *Група*

људи у ентеријеру, инв. бр. 3593. дос. бр. 7079; непознати аутор, *Портрет мушкарца*, инв. бр. 1810. дос. бр. 7073; Отон Ивековић, *Портрет Ивана Гундулића*, инв. бр. 142. дос. бр. 7074; Ferdinand Georg Waldmuller, *Пејзаж*, инв. бр. 146. дос. бр. 7069 (мр Јован Пантић), и рестауриран је украсни рам за слику *Група људи у ентеријеру*, инв.бр.7079. (З. Славковић); Крсто Хегедушић, *Бој код Стубице 1575*, инв.бр. МИЈ 143, дос.бр. 7257 (А. Павловић) - 5

- **Општина Стони Београд (Мађарска)**, обављен је конзерваторско-рестаураторски третман на слици Катарине Ивановић, *Портрет Катарине Доғали*, као и рестаурација украсног рама (мр И. Павић, М. Ранковић);

- **Музеј српске православне цркве**: извршене су конзерваторско-рестаураторске интересенције на иконама *Пророк Јеремија* и *Света Тројица* (Р. Пиљак); За изложбу *Србија, свето тле европске културе* у Вандеји спроведен је конзерваторски третман на сребрној дарохранилици (М. Чоловић);

- **Приватни власници**: извршена су конзерваторска испитивања и рестаураторски радови на делима Паје Јовановића-*Повратак чете Црногораца* и дос. бр. 7138 и *Акт пред огледалом*, дос.бр.7137. (мр С. Кајтез);

3.2.3 Истраживања из области конзервације, порекла дела и аутентичности дела (истраживачка лабораторија)

Истраживања добра из збирки Народног музеја:

- Пројекат *Неолитска керамика и фигурине*: рендгенском флуоресцентном спектроскопијом у Институту Винча обављена су испитивања 15 фрагмената бојене керамике са локалитета Плочник у власништву Народног музеја у Београду, 10 фрагмената бојене неолитске керамике са локалитета Бубањ у власништву Народног музеја у Нишу и 25 фрагмената неолитске керамике са локалитета Винча у власништву Музеја града Београда. Анализиран је бојени пигмент (50 узорак). Фотографисани су нови узорци бојене керамике са локалитета Плочник и Бело Брдо. Анализиран је пигмент на фигуринама и другом материјалу са Плочника, са око 30 узорака (М. Стојановић).

- Пројекат *Римски рудници олова*: израђени су попречни пресеци узорци згура, дувница и керамике са локалитета Косамај (Бабе); растворени су узорци од олова намењени испитивању порекла сировина (15 узорака са Космаја и Дијане) у Институту за нуклеарне науке Винча и започета анализа изотопа олова у растворима (координација М. Стојановић);

- Селектован је материјал од стакла из гробних налаза на Губеревцу у склопу испитивања за пројекат код ИАЕА;

- обављена су металографска испитивања оинохое ИБ 848 из Будве у власништву Народног музеја у Београду и урађени ренгенски снимци;

- Настављен је истраживачки рад на испитивањима карактеристика *платнених носилаца слика Паје Јовановића* на сликама приватних власника и из других установа. (мр С. Кајтез).

- Анализирана су слике *Саве Шумановића* (инв. 1817, 2592, 2593, 740, 375) са преносивом XRF опремом (координација М. Стојановић);

- Изложбени пројекат *Имагинарни вртови Ибера Робера*: обављене су анализе слика *Парк на језеру* Истр. 144 и *Степенести парк палте Фарнезе у Капра Роли* Истр. 146 - рентгенски су снимљене, узети су узорци и израђени попречни пресеци (укупно око 20 узорака); урађена је анализа на попречним пресецима

ових слика помоћу ренгенске спектроскопије на електронском микроскопу Рударско геолошког факултета у Београду (8 узорака); обављено инфрацрвено снимање слика (М. Стојановић, мр С. Кајтез, С. Лазић);

- урађени су ренгенски снимци бронзане секире понуђене за откуп (М. Стојановић);
- Вршена је анализа и интерпретација фрагмената средњовековног текстила из Дупљаје (Ж. Темерински).

Лабораторијска истраживања за трећа лица

- Народни музеј, Краљево – анализа *фрамената фресака из јаме у манастиру Жича*: сакупљени су узорци за анализу пигмената на фрескама (30 узорака); израђени су попречни пресеци 15 узорака и започета су испитивања бојеног слоја Раманском спектроскопијом, у сарадњи са Факултетом за физичку хемију (координација М. Стојановић);
- Галерија Матице српске: израђени су попречни пресеци бојеног слоја *икона из манастира Крушедол* - 10 узорака (М. Стојановић);
- Израђени су попречни пресеци 10 узорака са *икона из Сремских Карловаца и Сент Андреје* у сарадњи са Галеријом матице српске из Новог Сада (М. Стојановић);
- Израђен је попречни пресек бојеног слоја са реликвијара *Фрањевачког манастира у Бачу* - 10 узорака (М. Стојановић);;
- Израђени су попречни пресеци за слику *Мила Милуновића Инспирација песника* у власништву Академије ликовних уметности у Београду (М. Стојановић);
- За Илију Ђорђевића, власника слике *Мотив са мостом* са потписом Саве Шумановића из 1929. године, извршено је инфрацрвено снимање, анализа портабл рендгенском флуоресцентном спектроскопијом и израђене фотографије под УВ светлом (М. Стојановић);

3.2.4 Конзерваторски преглед, израда путне документације, паковање експоната и примопредаја изложби и дела

Конзерваторски су прегледана сва дела за изложбе музеја реализоване у Београду, Србији и иностранству и израђена путна документација, као и за све позајмице дела за изложбе у Србији и иностранству (одељак изложбена делатност).

Издавајемо прегледе за припреме изложби и позајмица у 2011:

- За изложбу *Фреске и иконе Косова и Метохије* под заштитом УНЕСКО-а, у Галерији фресака у Београду, извршен је преглед и отворени су конзерваторско-рестаураторски досијеи за копије фресака: *Јеванђелист Лука*, (копииста I. Mesdrikoff) *Јеванђелист Јован*, *Јеванђелист Матеј*, *Јеванђелист Марко*, *Рођење Богородице*, *Богородичин циклус*, *Св. Димитрија*, *Први грех и истеривање из раја* (копииста Р. Vincent); *Вазнесење Христово*, *Вазнесење, детаљ*, *апостоли Ватроломеј и Андреј*, *Велики празници*, *Вазнесење, детаљ*, *Два апостола*, *Велики празници*, *Вазнесење Христово, детаљ* (копииста Р. Сикимић) *Апостоли* (копииста Д.М. Младеновић); *Портрет патријарха Јована*, *портрети*, *Пророк Јоил* *Четврти кондак*, *Поклоњење мудраца*, *Богородичин Акатист* (копииста С. Мандић); *Пророк Јона*, *Пророк Јеремија*, *Пророк Софроније*, *Цар Стефан IV Душан са царицом Јеленом I краљем Урошем V*, *Дванаести кондак*, *Богородичин акатист*, *Серафим*, *Серафим*, (копииста В. Марковић); *Апостол Петар са архангелом*, *Иродова гозба*, (копииста М. Rihet); *Ктиторски портрети Немањића*, *Пророк Исаија*, *Небеска литургија* (копииста М. Лађевић); *Химна*

Богородици–Божјићна стихира, детаљ, Страшни суд, детаљ, Краљ Стефан Урош II Милутин, Плакивање Христа, Страдања Христова, Скидање с крста, Страдања Христова, Педесетница, Велики празници, Пророк Језекиљ, Парабола о мудрим и лудим девицама, Чуда, параболе и делатност Христова, (копишта З. Живковић); Христ Хранитељ призренски, Св. Ђорђе на коњу, Анђео, Анђео, Страшни суд I, Христ Пантократор; Страшни суд, Ко украде туђу њиву, Гавран из барке кљуца леш жртве потопа, Постанак – Генега, Зиданье Вавилонске куле, Постанак – Генега, Св. Нестор убија Лија, циклус св. Димитрија, Опроштај Ламеха од својих жена, Ламех нехотице убија праоца Каина, Постанак – Генега, Излазак Нојев из барке после повратка голубице с маслиновим листом, Постанак – Генега, Арсеније, први игуман дечански (копишта Ш. Перић); Скинџа завета, Шатор сведочанства, Табернакл, Прича о премудрости (Премудрост сазидает себи храм), Гавран храни пророка Илију, Св. Илија у пустињи, (копишта Д. Михаиловић) Св. ратник Меркурије, (копишта О. Тиран); Тодор Бранковић, портрети (копишти П. Балабановић и Љ. Брајовић); Васкрсење Лазарево, Велики празници, Народи, детаљ, композиција Силазак светог духа на апостоле, Чудо арханђела Михаила у Хони, Календар – Менолог, Архиепископ Сава, портрети, Страшни Суд, детаљ, грешници, Краљица Симонида, портрети, Апостол Филип и евнух царице Кандакије, циклус апостола, Арханђео Гаврило, Краљ Стефан Урош III Дечански са моделом цркве, портрети (копишта Ч. Цолић); Сахрана митрополита Дионисија, портрети, Смрт епископа Теодора, портрети (копишта Д. Јашовић); Христ Емануил у мандроли благосиља Милутина и Симониду, (копишта С. Чавић); Пород Каинов и благосиљање Сита - Прича о синовима божијим и кћерима човечијим, Постанак-Генега, (копишти Б. Живковић и З. Живковић); Гамалило говори пред првосвештеником, протеривање Петра и Јована, циклус апостола (копишта Рајко Николић); Пророк Језекиљ Орнамент, Орнамент, Орнамент, Орнамент, Орнамент, Чудо победе св. Ђорђа над аждајом, Циклус св. Ђорђа (копишта К. Чешљар); Св. Димитрије убија бугарског цара Калојана, циклус св. Димитрија, Игуман Данило, портрети (копишта Д. Урошевић) (Р. Пиљак, И. Глођајић, А. Цвијетиновић);

- За изложбу предвиђену 2011. године извршен је преглед стања дела **Катарине Ивановић**: Сима Милутиновић Сарајлија, инв. бр. НМ 1448; Кнегиња Персида Карађорђевић, инв. бр. НМ 1001; Прота Теодор Оцић, инв. бр. НМ 2108; Врачање, инв. бр. НМ 98; Смрт богаташице, инв. бр. НМ 101; Заклетва краља Матије, инв. бр. НМ 1091; Патријарх цариградски анатемисе раскош, инв. бр. НМ1200; Турски поклицари просе Мару, инв. бр. НМ 1201; Дочек српкиње Јелене угарске Краљице, инв. бр. НМ 1059; Корпа са грождем, инв. бр. НМ 94; Војвода Стеван Книћанин, инв. бр. НМ 580; Портрет Београђанке, инв. бр. НМ 1439 (А. Павловић, мр И. Павић);

- За изложбу **Поклон-збирка Драгослава Дамњановића** извршен је преглед затченог стања и начињен пројекат извођачких радова на делима: Недељко Гвозденовић: Ентеријер са фигурама, Радомир Дамњановић Дамњан: Мртва природа са белом луком, Акт, Калемегдан, Сликара и модел, Кувар, Обала испод калемегдана, Пешчана обала, Ратник, Асоцијација потонулог града, Стеновита обала, Пешчана обала, Кабине на пешчаној обали, Пешчана обала, Букет, Пешчана обала са кабинама, Пешчана обала, Елемент у простору, Елемент у простору, Букет са виском, Слика, Велика слика, Велика слика, Плави круг, Предмет, Компаративни објекат, Објект, Црвена слика, Мала слика, Слика 1, Група дезинформација, Плаво, Лажни декирико, Дезинформација, Зелени Дамњан, Сиво, Дезинформација, виолет, Дезинформација, плава и црвена, Карл Маркс, Лажни рабузин, Дезинформација: три црвене, зелено, 247 пута плаво, Мртва природа са шест флаша, Зелена слика, Слика,

Слика, Слика, Слика, Мала слика, Жута слика, Плава слика, Слика; Деан Јокановић Тоумин: *Нова слика XXVIII*; Нивес Кавурић-Куртовић: *Збуњени простор*; Драгош Калајић: *Модификација 4*; Јулије Книфер: *Акрил на платну*; Горан Косановић: *Поглед са изложбе-Дамњан*; Милан-Џиле Маринковић: *Лице са маском, За Сару и недељом шлаг, Розе Себастијан*; Живко Марушић: *Ах, телефон*; Бранко Миљун: *У част Драгану Мојовићу*; Душан Оташевић: *Венера спира детерџентску пену*; Радомир-Џони Рељић: *Велосипед и гњила дама*; Урош Тошковић: *Портрет*; Марко Челебоновић: *Мртва природа* (И. Глобајић, А. Цвијетиновић);

- Ради позајмице *Musée de la Ville de Strausburg*, у Француској 2011. године, извршен је прелиминарни преглед дела Јосифа Клека, инв. гр. 2890 и инв. гр. 2891 (У. Исаковић);

- За изложбу *Art Deco - умјетност у Хрватској између два рата*, у Музеју умјетности и обрта у Загребу, за јануар 2011, извршен је преглед дела Јосипа Јо Клека *Плакате* (У. Исаковић) и две скулптуре у дрвету Ф. Кршинића *Каријатида* и *Фигура жене и мушкарца* (Р. Михаић, М. Ранковић);

- У склопу пројекта за израду каталога *Збирке одликовања Народног музеја у Београду* обављен је конзерваторски преглед 20 диплома и указа о одликовањима Нићифора Дучића и 15 Миленка Беснића (У. Исаковић).

За трећа лица:

- **Музеј историје Југославије:** конзерваторски преглед и предлог радова на 46 дела из комплекса виле "Мир" у Ужичкој 15 (К. Хорјак) и девет скулптура из Ликовне збирке МИЈ (Р. Михаић);

- **Завичајни музеј у Јагодини:** израђен је предлог конзерваторских и рестаураторских радова за 5 икона ради конкурисања за средства код Министарства културе Републике Србије (мр Ј. Пангић);

- **Народна банка Србије:** извршен је преглед дела Стјепана Баковића: *Стари Сињанин* и *Портрет у ношњи*, Саве Стојкова *Салаш*, А. Кумрића *Парк* и *Виле на пропланку*, Ј.Ч. Петровића *Сеоска кућа*, Колесникова *Сељанке у пољу*, Пеће Милосављевића *Конак кнегиње Љубице*, П. Лубарде *Сиво стење*, А.В. Ханзена: *Дубровник* и *Бродови у луци*, Уроша Предића *Марија Вајферт* и *Ђорђе Вајферт*, као и скулпторских дела Ђорђа Јовановића *Српски војник, Србија*, Марко Стојановић, (рељеф), Саве Боцарића *Чедомиљ Мијатовић*, Павла Пејовића *Ђорђе Вајферт* портрет; Анибала де Лота *Ђорђе Вајферт(?)*, фигуре у природној величини, и Сретена Стојановића *Купачица* (А. Павловић, Р. Михаић, З. Павловић);

- **Спасићева задужбина:** преглед три слике и предлог радова (К. Хорјак).

3.2.5.2 Едукација стручњака у области превентивне и курагивне конзервације

- У сарадњи Универзитета Париз 1, Пантеон-Сорбона и Универзитета у Београду, при Центру за мултидисциплинарне студије, реализују се специјалистичке академске студије из превентивне конзервације - мастер. Програм студија траје једну годину и састоји се од теоријске и практичне наставе. У реализацији модула 1 Теорија конзервације, предавања на тему Законодавство и администрација у области конзервације и Логистика у превентивној конзервацији држи др Т. Цвјетићанин (школска 2009/2010). Практична настава одржава се и у Народном музеју.

- У 2010. обновљен је рад летње школе *Дијана*, сада школе Централног института за конзервацију у Београду (ЦИК). Школу керамике-конзервације је похађало десетак заинтересованих ученика основне-средње школе Кладова.

3.3. ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

3.3.1. Реализоване изложбе Народног музеја (15) У Београду (8):

1. ПАЈА ЈОВАНОВИЋ/PAUL JOANOWITSH.

место одржавања: Београд, Галерија САНУ

време одржавања: 23. децембар 2009 - 07. март 2010.

носилац пројекта: Народни музеј у Београду

руководилац пројекта: др Т. Цвјетићанин

партнери: Галерија САНУ, Музеј града Београда, Галерија Матице српске

координатор пројекта: Т. Бошњак, музејски саветник, представник Народног музеја у Одбору за прославу Министарства културе Републике Србије

Садржај изложбе:

Централна изложба у години обележавања јубилеја Паје Јовановића - 150 година од рођења, релизована у сарадњи са Галеријом САНУ.

На изложби је било представљено укупно 97 дела: 70 слика, 25 цртежа, 1 пастел и 1 литографија. Од тога: 41 дело из збирки Народног музеја у Београду, (Збирка српског сликарства 18. и 19. века и Збирка цртежа и графика југословенских аутора); 23 дела из Музеја града Београда (Легат Паје Јовановића); 8 дела из Галерије Матице српске, Нови Сад; 4 дела из Уметничке збирке САНУ, Београд; 1 дело из Народног музеја Панчево; 1 дело из Народног музеја у Зрењанину; 1 дело из Задужбине краља Петра I на Опленцу; 1 дело из Историјског музеја Србије, Београд; 17 дела из приватног власништва, Београд.

Поставка изложбе пратила је следеће тематске целине: - Ко је Паја Јовановић? Визуелна аутобиографија сликара; Реалистичке визије између Балкана и Оријента; Визуелизовање националне прошлости између историје и мита; Религиозно сликарство као историјска истина; Стратегија репрезентације. Тело између акта и портрета.

Реализација:

аутор концепта изложбе и координатор: П. Петровић, виши кустос, Народни музеј у Београду

аутор студијских текстова у каталогу: проф. др М. Тимотијевић.

рецензенти каталога: проф. др И. Суботић, академик Д. Давидов

дизајн поставке: Игор Степанчић

сарадници на изложби - кустоси: Ј. Межински Миловановић, Р. Маљковић (Галерија САНУ), мр Весна Круљац, мр Мирјана Ракочевић, Б. Црвенковић (НМ).

конзервација и припрема дела за изложбу (51 дело), преглед, израда документације, лабораторијска испитивања, преузимање дела за изложбу, паковање и примопредаја дела, повратак дела: мр С. Кајтез - координатор, мр Ј. Пантић, С. Лазић, А. Павловић, У. Исаковић, Р. Пиљак, М. Ранковић, А. Цвијетиновић, И. Глобајић, М. Стојановић; украсни рамови: З. Славковић, М. Васић; конзервација и рестаурација 2 дела приватних власника после изложбе: мр С. Кајтез.

уговори о позајмици, осигурање и дописи: М. Живковић, И. Дорчић.

техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић, Г. Исидоровић, Н. Јовановић.

Едукативни програми: концепт радионице, израда радних листова и припрема материјала за Дечји клуб – Ј. Дергенц, мр Е. Гавриловић, мр И. Јанковић; концепт радионице за Тин клуб – И. Кручичан и Ј. Дергенц.
односи са јавношћу: Г. Грабеж, Л. Хам-Миловановић.

Публикације:

Каталог изложбе: М. Тимотијевић, П. Петровић, *Паја Јовановић. Paul Joanowitch*, Београд 2009 (први тираж 2000 примерака; у 2010. друго издање 2000 примерака) (за студијски текст у каталогу проф. др М. Тимотијевић добио је награду Павле Васић за 2009. годину)

Деплијани: М. Тимотијевић, *Паја Јовановић/Paul Joanowitch*, Народни музеј у Београду у Галерији Српске академије наука и уметности, Београд 2009 (тираж 2000); М. Timotijević, *Паја Јовановић/Paul Joanowitch*, National Museum in Belgrade at Gallery of Serbian Academy of Sciences and Arts, Београд 2009 (тираж 1000).

Едукативна публикација за децу

Ј. Петровић, *Паја Јовановић*, Народни музеј у Београду 2010 (тираж 1000).

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорили: др Т. Цвјетићанин и академик Д. Давидов. Изложбу је отворио министар културе, Н. Брадић.

Укупан број посетилаца: 158. 539 (у 2010. години 139.039, у 2009. 19.500)

Стручна вођења: реализована свакодневно у 18 и 19,30 часова, а по потреби и више пута током дана. Вођењима је присуствовало, у просеку, између 40 и 60 посетилаца. Овим вођењима обухваћено 117 група.

Ауторска вођења: П. Петровић одржао је шест стручних вођења

Дечји и Тин клуб Народног музеја: 5 радионица (у раду Клуба учествовало је укупно 124 деце до 12, односно 16 година, а уписано је 12 нових чланова)

Посебне активности: 6 музејских радионица са предшколском децом и ученицима нижих разреда основних школа

Волонтери: свакодневна дежурства кустоса Одељења за едукацију и сарадника волонтера - студенткиње Катедре за историју уметности Филозофског факултета у Београду (координација мр Е. Гавриловић).

Медијска покривеност: 16 прилога на ТВ-у; 191 прилог у штампаним медијима

Медији који су пратили изложбу су: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани медији: Политика, Борба, Сити (City), Вечерње новости, Нин, Блиц, Прес, Данас, Куир, Правда, Стзари град, Просветни преглед, Дневник, Економист, Народне новине, 24 сата, Грађански лист, Вршачке вести, Глас јавности, Илустрована политика, Кућа стил, Сингидунум викли (Singidunum weekly), Време, Јелоу кеб (Yellow cab), Јат ревија, Каса вива (Casaviva); Електронски медији: РТС, РТВ Студио Б, ТВ Авала, РТВ Б92, РТВ Пинк, ТВ агенција Инфобиро, Радио Београд, Радио Панчево. Веб портал Куда за Викенд, Мрежа креативних људи, На длану, Сее култ (SEECult), Арте медиа;

Средства: буџет, редовна и средства за програме Народног музеја у Београду; сопствени приходи Народног музеја у Београду; средства спонзора (Дунав осигурање)

2. СТУДЕНИЦА. ОСАМ ВЕКОВА СЛИКАРСТВА.

место одржавања: Београд, Галерија фресака Народног музеја у Београду

време одржавања: 10. мај 2010. и даље

носилац пројекта: Народни музеј у Београду

руководилац и координатор пројекта: мр Б. Поповић

Садржај изложбе:

Развој, карактеристике и теме монументалног сликарства Студенице представљене преко изабраних 39 експоната и документарни материјал, распоређен у дванаест тематских целина. Уводна, прва целина даје општи оквир значаја Студенице, како кроз топографију периода, тако и према вредновању овог, другог по реду споменика увршћеног на листу УНЕСКО-а са територије Србије. Друга, трећа и четврта тематска целина имају за тему историјске композиције и портете дародаваца. У наредним издвојеним деловима изложбе приказан је програм храма и стил фресака, тако да се идеје којима су проткане фреске посебно нагласе, те улога св. Саве у избору појединих тема.

Сарадници:

аутор изложбе и студијског текста у каталогу: мр Б. Поповић

рецензенти каталога: др М. Радујко

дизајн поставке: И. Степанчић

сарадници на изложби - кустоси:

конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: А. Цвијетиновић, И. Глобајић, мр И. Павић, К. Хорјак.

техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић, Г. Исидоровић, Н. Бугарски, М. Димитријевић.

Координатор пратећих програма: мр Б. Ђорђевић.

Едукативни програми: мр Е. Гавриловић, мр И. Јанковић, Ј. Дергенц, И. Круичан, Ј. Војводић, М. Томић и волонтери;

Координација школских група и рада волонтера: мр Е. Гавриловић.

Техничка припрема позивница и едукативног материјала: Ј. Војводић

Односи са јавношћу: Г. Грабеж

Публикације:

Каталог изложбе: Б. Поповић, *Студеница, осам векова сликарства*, Београд 2010.

Едукативна публикација за децу: И. Јанковић, Н. Хегедуш, *Студеница, мој речник*, Београд 2010

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорили: др Т. Цвјетићанин, мр Б. Поповић, а изложбу је отворио министар културе, Н. Брадић.

Укупан број посетилаца: 5000

Стручна вођења: вођења за јавност четвртком и суботом у 18 часова, вођења школских група (укупно 44 школске групе)

Дечји и Тин клуб Народног музеја: 4 радионице (29. мај - деца узраста до осам година. Концепт радионице и припрема материјала - мр И. Јанковић, мр Е. Гавриловић; 12. јун, 11. септембар - деца од девет до дванаест година. Концепт радионице и припрема едукативног материјала - Ј. Дергенц. Реализација: Ј.

Дергенц, мр Е. Гавриловић, мр И. Јанковић); 18. септембар – деца од 5 до 8 година, 42 члана. У оквиру Клуба одржана је промоција сликовнице *Мој речник – Студеница* (мр И. Јанковић, мр Б. Поповић, мр Е. Гавриловић)

Посебне активности: едукативне радионице са основним школама конципиран према задацима из сликовнице *Студеница – Мој речник* (мр И. Јанковић, мр Е. Гавриловић, волонтер М. Пејовић) - 26. новембар школа „Краљ Петар I“; 8. децембар ученици Француске школе у Београду (део програма обављен је на француском језику), 23. децембар школа „Дринка Павловић“.

Реализована 23. септембра радионица о опхођењу са особама са инвалидитетом у установама културе у Галерији фресака, у сарадњи са Правним факултетом у Београду, у оквиру летње школе „Забрана дискриминације особа са инвалидитетом“. Школа је одржана у Београду од 20-24. септембра 2010, у сарадњи Правног факултета, Фонда за отворено друштво у Београду, Правног факултета из Кана и Међународног института за људска права и мир из Кана, Француска (реализација И. Кручичан).

Медијска покривеност: 47 прилога у штампаним медијима и 30 прилога у електронским медијима

Медији који су присуствовали отварању и који су писали о изложби: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани медији: Вечерње новости, Политика, Фокус, Просветни преглед, Блиц, Србија национална ревија, Дневник, Илустрована политика; Електронски медији: РТС 1, Радио Београд 1, Радио Београд 2; Веб портал На длану, Веб портал Сее култ (SEECult), Веб портал Куда за Викенд, Веб портал Арте медиа, Веб портал Међународни радио Србија, Веб портал Б92, Веб портал Наслови.нет, Веб портал Вести

Средства: буџет, редовна и средства за програме Народног музеја у Београду; сопствени приходи Народног музеја у Београду

3. КЕРАМИКА РИМСКЕ ПРОВИНЦИЈЕ ГОРЊЕ МЕЗИЈЕ

место одржавања: Београд, атријум Народног музеја
време одржавања: 19. до 26. септембар и 1-26. новембар 2010. године
носилац пројекта: Народни музеј у Београду
координатор пројекта: др Т. Цвјетићанин

Садржај изложбе:

Представљање развоја и појава керамике у римској провинцији Горњој Мезији. Изложба припремљена поводом 27. међународног конгреса Удружења за проучавање римске керамике (Rei Cretaria Romanae Fautores) одржаног од 19. до 26. септембра 2010.

Поставка изложбе пратила је следеће тематске целине: импортована керамика 1-2. века, локална продукција 1-3. века – посебно радионица тера сигилате Виминацијум-Маргум и радионица глеђосане керамике Космај; касноантичка керамика 4-6. века. Укупно изложено 114 експоната.

Реализација:

аутор изложбе и каталога: др Т. Цвјетићанин
рецензенти каталога: др В. Бикић
дизајн поставке: аутор

сарадници на изложби: мр Д. Ратковић, М. Глумац, Ј. Кондић, Н. Јевремовић
припрема дела за изложбу: С. Топић
техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић, Г. Исидоровић
Едукативни програми: мр Е. Гавриловић, Ј. Дергенц, мр И. Јанковић

Публикације:

Каталог изложбе: Т. Cvjetićanin, *Roman Pottery in Upper Moesia*, Belgrade 2010.
Т. Цвјетићанин, *Керамика у римској провинцији Горњој Мезији*, Београд 2010.

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорио др Т. Цвјетићанин. Изложбу је отворила др. В. Бикић .

Укупан број посетилаца: 605

Дечји клуб Народног музеја: 1 музејских радионица (47 учесника). Тема *Исхрана у прошлости* (исхрани у прошлости, данашња здрава и нездрава храна и штетности брзе хране). У радионичарском делу су од глинамола израђиване посуде по узору на изложене експонате.

Медијска покривеност: : 9 прилога у штампаним медијима и 5 прилога у електронским медијима

Медији који су испратили изложбу су: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани медији: Блиц, Политика, Стил, Електронски медији: РТС, Радио Београд, Међународни радио Србија. Интернет портали: Б92.нет, Мрежа креативних људи, Наслови. нет, На длану, Смедиа;

Средства: буџет, редовна и средства за програме Народног музеја у Београду

4. РИМСКИ КОСМАЈ - ЛЕГАТ ДР СОФИЈЕ И ДР МИЛОЈКА ДУЊИЋА ИЗ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ.

место одржавања: Центар за културу, Сопот
време одржавања: 28. октобар до 10. новембар 2010.
носилац пројекта: Народни музеј у Београду
координатор пројекта: М. Глумац
партнери: Центар за културу, Сопот

Садржај изложбе:

На изложби је било представљено 109 експоната – керамичких и стаклених посуда, бронзаних предмета, керамичких светиљки, које потичу са територије Космаја, из период 1-3. века, а чувају се у оквиру легата Дуњић.

Реализација:

аутор изложбе и каталога: М. Глумац
рецензенти каталога: др С. Крунић
дизајн поставке: аутор и сарадници ЦзК Сопот
сарадници на изложби: С. Анастасов-Марковић, директорка ЦзК и сарадници ЦзК
конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације: З. Павловић, М. Чоловић

примопредаја дела: М. Глумац, И. Минић и Г. Богојевић
уговори о позајмици, осигурање и дописи: М. Живковић, И. Дорчић.
техничка служба: Г. Богојевић

Публикације:

Каталог изложбе: М. Глумац, *Римски Космај – легат др Софије и др Милојка Дуљића из Народног музеја у Београду*, Центар за културу Сопот и Народни музеј у Београду, Београд 2010.

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорила М. Глумац, а изложбу је отворила директорка Центра за културу Сопот, С. Анастасов-Марковић

Укупан број посетилаца: 700

Медијска покривеност: 4 прилога у штампаним медијима и 13 прилога у електронским медијима.

Медији који су испратили изложбу су: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани медији: Блиц, Јат ревија, Електронски медији: Студио Б, Радио Београд, Међународно радио Србија. Интернет портали: Мрежа креативних људи, Смедиа, Наслови.нет, На длану

Средства: буџет, редовна средства за програме Народног музеја у Београду; средства Центра за културу Сопот

5. Јован Бијелић - са сликарске идеје на идеју. Ремек-дела из Народног музеја у Београду,

место одржавања: Београд, Галерија РТС
време одржавања: 4. новембар – 13. децембар 2010.
носилац пројекта: Народни музеј у Београду
координатор пројекта: Љ. Миљковић
партнери: Радио-телевизија Србије

Садржај изложбе:

Мања ретроспективна изложба сликарства Ј. Бијелића на основу дела сачуваних у збирци Народног музеја, 20 слика из периода од 1919. до 1937. године.

Реализација:

аутор изложбе и каталога: Љ. Миљковић
дизајн поставке: аутор
конзервација и припрема дела за изложбу, преглед, израда документације, паковање и примопредаја дела: А. Павловић, С. Лазић, К. Хорјак
уговори о позајмици, осигурање и дописи: М. Живковић, И. Дорчић.
техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић, Г. Исидоровић.

Публикације:

Каталог изложбе: Љ. Миљковић, *Јован Бијелић – са сликарске идеје на идеју. Ремек дела из Народног музеја у Београду*, Народни музеј у Београду и РТС, Београд 2010

Отварање изложбе: На отварању изложбе говорили Н. Мирков и Љ. Миљковић.

Укупан број посетилаца: 3000

Медијска покривеност: 3 прилога у штампаним медијима и 7 прилога у електронским медијима

Медији који су испратили изложбу су: Штампани медији: Политика, Блиц, Правда, Електронски медији: РТС, Радио Београд, Међународно радио Србија, Веб портали: Наслови. нет, Мрежа креативних људи, На длану, Сее култ (SEECult), Бели портал;

Средства: буџет, редовна средства (за конзервацију); средства РТС

6. СА КАНИЦОМ ПО СРБИЈИ

место одржавања: Београд, атријум Народног музеја

време одржавања: 5. до 15. новембар 2010.

носилац пројекта: Народни музеј у Београду

координатор пројекта: др Т. Цвјетићанин

партнери: Друштвом Феликс Каниц

Садржај изложбе:

Поводом манифестације Дани Феликса Каница, те припреме Србије – Министарства културе – за гостовање на сајму књига у Лајпцигу 2011. године, где је Србије почасни гост, реализована изложба и међународни скуп о Феликсу Каницу. Изложба представља изабране цртеже и цитате из Каницових дела који говоре о његовим путовањима по Србији и виђењу Србије, у другој половини 19. века. Представљено 27 тема – топонима.

Реализација:

аутор изложбе и деплијана: др Ђ. Костић, Балканолошки институт

дизајн поставке: Г. Богојевић и аутор; дизајн постера за изложбу Светлана Волић сарадници на изложби: Н. Јевремовић

техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић, Г. Исидоровић

односи са јавношћу: Г. Грабеж

Публикације:

Деплијани: Mit Kaniz durch Serbian, Народни музеј и Друштво пријатеља Феликса Каница, Beograd 2010; Са Каницом по Србији, Народни музеј и Друштво пријатеља Феликса Каница, Beograd 2010 (Ђ. Костић аутор текста);

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорили: др Т. Цвјетићанин, др Ђ. Костић, Кетрин Орел, члан Председништва Друштва Феликс Каниц, а изложбу је отворио министар културе, Н. Брадић.

Укупан број посетилаца: 261

Ауторска вођења: једно вођење Ђ. Костић

Медијска покривеност: 3 прилога у штампаним медијима и 9 прилога у електронским медијима

Медији који су испратили изложбу су: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани медији: Блиц, Нин, Политика, Вечерње новости, Преглед, Електронски медији: РТС, Радио Београд, Радио Студија Б, Радио Панчево, Међународн радио Србија. Интернет портали: Vesti-online, Мрежа креативних људи, Наслови. нет, На длану, Смедиа, Арте медија

Средства: буџет, редовна и средства за програме Народног музеја у Београду

7. ИЗЛОЖБА РАДОВА КОНКУРСА ЗА ИДЕЈНО АРХИТЕКТОНСКО КОНЦЕПТУАЛНО РЕШЕЊЕ И ПРОСТОРНО ПРОГРАМСКУ АНАЛИЗУ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И ДОГРАДЊЕ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ

место одржавања: Београд, атријум Народног музеја

време одржавања: 28. новембар – 12. децембар 2010.

носилац пројекта: Народни музеј у Београду

координатор пројекта: З. Јовановић, Б. Тошић

партнери: Друштвом архитеката Београда, Министарство културе Републике Србије

Садржај изложбе:

Представљање свих радова који су приспели на конкурс за идејно решење реконструкције Народног музеја – 61 рад.

Поставка изложбе пратила је следеће тематске целине: група радова приспелих на конкурс, целина са пет похваљених радова; целина са пет радова који су ушли у други круг конкурса.

Реализација:

координатор изложбе: Н. Јевремовић

аутори текстова у каталогу: Друштво архитеката Београда

сарадници на изложби: З. Јовановић, Г. Богојевић

техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић, Г. Исидоровић

односи са јавношћу: Г. Грабеж

Публикације:

Конкурс за идејно архитектонско концептуално решење и просторно програмску анализу реконструкције и доградње Народног музеја у Београд, каталог радова, Друштво архитеката Београда, Београд 2010 (тираж 300 примерака)

Отварање изложбе:

Отварање изложбе било је истовремено и конференција за медије поводом поводом представљања резултата и проглашења победника конкурса. На конференцији и отварању говорили: др Т. Цвјетићанин, др В. Милуновић, др В. Николић, академик В. Величковић. Резултатае конкурса представио је (и отворио изложбу) министар културе, Н. Брадић, и као председник Жирија конкурса.

Укупан број посетилаца: 666

Посебне активности: 11. децембра у Музеју је приређено представљање каталога радова учесника на *Конкурса за идејно архитектонско концептуално решење и*

просторно програмску анализу реконструкције и доградње Народног музеја у Београду и јавна дискусија о окончаном Конкурсу.

Медијска покривеност: о самој изложби 3 прилога у штампаним медијима
Медији који су информисали јавност о изложби и резултатима конкурса:
Агенције: Танјуг, Бета; Штампани мудрији: Политика, Вечерње новости, Нин, Блиц, Данас, Курир, Правда, Преглед, Дневник, Економист, 24 сата, Глас јавности, Актер, Електронски медији: РТС, НарруTV, РТВ Студио Б, ТВ Авала, РТВ Б92, РТВ Пинк, Радио Београд, Радио Панчево. Веб портал Мрежа креативних људи, На длану, Сее култ (SEECult), Наслови.нет, најновије вести, Мц Портл, Б92.нет;

Медији који су присуствовали јавној дискусији и представљању каталога и који су о истима извештавали су: Агенције: Танјуг; Штампани мудрији: Данас, Вечерње новости, Електронски медији: Радио Београд. Интернет портали: Мрежа креативних људи, Наслови. Нет.

Средства: буџет, средства за програме Народног музеја у Београд.;

8. СЛИКЕ - ИЛУСТРАЦИЈЕ ЗА КЊИГУ ИЗАБРАНЕ БАСНЕ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА,

место одржавања: Београд, Музеј Вука и Доситеја

време одржавања: 21. април до 3. септембар 2010.

носилац пројекта: Народни музеј у Београду

координатор пројекта: Љ. Чубрић

партнери: Задужбином „Доситеј Обрадовић“

Садржај изложбе:

Изложба илустрација за књигу *Изабране басне Доситеја Обрадовића*, аутора Предрага Пеће Тодоровића.

Реализација:

аутор изложбе: П. Тодоровић

дизајн поставке: аутор

техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић.

Односи са јавношћу: Г. Грабеж

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорили: др Т. Цвјетићанин, др М. Матицки, М. Драгаш, управник Задужбине *Доситеј Обрадовић* и Љ. Чубрић, управник Музеја Вука и Доситеја. У уметничком делу програму је учествовала глумица М. Вукојчић.

Укупан број посетилаца: 3771

Посебне активности: на отварању представљена и књига *басни Доситеја Обрадовића*, коју приредио др М. Матицки, а чији је издавач Задужбина *Доситеј Обрадовић*.

Медијска покривеност: 6 прилога у штампаним медијима и 5 прилога у електронским медијима

О изложби информисали и присуствовали отварању: Танјуг; Штампани медији: Грађански лист, Курир, Политика, Вечерње новости. Електронски медији: РТС 1, Радио Београд, Радио Студио Б, Радио Панчево. Веб портал Мрежа креативних људи, На длану, Сее култ (SEECult), Међународни радио Србија, Арте медиа, портал Вести.

Средства: буџет, редовна средства Народног музеја у Београду; средства партнера – Задужбине и аутора радова

У Србији (3):

9. ЗБИРКА БЕЛГИЈСКЕ ГРАФИКЕ ИЗ ЗБИРКЕ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ

место одржавања: Врњачка бања, Замак културе

време одржавања: 8. август – 8. септембра 2010.

носилац пројекта: Народни музеј у Београду

координатор пројекта: мр Д. Ковачић

партнери: Замак културе, Врњачка бања

Садржај изложбе:

Кратак преглед белгијске графике из фонда Народног музеја, представљен са 30 дела.

Реализација:

аутор изложбе и каталога: мр Д. Ковачић

дизајн поставке: аутор

преглед и припрема дела за изложбу: З. Пекић

преузимање дела за изложбу, паковање и примопредаја дела:

уговори о позајмици, осигурање и дописи: М. Живковић, И. Дорчић.

техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић, Г. Исидоровић

односи са јавношћу: Г. Грабеж

Публикације:

Каталог изложбе: Д. Ковачић, *Збирка белгијске графике из Народног музеја у Београду*, Замак културе Врњачка бања, Врњачка бања 2010.

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорили Јелена Боровић-Димић, директор центра, и мр Д. Ковачић, аутор изложбе.

Укупан број посетилаца: 2000

Средства: буџет, редовна средства; средства партнера Замка културе

10. ПАЈА ЈОВАНОВИЋ - СЛИКЕ БАЛКАНА

место одржавања: Ужице, Градска галерија

време одржавања: 12. октобар – 4. новембар 2010.

носилац пројекта: Народни музеј у Београду

координатор пројекта: П. Петровић

партнери: Градска галерија у Ужицу

Садржај изложбе:

Изложба 10 дела Паје Јовановића из фонда Народног музеја, са оријенталном и историјском темом – избор са изложбе којом је започето обележавање јубилеја 150 година од рођења Паје Јовановића

Реализација:

аутор изложбе и каталога: П. Петровић
припрема дела за изложбу, путна документација, паковање и примопредаја дела: Д. Марјацић, У. Исаковић
уговори о позајмици, осигурање и дописи: М. Живковић, И. Дорчић.
техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић, Г. Исидоровић.
Односи са јавношћу: Г. Грабеж

Публикације:

Каталог изложбе: П. Петровић, *Паја Јовановић. Слике Балкана*, Градска галерија Ужице, Ужице 2010 (тираж 300)

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорили Зоран В. Цветић, директор Градске галерије Ужице и аутор изложбе, П. Петровић.

Укупан број посетилаца: 4351

Медијска покривеност: 2 прилога у штампаним медијима.

Средства: буџет, редовна средства Народног музеја у Београду; средства партнера Градске галерије у Ужицу

11. ДОСИТЕЈ У ПОРТРЕТУ

место одржавања: Ниш, Основна школа Вожд Карађорђе,
време одржавања: 03. до 12. новембра 2010.
носилац пројекта: Народни музеј у Београду
координатор пројекта: Љ. Чубрић
партнери: основна школа Вожд Карађорђе

Садржај изложбе:

Документарна изложба из фонда Музеја Вука и Доситеја (постери на пени) са избором портрета Доситеја Обрадовића.

Реализација:

аутор изложбе: Љ. Чубрић
техничка служба и поставка изложбе: Г. Богојевић.

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорила Љ. Чубрић.

Укупан број посетилаца: 300

Медијска покривеност: дата информација за медије

Средства: средства партнерашколе Вожд Караборђе

У иностранству (4):

12. SERBIE - TERRE SACRÉE DE LA CULTURE EUROPÉENNE (Србија - свето тле европске културе)

место одржавања: Француска – Капела рудара, Феморо, округ Вандеја

време одржавања: 26. март - 3. мај 2010.

носилац пројекта: Етнографски музеј, Београд и Народни музеј у Београду

партнер: Сектор за културу и међународну сарадњу округа Вандеја

координатор пројекта: др В. Марјановић, Етнографски музеј

Садржај изложбе:

Изложба обухвата 134 експоната, од којих је 62 из Народног музеја у Београду (иконе и богослужбени предмети), у распону од 16. до 20. века, који илуструју религиозну уметност Србије – сакралну и профану.

Реализација:

аутори изложбе: Мишел Пело, др В. Марјановић, Б. Иванић

аутори каталога: Б. Иванић, др В. Марјановић,

дизајн поставке: Мишел Пело и сарданици

сарданици на изложби: Н. Церовић

преглед, конзервација, припрема дела за изложбу и израда путне документације:

мр И. Павић, М. Ранковић, Р. Пиљак, З. Павловић, М. Чоловић, М. Стаменковић,

С. Савић (конзервација четири камена споменика из Етнографског музеја),

сарадник за документацију М. Петелин

преузимање дела за изложбу и примопредаја дела: у одласку Д. Радовановић

(Етнографски музеј), у повратку К. Хорјак

уговори о позајмици, осигурање и дописи: Н. Тасић (Етнографски музеј), М.

Живковић

техничка служба: Г. Богојевић

Публикације:

Каталог изложбе: *Serbie – terre sacrée de la culture européenne*, Vendée Conseil général, 2010.

Отварање изложбе:

Изложбу су отворили представник Вандеје, вицепредседник Генералног већа округа Вандеја, господин Доминик Суше, градоначелник Фемороа, госпођа Мари-Терез Јакоб, и ЊЕ амбасадор Србије у Француској, господин Душан Батаковић.

Отварању присуствовале помоћник министра Д. Живковић и др Т. Цвјетићанин.

Укупан број посетилаца: 4000

Медијска покривеност: : 6 прилога у штампаним медијима и 6 прилога у електонским медијима

Конференција за новинаре поводом отварања изложбе *Србија - свето тле европске културе* одржана је 10. марта 2010, у Етнографском музеју. Говорили: др Татјана Цвјетићанин, директор Народног музеја у Београду, Вилма Нишкановић, в. д. директора Етнографског музеја, др Весна Марјановић, начелница Одељења за народну културу Етнографског музеја, Бранка Иванић, виши кустос Збирке послевизантијске уметности Народног музеја, Мишел Пело, представник округа Вандеја и Максим Анри Русо, представник округа Вандеја. Медији који су присуствовали конференцији и који су пратили изложбу су: Агенције: Тањуг, Бета; Штампани медији: Блиц, Данас, Глас јавности, Електронски медији: РТС Студио Б, Међународни радио Србија, Радио Београд, Радио Панчево, Веб портал На длану, Б92, Си култ (SEECult), Арте медиа

Средства: буџет, редовна средства Народног музеја у Београ (конзервација дела); средства партнера – округа Вандеја

13. LA SERBIE, PAYS DES FRESQUES (Србија, земља фресака)

место одржавања: Француска – Културни центар Републике Србије, Париз

време одржавања: 29. април - 29. август 2010.

носилац пројекта: Народни музеј у Београду

координатор пројекта: мр Б. Поповић

Садржај изложбе:

Монументала уметност средњовековних цркава и манастира Србије (22 дела) представљена репрезентативним копијама фресака и копијама декоративне пластике.

Реализација:

аутор изложбе и деплијана: мр Б. Поповић

дизајн поставке – графички материјал: Ирена Степанчић

конзервација и припрема дела за изложбу, израда путне документације: Р.

Пиљак, Д. Марјацић, М. Стаменковић

паковање и примопредаја дела: Г. Богојевић, мр Б. Поповић (примопредаја у одласку), Р. Пиљак (примопредаја на завршетку)

уговори о позајмици, осигурање и дописи: М. Живковић, И. Дорчић.

техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић, Г. Исидоровић

Публикације:

Деплијани: *La Serbie, pays des fresques*, Народни музеј и Министарство културе РС (Б. Поповић аутор текста).

Отварање изложбе:

На отварању изложбе говорили Њ.Е: амбасадор Републике Србије у Француској, др Д. Батаковић, те мр Б. Поповић и др Т. Цвјетићанин.

Укупан број посетилаца: 10500 (у Ноћи музеја, 15. маја, 2500 посетилаца)

Медијска покривеност: 7 прилога у штампаним медијима и 14 прилога у електронским медијима (у Србији)

Медији који су испратили изложбу су: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани мудјији: Политика, Вечерње новости, Дневник, Народне новине, Просветни преглед, Стари град; Електронски медији: РТС, Радио Београд, Радио Панчево. Веб портал Куда за Викенд, Мрежа креативних људи, Вест, Наслови. нет, На длану, Сее култ (SEECult), Арте медиа;

Средства: буџет, средства за програме Народног музеја у Београду

14. SERBIA, LAND OF FRESCOES (Србија, земља фресака)

место одржавања: Брисел, Парламенту Европе, у Алтијеро Спинели здању (Altiero Spinelli Building, 3rd level, Space Bar)

време одржавања: 31. август – 3. септембар 2010.

носилац пројекта: Народни музеј у Београду

координатор пројекта: мр Б. Поповић

партнери: Министарство културе Републике Србије,

покровитељ изложбе: Виктор Боштинару

Садржај изложбе:

Монументала уметност средњовековних цркава и манастира Србије (22 дела) представљена репрезентативним копијама фресака и копијама декоративне пластике.

Реализација:

аутор изложбе и деплијана: мр Б. Поповић

дизајн поставке: аутор, графички део – Ирана Степанчић

преглед дела приликом примопредаје: Р. Пиљак

пратања дела у повратку: Г. Богојевић

извозне дозволе, осигурање: М. Живковић, И. Дорчић

организација изложбе у Европском парламенту: Ј. Стаменковић, Министарство културе; контакт у Парламенту Европе Даријо Капезуто и Матеј Оана, асистенти В. Боштинаруа; контакт особа испред амбасаде РС и мисије, Оливера Јовишевић.

Публикације:

Деплијани: В. Поповић, Serbia, Land of Frescoes, Beograd 2010.

Отварање изложбе:

Изложбу су отворили Виктор Боштинару, потпреседник делегације Европске уније за југоисточну Европу, Едвард Кукан, председавајући делегације европске уније за југоисточну Европу, Тамара Кошник и министар културе, Небојша Брадић.

Отварању су присуствовали и потпреседник европског парламента, Јелко Кацин, Дорис Пак, представници наше мисије и амбасаде у Бриселу.

Укупан број посетилаца: 2000

Медијска покривеност: 15 прилога у штампаним медијима и 2 прилога у електронским медијима (у Србији)

Медији који су испратили изложбу су: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани мудјији: Политика, Дневник, Данас, 24 сата, Вечерње новости, Блиц, Курир, Правда, Нин.

Електронски медији: РТВ Студио Б, Радио Београд, Радио Панчево. Веб портал Мрежа креативних људи, Вест, Наслови. нет, На длану, Сее култ (SEECult), Арте медиа;

Средства: буџет, средства за програме Народног музеја у Београду

15. ITALIA E RESTAURO IL MAGNIFICO CRATERE. CAPOLAVORI DEL MUSEO NAZIONALE DI BELGRADO (Италија и конзервација величанственог кратера. Ремек дела Народног музеја у Београду)

место одржавања: Италија - председничка Палати Квиринале, сала Бандиере, Рим Риму

време одржавања: 11. децембар 2010 – 6. фебруар 2011.

носилац пројекта: Генерални секретаријат председника Републике Италије и Народног музеја у Београду

покровитељство изложбе: председник Републике Италије, Ђорџо Наполитано, и председник Републике Србије, Борис Тадића

руководилац пројекта: др Луј Годар (Италија), др Т. Цвјетићанин

партнери: Специјална дирекцијом за археолошка добра Рима (лабораторија за конзервацију Soprintendenza Speciale per i Beni Archeologici di Roma)

научни комитет изложбе: Л. Годар, Т. Цвјетићанин, А. Ботини, Ђ. Ђентили

координатор пројекта: В. Крстић (српска страна)

Садржај изложбе:

Представљање конзервације и рестаурације бронзаног кратера из Требеништа, заједно са репрезентативним избором од 27 златних, сребрних, стаклених и бронзаних предмета који илуструју богате налазе кнежевских гробова из периода гвозденог доба (6. и 5. век пре н.е.).

Поставка изложбе пратила је следеће тематске целине: конзервација кратера (са поређењем са налазима са тла Италије – две бронзане посуде) и са реконструкцијом технологије израде украса на кратеру; другу целину чине налази из кнежевских гробова.

Реализација:

аутори изложбе: В. Крстић, Ђовани Ђентили

аутори студијских текстова у каталогу: др Т. Цвјетићанин, др А. Палавистра, др С. Бабић, В. Крстић, др Ђ. Ђентили, др А. Ботини. О конзервацији: др Ђована Бандини, др Марина Анђелини, др Олимпија Колићки, Силвија Гамбардели, Алесандро Денеси, Марко Ферети, проф. др. Ђ. Ломбарди

реализација и дизајн поставке: Генерални секретаријат председника и Civita

уговори о позајмици, осигурање и дописи: др Т. Цвјетићанин, В. Крстић, М. Живковић, И. Дорчић.

преглед, припрема дела за изложбу, израда путне документације, надзор паковања: З. Павловић

техничка служба: Г. Богојевић, М. Васић, Г. Исидоровић

пратња дела у транспорту и примопредаја: В. Крстић

Публикације:

Каталог изложбе: *L'Italia e il restauro del Magnifico cratere. Capolavori del Museo Nazionale di Belgrado* (a cura di L. Godart), Segretariato Generale della Presidenza della Repubblica, Roma 2010.

Отварање изложбе:

Свечано отварање изложбе било је 10. децембра 2010. године, у 12 часова. Свечаном отварању изложбе присуствовали су председник Републике Италије г-дин Ђ. Наполитано и министар културе Републике Србије, г-дин Н. Брадић. Кроз изложбу је водио проф. др Л. Годар, секретар председника Италије. Друго отварање изложбе за стручњаке и сараднике било је истога дана у 17 часова, када је кроз изложбу публику водио др Ђ. Бентили. Отварању присуствовале др Т. Цвјетићанин и В. Крстић.

Укупан број посетилаца: 3000 (до 31. децембра 2010)

Медијска покривеност: У четвртак 9. децембра одржана је конференција за медије на којој су говорили др Л. Годар, др Т. Цвјетићанин, А. Финоти, председник Штедионице и др Ђ. Бандини, руководилац пројекта конзервације кратера.

Медијска покривеност: 6 прилога у штампаним медијима и 7 прилога у електронским медијима.

Медији који су испратили изложбу у Србији су: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани мудрији: Блиц, Политика, Вечерње новости. Електронски медији: РТС, Студио Б, Радио Београд, Међународн радио Србија, Радио Панчево. Интернет портали: Мрежа креативних људи, Најновије вести, Наслови. нет, На длану, Сее култ (SEECult), Бели портал, Смедиа;

Средства: буџет, средства за програме Народног музеја у Београду; *средства спонзора (Дунав осигурање); средства* Фондације Штедионице за Падову и Ровиго; средства партнера - Генералног секретаријата председника Републике Италије

3.3.2 Изложбе у припреми

- Припрема изложбе *Свето и световно. Уметност у средњовековној Србији. XII-XVIII век* (радни наслов), за даљу сарадњу са Националним уметничким музејом Румуније, Букурешт. Координатор и аутор концепције: А. Нитић. Израда концепције, избор предмета (192), дигитално снимање, Сарадници: Н. Церовић, мр Е. Зечевић, Б. Иванић, мр С. Фидановски, мр Д. Прерадовић, мр Б. Поповић, В. Радић.
- Припрема изложбе *Одевање и кићење у средњем веку у Србији*, поводом одржавања састанка ИКОМ-овог Комитета за костим. Сарадник: мр Б. Поповић.
- Припрема изложбе *Фреске и иконе Косова и Метохије* у Галерији фресака Народног музеја у Београду, за 2011. или 2012. Координатор и аутор: мр Б. Поповић. Предлог ширег материјала за изложбу, основни преглед копија фресака: Р. Пиљак, И. Глођајић, А. Цвијетиновић.
- Припрема изложбе *Поклон - збирка Драгослава Дамњановића*, предвиђена за реализацију у Музеју историје Југославије, за пролеће 2011. Преглед и конзервација радова, опремање радова. Координатор мр Д. Ковачић. Сарадници: З. Пекић (НБС, папир), И. Глођајић, А. Цвијетиновић.

- Припрема изложбе: *Имагинарни вртови Ибера Робера, слике из Народног музеј у Београду*, аутори Т. Бошњак, др С. Брајовић (ФФ), документација о конзервацији и рестаурацији мр С. Кајтез, С. Лазић.
- Припрема изложбе Катарине Ивановић, поводом 200 година од реођња уметнице. Преглед и конзервација дела: мр И. Павић, А. Павловић.
- Изложба *1+1: Живот и Љубав* – представљање резултата регионалног пројекта *1+1: Life & Love*, кроз посебну изложбу која реперезентује рад са младима на културном наслеђу. Пројекат Народног музеја односи се на доживљај скулптуира у кавном простору и однос младих према њима, поређење са скулптурама у музејској збирци. У пројекту учествују средње школе са територије Новог Београда, које су у овогодишњој фази пројекта истражили скулптуре и о њима направили видео-записе. Изложба, која ће осим радова младих имати и документарни материјал, те изабране скулптуре из Музеја, отвара се 11. марта 2011. Координатор пројета: мр Е. Гавриловић, кустос сарадник В. Грујић).

3.3.3 Позајмице историјско-уметничких дела (124)

- *Култ Бранка Радичевића у српском сликарству*, Галерија Матице српске, Нови Сад, од 29. новембра 2009. до 31. јануара 2010, уступљено осам дела српског сликарства и графике 18. и 19. века. Кустоси: П. Петровић, Е. Блануша. Примопредаја у повратку: К. Хорјак - 8;
- *Byzantium. Splendour and Daily Life* (Византија. Раскош и свакодневни живот), Kunst-und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland, Бон, 26. фебруар – 13. јун 2010. Позајмљено седам предмета из Збирке Касноантичког периода са сеобом народа и налази са Царичиног града из Народног музеја Лесковац. Координација: мр В. Нинковић. Припрема: кустос збирке Ј. Кондић, преглед и конзервација: З. Павловић, С. Савић, М. Стаменковић. Израда путне документације: М. Петелин. Преписка, уговори и дозволе: мр М. Ракочевић, М. Живковић. Пратња и транспорту и примопредаја: З. Павловић, С. Јовић, Ј. Пешић и И. Стојановић (НМ Лесковац); курир у повратку: З. Павловић - 7
- *Сребрне чаше позног средњег века у Србији*, Музеј примењене уметности, Београд, 6. новембар 2010 - 15. јануар 2011. Позајмљене 4 сребрне посуде (инв. бр. 343, 2001, 2958, 4809) из Збирке периода српске средњовековне државе. Реализација: А. Нитић, Б. Иванић; преглед: З. Павловић - 4
- *Србија – културна спона Истока и Запада*. Музеј катедрале Светог Стефана – Штефандом, Беч, Аустрија. Носилац пројекта: Матица Српска, Нови Сад. Ућешће у раду Организационог одбора др Т. Цвјетићанин, мр Б. Поповић. Позајмљени експонати: копије фресака: инв. 852, инв. 1274, инв. 1236, инв. 1252, инв. 1382, инв. 1334, инв. 1350, инв. 1384; иконе: Крштења Христовог (инв. бр. 4348) из Збирке византијске и српске уметности; Деизис са српским светитељима (инв. бр. 4029), Преображења (инв. бр. 5869), Св. Никола (инв. бр. 5870) из Збирке уметности послевизантијског периода; Урош Кнежевић, *Караборђе*, инв. 141; Урош Кнежевић, *Вук Караџић*, инв. 1468; Арсеније Теодоровић, *Доситеј Обрадовић*, инв. 1479; Паја Јовановић, *Михајло Пупин*, инв. 128. Координатор мр Б. Поповић, кустоси А. Нитић, Б. Иванић, Н. Церовић, П. Петровић; преглед дела, конзервација, израда путне документација и паковање дела: Р. Пиљак, А. Цвјетиновић, И. Глобајић (фреске, иконе), Д. Марјацић (слике) - 16;
- *Између естетике и живота. Представа жене у сликарству Паје Јовановића*, Галерија Матице српске, Нови Сад, 16. април – 6. јуни 2010.

Позајмњено 13 слика: 1. *Кићење невесте*, (инв.бр. 115); 2. *Жена у оријенталној ношњи*, (инв.бр. 124); 3. *Борба петлова*, (инв. бр. 127); 4. *Краљица Драга*, (инв.бр. 1092); 5. *Портрет Варваре Пупин*, (инв.бр. 539); 6. *Портрет девојке у ентеријеру*, (инв.бр. 3645); 7. *Портрет жене са шеширом*, (инв.бр. 575); 8. *Купачица*, (инв.бр. 122); 9. *Портрет госпође Хадсон*, (инв.бр. 126); 10. *Девојка у ентеријеру*, (инв.бр. 2531); 11. *Мачевање*, (инв.бр. 2031); 12. *Дијана*, (инв.бр. 216); 13. *Уметникова супруга Муни*, (инв.бр. 118) - (Збирка српског сликарства 18. и 19. века) и 1 цртеж - *Портрет уметникове мајке*, 1925 (инв.гр. 578) (Збирка цртежа и графике југословенских аутора). Изложба је гостовала и у Модерној галерији у Нишу, од 7. до 23. јуниа. Кустоси: П. Петровић, Г. Станишић. Путна документација и преглед дела по повратку: мр С. Кајтез, А. Павловић, С. Лазић - 14;

- **Влахо Буковац – A Cosmopolitan Croatian** у Gemeentemuseum у Хагу, Холандија, 26. септембар 2009 – 10. јануар 2010 и Галерија Кловићеви двори, Загреб, Хрватска, 2 - 28. фебруар)2010; Позајмњене три слике Влаха Буковца - *Дедал и Икар* (диптих), инв.бр. 940; *Пробуђена*, инв.бр. 823; *Аутопортрет*, инв. бр. 60. Кустос: П. Петровић. Уговори, дозволе: М. Живковић. Преглед дела, примопредаја дела из НМ и једног дела из колекције Дворског комплекса на Дедињу: К. Хорјак - 3;

- **Бета Вукановић**, Галерија РТС, Београд, 11. март – 1. мај 2010. Позајмњена слике: *Жена са црвеном током*, инв. 2004; *Гатање*, инв. 795; *Тераса*, инв. 1488; *Девојка под воћком*, инв. 419; *Циганче*, инв. 305; *Портрет Ристе Вукановића*, инв. 449; *Летњи дан*, инв. 348; *Безбрижна младост*, инв. 1805; *Берба шљива*, инв. 397; *Призренка*, инв. 326; *Предео са градом Маглићем*, инв. 22; *Магнолије у вази*, инв. 1381. Кустос: Љ. Миљковић, уговор: М. Живковић. Конзерваторски преглед, мање интервенције, путна документације, надгледање паковања и транспорта дела: К. Хорјак – 12;

- **Милош Бајић**, Галерија савремене ликовне уметности, Ниш, 13. мај – 7. јун (до 30. септембра изложба гостује у Врању, Краљеву и Новом Саду) уступљена два дела *Котор II*, 2031 и *Варијанта у тамном II*, 1890. Кустос: Љ. Миљковић - 2

- **Живорад Настасијевић**, Галерија РТС, Београд, 13. мај – 25. јун. Позајмњени радови: *Портрет трговца* 1330; *Портрет брата Светомира*, 1910; *Кнез Данилова улица*, 312; *Челопечка улица*, 296; *Бистричка улица*, 380; *Портрет Руже Мијатовић*, 866; *Немањина улица*, 1452; *Кафана Кичево*, 379; *Предео*, 103; *Предео из Србије*, 313; *Улица Стојана Протића*, 971; *Бакалница*, 867; *Ваза са цвећем*, 69; *Мртва природа*, 104; *Предео из Шумадије*, 1136; *Књижевник Иво Војновић*, Инв.гр. 364 и *Венчање Јована Цвијића*, Инв.гр. 1601. Кустоси: Љ. Миљковић, Г. Станишић; уговор: М. Живковић; преглед дела и припрема: мр И. Павић, мр Ј. Пантић – 17;

- **Артисти и модели: Сава Шумановић и краљица Монпарнаса**, Спомен-збирка Павла Бељанског Нови Сад и Галерија слика Саве Шумановића у Шиду, 13. мај - 9. јуна 2010, позајмњена слика С. Шумановића *Црвени ћилим*, 597. Кустос: Љ. Миљковић; преглед и припрема дела: мр Ј. Пантић - 1;

- **Идеја толеранције и визуелна култура: Триптих Молитва Ристе Вукановића**, Историјски музеј Србије, Београд, 4. јун – 20 јун 2010. Позајмњена 3 рада Р. Вукановића: *Гуслар*, 165; *Аутопортрет*, 233 и *Композиција Молитва*, Инв.гр.1121. Кустоси: (Љ. Миљковић, Г. Станишић; преглед мр Ј. Пантић, У. Исаковић - 3;

- **Милић од Мачве**, Народни музеју Шабац, позајмњено 12 слика Милића од Мачве *Чиста недеља*, 1252; *Први кожух*, 1255; *Скида баба кожувe*, 1257; *Други кожух*, 1258; *Бедова баба и козлићи петрошићи*, 1251; *Пачисти поклопци и лонци*, 1253; *Бабине*

вериге, 1254; *Глувонедељна марта*, 1256; *Св. Сава Саву залеђава*, 1259; *Договоро великана пред велику пропаст света*, 2054; *Легенда о мојој земљи*, 2053; *Милић луди и разуздани*, 2052. Кустос: Љ. Миљковић. Преглед и конзервација дела: мр С. Кајтез, С. Лазић, мр И. Павић - 12;

- **Modernization**, Museum Sztuki, Лођ, Пољска, 11. март - 30. јуни 2010. Уступљено 9 радова: Јосип Сајсл (Јо Клек):- 1. *Рекламе*, Инв.гр. 2893; 2. *Људи су Убице*, Инв.гр. 2898; 3. *Вила Зенит*, Инв.гр. 2894; 4. *Скица за Зенитеум I*, Инв.гр. 2890; 5. *Скица за Зенитеум II*, Инв.гр. 2891; 6. *Плакате*, Инв.гр. 2892; Бранко Ве Пољански: 1. *Човек помереног ока*, Инв.гр. 3529, 2. *Еуропа*, Инв.гр. 4055 (Збирка цртежа и графике југословенских аутора 20. века) и рад Вјере Билер *Пет година Зенита (1921-1926)*, Инв. 1638 (Збирка југословенске уметности 20. века). Кустоси: Г. Станишић, Љ. Миљковић. Извозне дозволе: М. Живковић. Преглед дела: У. Исаковић, примопредају радова у одласку: Е. Блануша; курир у повратку: У. Исаковић - 9;

- **Ретроспективна изложба Николе - Коке Јанковића**, Галерија САНУ, Београд, 17. јуни - 30. август 2010. Уступљен рад *Портрет Ксеније Љубибратић*, инв. бр. 592. Кустос: В. Грујић -1;

- Поводом обележавања **50 година од смрти Сретена Стојановића** у холу испред Свечане сале у згради САНУ, Београд, постављена мала изложба његових радова, 28. и 29. октобра 2010. Уступљена дела *Скулптор Ђакомети* (инв. бр. 93), *Торзо* (инв. бр. 95), *Девојка са крчагом* (инв. бр. 98) и *Портрет Николе Вулића* (инв. бр. 32). Кустос: В. Грујић; припрема скулптура за излагање: Р. Михаић - 4;

- **Fiori. Nature e symbol dal Seicento a Van Gogh**, Форли, Музеј Сан Доменико, Италија, 24 јануар - 20 јун 2010. Позајмљена су три дела: Пол Гоген, *Тахићанка*, И. стр. 396; Гистав Моро, *Уморни кентаур*, И. стр. 428; Одилон Редон, *Профил девојке са цвећем*, И. стр. 234. Координација и преписка са иностраним партнерима: Т. Бошњак, извозне дозволе: М. Живковић; преглед дела и израда путне документације: С. Лазић, У. Исаковић. Пратња дела у транспорту и примопредаја у Форлију, С. Лазић. Преузимање дела у повратку: Т. Бошњак - 3;

- **Crime et chatiment. De Goya à Picasso**, Музеј Орсеј, Париз, Француска, 15. март - 27. јун 2010). Позајмљено дело Едгар Дега, *Глава криминалца*, И.стр. 210. Координација и преписка са иностраним партнерима, припрема и достављање документационог материјала организаторима изложбе (подаци о делу, библиографија и фотографија): Т. Бошњак. Извозне дозволе: М. Живковић. Припрема дела - отворен и прерамљен у постојећи рам: мр С. Кајтез, С. Лазић, А. Павловић, техничар Г. Богојевић; израда путне документације: У. Исаковић. Пратња дела у транспорту и примопредаја у Паризу: Т. Бошњак; повратак дела - курир У. Исаковић - 1;

- **Vertical Thoughts: Morton Feldman and Visual Arts**, Ирски музеј модерне уметности, Даблин, 6. април - 27. јун 2010. Позајмљено дело Пит Мондријан, *Композиција II*, И. стр. 43. Координација, преписка са иностраним партнерима припрема уговора, припрема и достављање документационог материјала организаторима изложбе (подаци о делу и фотографија): Т. Бошњак; извозне дозволе: М. Живковић; преглед, припрема дела и израда путне документације: С. Лазић. Пратња дела у транспорту и примопредаја у Даблину, С. Лазић. Преузимање дела: Т. Бошњак - 1;

- **City for Impressionism**, Уметнички музеј Руан, Француска, мај-септембар 2010. Позајмљено дело Клод Моне, *Руанска катедрала*. Координација и преписка са

иностраним партнерима, припрема и достављање документационог материјала организаторима изложбе (подаци о делу и фотографија), организација доласка француске рестаураторке Клер Бержо која је извршила прегледа слике у НМ и дала препоруке за припрему и паковање дела за транспорт: Т. Бошњак; извозне дозволе: М. Живковић; преглед, припрема дела и израда путне документације: мр С. Кајтез, А. Павловић, С. Лазић. Пратња дела у транспорту и примопредаја у Руану: мр С. Кајтез; примопредаја и пратња у повратку: А. Павловић - 1;

- **Juan de Flandes**, Музеј Ван ден Берг Антверпен, Холандија, септембар - октобар 2010. Позајмљено дело Хуан де Фландес, *Беседа светог Јована Крститеља*. Координација и организација одласка дела на конзервацију у Институт КИК-IRPA у Брисел: Т. Бошњак; извозне дозволе: М. Живковић; преглед, припрема дела и израда путне документације С. Лазић. Пратња дела у транспорту и примопредаја у Бриселу, Т. Бошњак (2009). Примопредаја и пратња у повратку мр С. Кајтез - 1;

- **Mondrian in Paris**, Центар Жорж Помпиду Националног музеја модерне уметности, Париз, Француска, 1. децембар 2010 - 21. март 2011. Позајмљено дело Пит Мондријан, *Композиција II*, И.стр. 43. Координација Т. Бошњак; извозне дозволе: М. Живковић; преглед, припрема дела, израда путне документације, пратња дела у транспорту и примопредаја у Паризу: С. Лазић - 1;

- **Degas**, Уметнички музеј, Јокохама, Јапан, 18. септембар - 31. децембар 2010. Позамљена два рада Е. Дега: *Жена у кади*, 1896, угљен на папиру, 39,5x31см, И.стр.гр. 1637 и *Студија балерине ослоњене на колена*, окко 1878, угљен, пастел, сангвин на папиру, 31,7x23,5 см, И.стр.гр. 1619. Кустос: мр Д. Ковачић. Извозне дозволе: М. Живковић. Пратња и примопредаја дела у одласку: мр Д. Ковачић, повратак (2-7. јануар 2011): мр И. Павић - 2;

- **Picasso Looking at Degas**, Музеј Пикасо, Барселона, Шпанија, 14. октобар 2010 - 16. јануар 2011. Позајмљено дело Е. Дега, *Куртизане*, монотипична на папиру, 20,7x27,2 см, И.стр.гр.1623. Кустос: мр Д. Ковачић. Извозне дозволе: М. Живковић. Пратња и примопредаја дела у одласку: мр Д. Ковачић - 1;

3.3.4. Сталне поставке

- Стална поставка **Галерије фресака**: у припреми. Надлежан кустос: мр. Б. Поповић;

- Стална поставка **Музеја Вука и Доситеја**: у сарадњи са дизајнером Игором Степанчићем започет је рад на будућој, новој сталној поставци Музеја Вука и Доситеја (урађен је основни визуелни идентитет и основни концепт поставке). Надлежан кустос: Љ. Ћубрић;

- Стална поставка **Музеј Лепенски Вир** - повучена због радова на локалитету, од маја 2009. Оформљена је комисија - радна група за припрему нове сталне поставке и презентације локалитета Лепенски Вир. Координатор: Б. Михаиловић, сарадници из НМ: Д. Ратковић, Ј. Кондић, А. Старовић, спољни сарадник Љ. Бабовић (урађен основни концепт поставке, утврђена фазе и динамика реализације, оформљен стручни тим сарадника). За потребе поставке настављено са израдом копија скулптура и других предмета из збирке: С. Савић, М. Стаменковић;

- Стална поставка **Археолошког музеја Ђердапа** са лапидаријумом: Изложена културна добра Збирке Ђердап Археолошког музеја Ђердапа (стање у децембру 2010): 1212 експоната (не рачунајући римске опеке) је изложено током овогодишње сезоне, у салама Музеја-музејском простору, на изложби под

називом *Више од 10 000 ГОДИНА – више од 1000 ЕКСПОНАТА – са више од 100 ЛОКАЦИЈА* (промоција Пројекта *Ђердан/Музеја – подсећање на резултате радова и истраживања баштине Регије*). Надлежан кустос: Ј. Кондић.

3.4. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

3.4. Издате публикације – 13 издања, 4 деплијана (укупно 17) + апстрактне скупа

Периодика (редовна периодична издања) - 2

- *Нумизматичар* 28, Београд 2009 / штампан 2010 (тираж 1000)
- *Зборник Народног музеја XIX/2 – историја уметности*, Београд 2010 (тираж 1000)

Монографије - 2

- Н. Кусовац, *Паја Јовановић*, Музеј града Београда, Народни музеј у Београду, Галерија Матице Српске, Градски музеј Вршац;
- П. Шпехар, *Материјална култура из рановизантијских утврђења у Ђердану*, Ђерданске свеске, Монографије 7, Народни музеј и Археолошки институт.

Каталози збирки - 1

- Љ. Чубрић, *Музеј Века и Доситеја, каталог збирке*, Београд 2010.

Каталози изложби - 6

- М. Тимотијевић, П. Поповић, *Паја Јовановић*, друго издање, Београд 2010.
- Б. Поповић, *Студеница, осам векова сликарства*, Београд 2010.
- Т. Цвјетићанин, *Керамика у римској провинцији Горњој Мезији*, Београд 2010.
- Т. Свјетићанин, *Roman Pottery in Upper Moesia*, Belgrade 2010;
- М. Глумац, *Римски Космај – легат др Софије и др Милојка Дуљића из Народног музеја у Београду*, Центар за културу Сопот и Народни музеј у Београду, Београд 2010.
- Љ. Миљковић, *Јован Бјелић – са сликарске идеје на идеју. Ремек дела из Народног музеја у Београду*, Народни музеј у Београду и РТС, Београд 2010

Издања за децу - 2

- Ј. Петровић, *Паја Јовановић*, Београд 2010;
- И. Јанковић, Н. Хегедуш, *Студеница, мој речник*, Београд 2010.

Деплијани - 4

- В. Поповић, *La Serbie, pays des fresques*, Народни музеј и Министарство културе РС, Београд 2010
- В. Поповић, *Serbia, Land of Frescoes*, Народни музеј и Министарство културе РС, Београд 2010
- *Mit Kaniz durch Serbian*, Народни музеј и Друштво пријатеља Феликса Каница, Београд 2010;
- *Са Каницом по Србији*, Народни музеј и Друштво пријатеља Феликса Каница, Београд 2010

Апстракти – стручни скупови:

- Abstracts of the 27th Congress of the Rei Cretariae Romanae Fautore: Late Roman Pottery: the end or continuity of the Roman production, Belgrade, Serbia September 19–26 2010.

3.5. ПРОЈЕКТИ НАРОДНОГ МУЗЕЈА, МЕЃУМУЗЕЈСКИ И МЕЃУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ

3.5.1 Истраживачки, изложбени, издавачки и конзерваторски пројекти Народног музеја у оквиру редовне делатности

- Монографија из области археологије *Омољица код Панчева* Радило се на типологији налаза и таблама са цртежима (Н. Радојчић);
- Археолошко истраживање: *Рекогносцирање подручја општине Бабушница*. Рад на обради целокупне документације ради припреме за штампу публикације након завршетка теренских радова који су планирани током 2011. године. (А. Ђорђевић);
- Археолошко истраживање: *Шалитрена пећина* - преглед материјала, одабир и припрема предмета за Комисију за откуп и аквизиције са ископавања локалитета Шалитрена пећина, кампање 2004. и 2006. године са циљем формирања Збирке за палеолит и мезолит (стручна обрада, инвентарисање, фотографисање, уношење у базу података). Са др Аном Белен Марин Аројо са Универзитета Кембриџ, у мају 2010, припрема и анализа археозоолошког материјала са локалитета Шалитрена пећина из Збирке за палеолит и мезолит Народног музеја (Б. Михаиловић);
- Археолошка истраживања: *Диана / Занес*: у периоду од јуна до септембра 2010, настављени су радови на континуираним систематским археолошким ископавањима и истраживањима тврђаве Диана/Занес (југоисточни сектор – радови на откривању велике Грађевине запад-исток, у циљу конзервације и презентовања), спровођење мера интегралне заштите налаза и налазишта – уређење локалитета и већ окривених и/или конзервираних површина, комбиновано са финалном стручно-научном обрадом укупних резултата досадашњих истраживањима (различитог обима и интензитета, у складу са околностима), едукативним радионицама, презентацијама, манифестацијама, током целе године. Овогодишњим радовима су обухваћене површине квадрата Е12 (10x10 м), основе I-V/VI-VI, коте 67.72-66.36, односно F12 III/IV, коте 66.87-VI, коте 66.23, Сонда 86/2010, затим EF10 I, коте 66.41-III/IV, коте 65.97, сонде 84-85. Током ископавања инвентарисано је 62 С налаза, студијског инвентара 276, студијске грађе 297 и узорака органског или неорганског порекла 49. Сви налази, под претходном заштитом, су обрађени и документована, у оквиру израде теренске документације;. У 2010. години наставило се са ажурирањем теренске документације и њеном припремом за рачунарску, финалну обраду - ревидирани су сви досадашњи спискови С налаза упоредо са њиховим прегледом (од 1978, финализације предвиђена за 2011). Урађено је и идентификовано 247 дигиталних снимака за С налазе из 2009. и 2010. Урађене су колор-фотографије и ЦД-ови колор-снимака 2009 и 2010 (19 филм. X 36 снимака= с 324 фотографије). Детаљнији извештај достављен Министратсву културе (руководилац пројекта Ј. Кондић);
- Каталог *Поклони др Софије и Милојка Дуњића*, у сарадњи са Музејом града Београда, Завршен је рад на текстовима и каталогу, припрема за штампу у

току (др Т. Цвјетићанин, М. Глумац, мр Д. Ратковић, мр Д. Шљивар, др С. Крунић, Музеј града Београда);

- У оквиру пројекта *Раносредњовековна насеља и некрополе у Подунављу* – завршено цртање и обрада комплетног теренског инвентара са ископавања на локалитетима Бурино бостаниште у Ритопеку и Ладне воде и Подунавље у Брестовику, која су реализована (мр С. Фидановски). Припрема за публикавање монографије *Средњовековна некропола на локалитету Висока Рава у Брестовику* – израда основног текста монографије (мр С. Фидановски);

- Археолошка истраживања *Подриње у позном средњем веку* – у периоду од 22.09 до 13.10. обављена сондажна истраживања локалитета Мраморје у Перућцу код Бајине Баште (Решење Министарства културе РС бр. бр. 631-02-260/2010-03); сређивању теренске и друге пратеће документације; организован преглед и фотографисање скелетних остатака са некрополе Мраморје у Перућцу (др Славица Крунић); накнадни обилазак локалитета (07-11.12) ради похрањивања скелетних остатака и враћања терена у првобитно стање (руководилац мр Е. Зечевић, сарадник мр С. Фидановски);

- Пројекат конзервације *Барутана-епиграфски споменици* – завршени радови на споменицима (4) који су започети у кампањи 2009, уз дозволу ЈП Београдска тврђава. Радови су трајали током маја и јуна месеца (мр В. Нинковић, С. Савић, вајар конзерватор, ФПУ);

- Рад на каталогу збирки: *Средњовековни текстил* (А. Нитић, Ж. Темерински);

- Настављен рад у склопу припреме рукописне грађе Милана Кашанина за монографију *Средњовековни градови и дворци* (Б. Иванић);

- Израда каталога збирки: *Стакло Новог Брда* – урађене реконструкције (у цртежу) стакла откривеног током ископавањима на Новом Брду, као и цртање компаративног материјала из Збирке (новембар-децембар) (мр Е. Зечевић);

- Израда каталога збирки: *Крстови из средњовековних збирки*; дорада текстова, анализа аналогних крстова (Н. Церовић);

- Пројекат *Оставе римског царског новца од I-III века. 1: Остава римског новца из околине Пожаревца* – остава римског новца из села Миросаљци, општина Лазаревац. Извршена су допунска снимања 726 примерака новца из оставе и настављен је рад на даљој каталогизацији материјала у циљу припреме нумизматичко-археолошке студије (мр Б. Борић-Брешковић);

- Пројекат *Оставе римског царског новца од I-III века. 2: Остава антонинијана из Ниша* – започет рад на студијском тексту каталога и каталошким јединицама (Т. Бенцаревић);

- Пројекат *Балканске ковнице: Ковање муниципија Стоби* – израда монографије: извршена су допунска снимања музејског материјала (Н. Борић) и провера каталогизованих одредница. Настављен је рад на стилској класификацији и датовању емисија у оквиру извршене типолошке класификације ковања муниципија Стоби. Како је корпус ковања ове ковнице допуњен и новим материјалом из приватне колекције Кузмановић из Скопља (1073 примерка) и како је постигнут договор с власником ове колекције о уступању фотоматеријала с обзиром да она садржи један број нових типова и значајан број нових варијанти основних типова извршен је избор сировог допунског фотоматеријала, чија је обрада у завршној фази (Н. Борић). Извршене су метролошке анализе и анализе модула и припремљени су сви елементи за

израду карата. Рађено је на уводној студији која обухвата ковање Стоба и сродних муниципалних и колонијалних ковница у хеленофоним областима римског царства. У току је израда табли са илустративним материјалом (сарадња са Н. Борићем) и извршене су пробе на припреми дела везаног за каталогизоване одреднице (сарадња са Б. Валковићем). Рукопис је у завршној фази. Рад на монографији је саставни део докторске дисертације (мр Б. Борић-Брешковић);

- Пројекат *Новац српске деспотовине*: извршена каталожка обрада 1023 примерка српског средњовековног новца периода Деспотовине који је заступљен у јавним и приватним збиркама: Народног музеја у Београду, Немzeti музеја у Будимпешти, Љубомира Ковачевића, Сергија Димитријевића и Станише Новаковића. Материјал је хронолошки одређен према основном монетарном типу. Каталог представља саставни део докторске дисертације (В. Радић);

- Пројекат *Одликовања у Народном музеју у Београду*: извршено је истраживање архивске грађе Народног музеја у Београду из које су издвојене и фотографисане дипломе о одликовањима и друга документа (20 комада), везана за личност Нићифора Дучића. Истом приликом су прегледана и новопронађена документа о одликовањима Миленка Веснића (19 комада). Рађене корекције текста каталога збирке одрења, у контексту нових налаза (М. Јеринић);

- Пројекат *Неопитљива бешина - Етноархеолошка истраживања традиционалних технологија керамике*: Од 12. до 19. септембра, у оквиру пројекта: *Црепуља/црепна од неолита до данас на простору југоисточне Европе*, теренски радови на подручју општина Димитровград и Пирот у реону Старе Планине (мр Б. Ђорђевић, сарадник А. Ђорђевић, спољни сарадници М. Теодорски, Д. Златковић);

- Пројекат *Тумачење, порекло и дистрибуција камених сировина са неолитских и енеолитских локалитета Централног Балкана*: тематско рекогносцирање северних падина планине Јелице ради узорковања камених сировина и корелација са неолитским и палеолитским налазиштима из околине, препознавање рударских регија, радионичних центара, увођење првих методолошких параметара за узорковање сировина изван насеља У оквиру пројекта у базу података окресане камене индустрије унесено је и обрађено 300 примерака из првог квартала и 286 примерака са локалитета Беловоде (мр В. Богосављевић Петровић, сарадник Ј. Марковић);

3.5.2 Истраживачки и изложбени пројекти у оквиру програмске делатности – партнерски пројекти у земљи и међународна сарадња

- Археолошка истраживања *Археометалургија Винчанске културе: Плочник и Беловоде* - Радови на локалитету Беловоде трајали су јули/ август 2010. Започета обрада керамичког материјала из сонде XIV и урађена тријажа археометалуршких узорака за испитивања у Лондону (UK London, Arheološki institut, prof. T. Rehren, M. Radivojević). Радило се у сарадњи и са В. Roberts (British Museum), В. Hanks (University of Pittsburg), R. Doonan (University of Sheffield), D. Boric (University of Cardiff). Ископавања на локалитету Плочник (партнер Музеј Топлице Прокупље, коруководилац Ј. Цветковић-Кузмановић)) трајала су у периоду октобар-новембар (мр Д. Шљивар, сарадници М. Свилар, И. Самарџић).

- Археопарк Плочник – одржан састанак директора Народног музеја, директора Музеја Топлице у Прокупљу, директора АД Планика из Куршумлије и председника општине Прокупље (фебруар 2010) о заједничком раду на

пројекту Парка. Припремљен елаборат о садржају реконструисаних кућа на Плочнику (Ј. Кузмановић-Цветковић, Д. Шљивар). Како средства Министарства културе за велики пројекат опремања парка и музеја при парку нису одобрена, Народни музеј израдио само копије материјала за излагање из својих збирки (координација мр Д. Шљивар; израда копија М. Чоловић, С. Савић)

- Археолошка истраживања *Кале Кршевица* (носилац пројекта Археолошки институт, партнер Музеј у Врању): учешће у теренским истраживањима и обради материјала, од јкраја уна до краја августа 2010 (Н. Радојчић, А. Ђорђевић В. Крстић). У априлу и мају месецу радило се на обради материјала са локалитета Кале Кршевица (са И. Вранић, АИ) и на издвајање материјала ради каснијег уноса у инвентар Грчко-хеленистичке збирке (В. Крстић). Н. Радојчић је у својству вође програма припремао план ангажовања радника у оквиру јавних радова „Уређење културноисторијског споменика кале у Кршевици“ и вршио праћење планираних послова. За ове потребе одлазио је једном месечно на терен, у Бујановцу и Врање (руководилац истраживања је др П. Поповић, АИ);

- Пројекат мултидисциплинарних истраживања *Злакуса и Потпеће са околином* (носилац Централни институт за конзервацију у Београду) – организација пројекта (руководиоци пројекта: мр Б. Ђорђевић, др М. Поповић Живанчевић из ЦИК-а и др Љ. Гавриловић из Етнографског института; А. Ђорђевић је руководилац археолошког потпројекта, а мр Б. Ђорђевић руководилац етноархеолошког потпројекта);

3.5.3. Конзерваторски пројекти – међумузејска и међународна сарадња

- Пројекат *конзервације кратера из Требеништа* (партнер Дирекција за археолошка добра Рима, финансирање Фондација Штедионице за Падову и Ровиго, Италија): конзервација бронзаног кратера (инв.бр. 174/1) са рељефном представом четири коњаника у галопу, постављеном на трonoшцу (инв.бр. 174а/1), који потиче из гроба VIII са некрополе у Требеништу, Македонија, са ископавања из 1930. године. Кратер је реконструисан, у садашњој форми, шездесетих година двадесетог века. Конзервација започета 2008. године у Риму, уз надзор Главне дирекције за археолошка добра Министарства за културна добра и културну политику Републике Италије, Министарства културе Републике Србије и стручњака Народног музеја у Београду. Конзервацију и истраживања обавли др Ђована Бандини (руководилац пројекта), др Марина Анђелини, др Олимпија Колићики (главни конзерватори), Силвија Гамбардели, Алесандро Денеси (истраживање облика), Марко Ферети (анализе кратера), проф. др. Ђ. Ломбарди (анализе земље). Резултати представљени на изложби и у каталогу *Италија и конзервација величанственог кратера. Ремек дела Народног музеја у Београду* (види поглавље изложбе). Координација (српска страна): В. Крстић, сарадник: З. Павловић.

- Пројекат Конзервације панела *Juan de Flandes, Ecce homo*, На основу уговора склопљеног између Народног музеја у Београду, Градског музеја у Антверпену и Краљевског института за конзервацију (КИК/IRPA) у Бриселу, а на основу елабората о рестаурацији који је Народном музеју упутио КИК/IRPA, предата је овом институту слика *Juan de Flandes, Ecce homo*. Одговорни рестауратор Livia Derugt. Рестаурацију финансира Градски музеј у Антверпену. Слика је после рестаурације представљена на изложби у овом музеју, на којој су били представљени и други делови полиптиха којем је слика из Народног музеја припадала. Координација Т. Бошњак, сарадници С. Лазић, мр С. Кајтез.

3.5.4 Иницијативе за истраживачке, изложбене, конзерваторске пројекте

- Поводом дописа Музеја рудничко-таковског краја везаног за одржавање скупа и израде стручне публикације под називом *Обреновићи у музејским збиркама Србије* (за 2011), сачињен је попис предмета из Збирки Народног музеја у Београду, на основу предлога надлежних кустоса збирки музеја. (координатор М. Јеринић).
- Припрељена апликација за САД средства за међународни пројекат *Emergence of Copper Metallurgy in the Neolithic Central Balkans: Micro-regional Study of the Vinca Culture Site of Belovode and its Surroundings* (Cardiff University, Pittsburgh University - др Д. Борић и др В. Hanks руководиоци пројекта). Сарадници Народног музеја; Д. Шљивар, мр В. Богосављевић Петровић.
- Припремљена апликација за средства ВБ за међународни пројекат *The rise of metallurgy in Eurasia: Emergence evolution and transmission of early metal production in Balkans*. UC London, Arheološki institut, руководилац prof. T. Rehren, сарадница М. Radivojević. Сарадник Народног музеја: Д. Шљивар.
- У оквиру међународног археометалуршког пројекта *Res Metallica Daco Moesian and Dardaniae Archaeological map* обављени су прелиминарни договори о учешћу Народног музеја (др Т. Цвјетићанин, мр В. Богосављевић Петровић);

3.5.5 Сарадња на пројектима

- Сарања, на позив, у пројекту *Археолошка карта Црне Горе*, чији је носилац Центар за археолошка истраживања Црне Горе, а руководилац пројекта мр Ленка Булатовић. Обављена рекогносцирања археолошких налазишта на територији општине Никшић у периоду од 10. до 25. априла 2010. године, као и општина Пљевља, у периоду од 21. октобра до 20. новембра 2010. године (10-25. април - Б. Михаиловић, А. Ђорђевић, А. Старовић; 21. октобар - 20. новембар: А. Ђорђевић, А. Старовић, Н. Церковић);
- На основу Споразума о сарадњи између Међуопштинског завода за заштиту споменика културе у Суботици и Народног музеја у Београду (НМ, бр. 330/1 од 26.06.2010.), учешће у својству руководиоца теренских радова на археолошком заштитном ископавању локалитета П.П. Фекетић-Позајмиште код Фекетића (у периоду од 07-29.06.2010. године мр Е. Зечевић; у периоду од 26. маја до 18. септембра мр С. Фидановски);
- Учесће на пројекту израде заједничке номинације средњовековних камених надгробних споменика-стећака за упис на Листу светске баштине, који се налазе на територији Босне и Херцеговине, Србије (чији је носилац РЗЗСК испред Министарства културе РС), Хрватске и Црне Горе („Joint Nomination of Medieval Tombstones – Stećak’s to the World Heritage List“), на позив Републичког завода за заштиту споменика културе (координација). У склопу послова тима на изради документације за номинационе досијеа учествовање у обиласку појединих локалитета са стећцима у Србији (у периоду од 26-30. априла) и на Другом састанку чланова административног тела и координатора за имплементацију Заједничке номинације ових споменика (од 12. до 15. маја у Подгорици), о чему су сачињени извештаји (НМ, бр. 189/6 од 10.05. и 189/9 од 20. 05. 2010). Учесће у изради садржаја тентативних листи за предложене локалитете из Србије (мр Е. Зечевић);
- У оквиру сарадње Археолошког института у Београду и Немачког института у Истанбулу око проучавања камених споменика на Централном

Балкану и петро - минеролошких анализа Народни музеј је укључен ради узимања узорка са архитектонске пластике из Стобија која се чува у Касноантичкој збирци Народног музеја у Београду. У оквиру овог посла испред Народног музеја учествовали су З. Павловић и мр Д. Ратковић (уз консултације Ј. Кондић), из Археолошког института В. Иванишевић и И. Бугарски, а од стране Немачког института у Истанбулу др Ф. Нивонер и В. Прохаска као представник лабораторије за петролошке анализе (координација мр Д. Ратковић);

- За потребе сталне водичке службе у Београдској тврђави написан текст о римским епиграфским споменицима и каменим споменицима без натписа из фонда Народног музеја у Београду који су смештени у Великом барутном магацину у Београдској тврђави (мр В. Нинковић);

- У сарадњи са Српском академијом наука и уметности, Одбор за Косово и Метохију, рад на пројекту дигитализације документације Народног музеја у Београду која се односи на споменике Косова и Метохије. Дигитализовано је укупно 628 негатива из фонда Галерија Фресака и 1353 из Фонда старе и ретке грађе о средњовековним споменицима, укупно негатива 1981 (координатор мр Д. Прерадовић, Н. Церовић, М. Томић);

- Сарадња на пројекту *Примена нуклеарних техника у карактеризацији и заштити артефаката културне баштине у области Европе* Међународне агенције за атомску енергију (ИАЕА) – техничке припеме за тзв. PIGE анализе предмета од опсидијана у циљу утврђивања хомогености порекла, у сарадњи са Центром за нуклеарна истраживања у Будимпешти, Мађарска ; XRF анализе предмета од тзв. «балканског кремена» са локалитета Старчево, Павловац и Течић (око 60 предмета) на Институту за нуклеарне науке Винча (заједно са мр Велибором Андрићем), у циљу утврђивања порекла сировина – први аналитички тестови обављени на 3 предмета (А. Старовић, мр В. Богосављевић); прикупљање података и писање извештаја о техничкој опремљености лабораторија за примену нуклеарних техника (XRF, PIGE, PIXE, јонизација итд.) у Србији и истраживачким искуствима у заштити предмета културне баштине (заједно са мр В. Андрићем, Институт за нуклеарне науке у Винчи); припрема извештаја за технички састанак - конференцију у Љубљани, у јесен 2010 (А. Старовић)

- Сарадња на пројекту *Развој и примена савремених недеструктивних метода у анализи артефаката културног и историјског наслеђа*, подпројекат *Византијска керамика на тлу Србије* (руководилац проф. Иванка Холцлајтнер-Антуновић, Факултет за физичку хемију): припремљени уломци керамике (35 фрагмената од 27 посуда) са Новог Брда зу за потребе допунских анализа, урађени попречни пресеци 10 узорка (мр Е. Зечевић, М. Стојановић);

- Сарадња на пројекту Музеја Рудничко-таковског краја о сликару Живораду Настасијевићу - достављен попис слика (Љ. Миљковић);

- Сарадња на пројекту Продајне галерије Београд о уметнику Љуби Ивановића достављен попис слика (Љ. Миљковић, Г. Станишић);

- Ућешће у раду Организационог одбора за изложбу посвећену српској култури и уметности, под радним називом *Србија – култура између Истока и Запада*, у организацији Матице српске, у Музеју Штефандом у Бечу (др Т. Цвјетићанин, мр Б. Поповић);

- Сарадња на изложбеном пројекту *Ђорђе Вајферт-визионар и прегалац*, Народна банка Србије, јуни - децембар 2010: извршен избор материјала из

нумизматичке колекције Ђорђа Вајферта, сарадња на реализацији поставке (В. Радић).

- Сарадња на припреми изложбе *Историја, уметност и култура Србије* (радни наслов), која треба да се одржи у Централној изложбеној сали Мањез, у Петрограду, од септембра 2011. Изложба се реализује у сарадњи са Музеоу примењене уметности, Историјским музејом Србије и Етнографским музејом – координација Д. Саднић, МПУ. Иницијатива за изложбу: Државна установа културе - Централне изложбене сале Мањез у Петрограду, представник Т. Ларина. Израда основног концепта и прелиминарни избор материјала. Координација за НМ: А. Нитић. Сарадници: мр Б. Поповић, В. Радић, Т. Бенцаревић, М. Јеринић и П. Петровић.

3.6 ДОКУМЕНТАЦИЈА: ИЗРАДА ФОТОДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ОБРАДА АРХИВСКЕ И ДОКУМЕНТАРНЕ ГРАЂЕ, ПОЗАЈМИЦЕ ДОКУМЕНТАЦИОНЕ ГРАЂЕ

3.6.1 Израда фотодокументације

Археологија		941
Нумизматика		132
Историја уметности		951
Галерија фресака		25
Конзервација и рестаурација - снимака израђено фотографија	973	4220
Документација о активностима у Музеју		2365
Укупно снимљено у фотолабораторији		8.634

Све послове обављају В. Вукадиновић и В. Илић.

3.6.2 Обрада архивске грађе

- Редовна делатност: основна обрада и издавање архивске грађе (Ј. Марковић).

3.6.3 Обрада документационе грађе

- Наставак евиденције и обраде молби за извоз уметничких, археолошких и нумизматичких предмета и стручних мишљења о истим за период 2005-2009. формирање базе података (Ј. Марковић);
- Уједначавање података у бази за лок. Винча - Бело Брдо ради статистичке обраде материјала као и обрада техничке документације (мр В. Богосављевић Петровић);
- Ажурирана база података о археолошким ископавањима Народног музеја, подацима о истраживањима из 2007. и 2008 (мр В. Богосављевић Петровић);
- Сређивање скица са локалитета Беловоде у бази података по годинама (мр В. Богосављевић Петровић);
- Формирање досијеа Витежево-Коњушница за Збирку млађег неолита и енеолита (мр В. Богосављевић Петровић);

- Ажурирање основних података и бекап фотодокументације Одељења за археологију Народног музеја за 2010 (мр В. Богосављевић Петровић).
- Припрема, сакупљање материјала (и каталога, позивница, плаката, деплијана и другог пропагандног материјала) и израда досијеа изложби Народног музеја одржаних у иностранству и у музејима у Србији у претходним годинама - попис постојеће документације, потраживање документације која недостаје од аутора изложби, израда и попуна базе података досијеа изложби Народног музеја, посебно 2009. и 2010. У базу су инкорпорирани подаци о публикацијама Народног музеја за период 1945-2010 године (Ј. Марковић);
- База података о изложбама допуњена и смештени документи за досије и изложби, аутори Љ.Миљковић за период 1982-2010, Б. Поповић за период 2005-2010 (Ј. Марковић);
- Формирање досијеа-класификација, евиденција и паковање каталога, позивница, плаката, деплијана и другог пропагандног материјала који је пратио издавачку делатност Народног музеја током 2009: монографија „Музеј кнеза Павла“, монографија „Лазар Трифуновић-протагонист и антагонист, једне епохе“, и каталог збирке Музеја Вука и Доситеја (мр В. Круљац);
- Преузимање, евиденција, попис, паковање грађе, рукописа, предмета и библиотечког фонда која је била у Спомен-збирци Надежде и Растка Петровића. Комисијски обилазак објекта Спомен збирке, преглед фонда. Комисија у саставу: М. Живковић, Т. Бошњака, С. Пејовић и В. Круљац;
- Преквалификација и прерасподела документарног материјала према врсти у сарадњи са координаторима за археологију (мр В. Богосављевић Петровић) за средњи век (мр Д. Прерадовић) и архивску грађу (Ј. Марковић).

3.6.4 Позајмица документационог материјала, снимања за публикације других институција (298 снимака, 147 планова)

- За потребе учешћа Министарства културе на Сајму туризма 2010. године чија је тема „Дунав“ а који је одржан у Београду у периоду од 24. до 28. фебруара, из Збирке Лепенског Вира Народног музеја у Београду уступљен је следећи материјал: Копија скулптуре *Прародитељка*, 10 постера на којима су приказане скулптуре са локалитета Лепенски Вир, документарни филм о ископавањима локалитета Лепенски Вир (сценарио и режија В. Слијепчевић, продукција Дунав филм 1968. године). (Б. Михаиловић);
- Потраживање планова локалитета Селевац од стране Музеја у Смедеревској Паланци, издвојено је, копирано 147 основа и предато. За документацију Народног музеја остављена је електронска копија скенираних планова (мр В. Богосављевић Петровић);
- Из фотодокументације Збирке античких и средњовековних споменика на захтев Туристичке организације Београда, позајмљено је 7 фотографија камених споменика (снимљено на ДВД) са приложеном легендом за потребе изложбе фотографија најзначајнијих локалитета и археолошких налаза која је организована у у Информативном центру (Кнез Михаилова 6) од 16. априла до 16. маја а у оквиру програма Шетња античким Сингидунумом, у време обележавања Дана Београда (мр В. Нинковић);
- За потребе енциклопедијског издања Матице српске прослеђен је дигитални снимак Константина Великог (мр Д. Ратковић);

- Послате слике камеја 164/IV и 3792/III dr Wolfu Megow-у из Немачке за потребе публикавања (мр Д. Ратковић);
- На захтев Cyril-a Dumas-a из Musee des Vaux en province у Француској за предметима који се односе на еротске сцене започета сарадња. Упознат са предметима из наше Римске збирке у којем су обрађени предмети те врсте (мр Д. Ратковић);
- Завод за заштиту споменика културе у Краљеву (НМ, бр. 307/1 од 17.5.2010.) тражио је на коришћење документацију са археолошких истраживања локалитета *манастир Милентија*, ради увида у претходна истраживања, пошто су планирана заштитна ископавања у циљу конзерваторско-рестаураторских радова и ревитализације комплекса. Издвојена, копирана и предата сва теренска документацију из Збирке (мр Е. Зечевић, Н. Церовић и мр Д. Прерадовић), урађени и нови технички снимци пластике (А.Матовић, архитектонски техничар и др М. Ковачевић, архитекта, ЗзЗСККраљево);
- За потребе предавања *Фрагменти фресака из Богородице Пречисте у Ждрелу и Мелентије*, др Т. Стародубцев, презентованом у оквиру циклуса предавања *Фрагменти фресака, откривање, збрињавање, чување, проучавање и презентација делова живописа одвојених од зида*, у организацији Друштва пријатеља Галерије фресака, позајмљена фотодокументација и обављено додатно снимање фрагмената фресака из Милентије (мр Е. Зечевић);
- Доценту др Драгану Војводићу позајмљени су негативи из Фонда старе и ретке грађе за потребе припреме монографије о манастиру Жича. Позајмљен је укупно 21 негатив. Такође, др Војводићу је нарезан CD са свим раније скенирам негативима овог споменика (мр Д. Прерадовић, Н. Церовић);
- Преписка поводом захтева за снимање Мирослављевог јеванђеља од стране проф. Аксиње Джурове за потребе пројекта *Балканске цивилизације*, који води Център за славјано-византиј проучавања "Проф. Иван Дујчев" при Софийския университет "Св. Климент Охридски" (новембар 2010, А. Нитић, Н. Церовић);
- Увид у документациону грађу о средњовековним споменицима. (Доцент др Јаромир Линда, Филолошки факултет у Београду, Група за чешки језик и Гордана Келић, историчар уметности прегледали су део заоставштине Антоњина Странског; мр Бојан Поповић за потребе изложбе о Студеници) Пописан део заоставштине Милана Кашанина, текстови и фотографије. (мр Д. Прерадовић, Н. Церовић);
- Проф. др Ненси Шевченко, достављене фотографије Богородичиног акатиста из Дечана и Марковог манастира (мр Б. Поповић);
- За потребе израде сценографије филма *Coriolanus*, уступљени су дигитални снимци следећих дела: 1. Стева Тодоровић, *Смрт Хајдук Вељка* (НМ 350), 2. Стева Тодоровић, *Аутопортрет* (НМ 1564), 3. Стева Тодоровић, *Трговац Коста Овчаревић* (НМ 1041), 4. Стева Тодоровић, *Капетан Миша Анастасијевић* (НМ 725), 5. Стева Тодоровић, *Милан Ђ.Милићевић* (НМ 3762), 6. Стева Тодоровић, *Мајор Михајло Лић* (НМ 726), 7. Стева Тодоровић, *Пуковик Груја Мишковић* (НМ 1021), 8. Паја Јовановић, *Фурор Теутонијус* (НМ 422), 9. Паја Јовановић, *Портрет уметничковог брата Милана* (НМ 4341), 10. Паја Јовановић, *Јосип Броз Тито* (НМ 423) (П. Петровић Н.Јевремовић);
- Издавачком предузећу "Пан Књига" из Новог Сада, одобрено је коришћење дигиталног снимка слике Димитрија Аврамовића „Вук Караџић“

(НМ 21) за репродуковање на насловној страни књиге Владимира Ђоровића „Историја Срба“ (дел.бр. 157/1-2 од 02.03.2010) (П. Петровић);

- Музеју савремене уметности Војводине у Новом Саду одобрено је коришћење дигиталних снимака следећих дела Паје Јовановића за репродуковање у књизи др Радована Поповића „Оријентализам у делу Паје Јовановића“ : (дел бр. 155/2 од 03.03.2010): 1. *Борба петлова* (НМ 127); 2. *Мачевање, скица* (НМ2031), 3. *Издајица*, реплика (НМ 578), 4. *Таковски устанак* (НМ 117), 5. *Крунисање цара Душана* (НМ 1255), 6. *Жена у оријенталној ношњи* (НМ 124), 7. *Фетегаланте* (копија по А.Ватоу) НМ 150, 9. *Шиптарка/Жена у народној ношњи* (НМ 1374) (П. Петровић);

- Културном центру Вршац одобрено је коришћење 6 дигиталних снимака дела Паје Јовановића за потребе репродуковања у књизи „Испод брда Вршац мрда“ ауторке Јасминке Петровић (дела: *Мачевање, Кићење невесте, Борба петлова, Портрет уметникове супруге Муни, Михајло Пупин и Крунисање цара Душана*) (П. Петровић);

- Снимак *Сондирања терена Новог Београда*, рад Боже Илића, достављен издавачу (Вујичић колекција) за књигу Лидије Мереник *Идеолошки модели: Српска уметност 1945-1968* (Љ. Миљковић);

- Снимак *Косовке девојке* (инв. 673), рад Николе Јеремића, Вуку Недељковићу, студенту дипломских студија – мастер код Ненада Макуљевића (Љ. Миљковић)

- Снимак слике *У кафани* (инв. 1717), рад Вилка Гецана, достављен Модерној галерији у Загребу (Љ. Миљковић);

- Снимак слика Пашка Вучетића (*Портрет Јакшићке*, инв. 25 и Марија Магдалена, инв. 500) достављени Уметничкој галерији у Сплиту (Љ. Миљковић);

- Снимак слике *Црква у Кривом Виру* (инв. 2180), рад Боривоја Раденковића, достављен ауторској уници за потребе књиге коју припрема (Љ. Миљковић);

- Снимање 4 слике Надежде Петровић (инв. 2337, 2338, 2339 и 2342) из Легата Љубице Луковић за ТВ емисију, чији је уредник Весна Павличек (Љ. Миљковић);

- Снимање 5 слика Саве Шумановића (инв. 2592, 2593, 740, 375 и 809) за проучавање бојеног слоја (Љ. Миљковић);

- Снимак слике Ивана Грохара (*На Паши*) достављен Младинској књизи (Љ. Миљковић);

- Снимак слике Владе Марјановића (*Партизански одмор*) (Љ. Миљковић);

- Снимак слике Милоша Бајића (*Котор*, 2031) достављен Вујичић колекцији за књигу Лидије Мереник (Љ. Миљковић);

- Снимци слика Љубе Ивановића (*Ентеријер са жутом завесом*, 33; *Жена за столом*, 205; *Радна соба*, 256; *Ентеријер*, 264; *Ентеријер*, 549; *Глава девојке*, 550; *Жена у ентеријеру*, 551; *Студија мушког акта*, 584; *Портрет жене са шеширом*, 646; *Мртва природа*, 812; *Двориште*, 2007) достављени Продајној галерији Београд (Љ. Миљковић);

- Снимци 2 слике Ристе Вукановића (*Гуслар*, 165; *Аутопортрет*, 233) достављени Историјском музеју Србије (Љ. Миљковић);

- Снимци 11 слика Надежде Петровић (*Ресник*, 173; *Аутопортрет*, 170; *Женски акт*, 224; *Село*, 658; *Дереглије на Сави*, 129; *Брдски предео*, 226; *Дама са црним шеширом на глави*, 244; *Кеј на Сени*, 222; *Плажа у Бретањи*, 136; *Језеро у Булоњској шуми*, 123; *Косовски божури – Грачаница*, 476) достављени редакцији листа Еле (Љ. Миљковић);

- Снимци 15 слика Живорада Настасијевића Галерији РТС (Љ. Миљковић);

- Снимци 2 слике Милоша Бајића (*Котор II*, 2031; *Варијанта у тамном II*, 1830) достављени Галерији савремене ликовне уметности Ниш (Љ. Миљковић);
- Снимак слике Милене Павловић Барили (*Композиција*, 920) Службеном гласнику за књигу Магдалене Кох (Љ. Миљковић);
- Снимак слике Павла Васића (*Троје*, 2860) достављен Драгиши Обрадовићу;
- Снимљене слике Зоре Петровић (*Портрет младе жене*, 112; *Портрет Сретена Стојановића*, 433; *Милица Лозанић*, 437; *Аутопортрет*, 506; *Циганка*, 994; *Одмор*, 1086; *Композиција са дрвеним коњићем*, 1352; *Млада жена*, 1365; *Портрет Јелке Стаматовић*, 1643) за монографију коју објављује ТОРИ (Љ. Миљковић);
- Снимљено још 10 слика Живорада Настасијевића за Легат у Горњем Милановцу (Љ. Миљковић);
- Снимци слика за БГЗ (Јоб, *Копачи*, 825; Мурат, *Аутопортрет*, 102; Милан Миловановић, *Обала код Хиландара*, Ј.В. 99; Павловић-Барили, *Композиција*, 920; Надежда Петровић, *Аутопортрет*, 170 и *Косовски божури – Грачаница*, 476; Лубарда, *Груда*, 562; Риста Вукановић, *Дахије*, 163 и *Прве жртве дахијске*, 164) (Љ. Миљковић);
- Снимљена слика Срђана Марковића и снимак достављен аутору за монографију коју припрема (Вавилон, 2588) (Љ. Миљковић);
- На молбу мр Игора Борозана, поводом израде докторске дисертације на Филозофском факултету у Београду, снимљене су и уступљене 4 фотографије цртежа Стеве Тодоровића: *Повратак кнеза Милоша*, Инв.гр. 252/1, *Предаја кључева Београда*, Инв.гр. 250/20, *Венчање кнеза Милана и краљице Наталије*, Инв.гр. 250/14, *Цртеж*, Инв.гр. 250/42 (Е. Блануша);
- За потребе Руске цркве начињен дигитални снимак рада Адама Стефановића *Бој на Косову*, Инв. гр. 1207 (Е. Блануша);
- На молбу Галерије Матице српске, за припрему публикације поводом обележавања 50 година рада конзерваторско-рестаураторског одељења ове установе, снимљена је и уступљена фотографија цртежа Аксентија Мародића, *Аутопортрет*, Инв.гр. 133 (Е. Блануша);
- На молбу директорке Музеја историје музике Музиколошког института Мађарске академије наука у Будимпешти, др Ане Барањи, извршен је одабир за фотографисање цртежа Стеве Тодоровића, који би служили као компаративни материјал за потребе изложбе посвећене мађарском композитору Ференцу Еркелу као и предавања на исту тему, одржаног у Београду октобра месеца. (мај). Приликом посете др Ане Барањи Музеју, дати на увид сви радови Стеве Тодоровића везани за горе поменућу тему и фотографисани следећи цртежи: (из блокова Инв.гр. 250/14, Инв.гр. 250/42, Инв.гр. 251/30, Инв.гр. 252/5, Инв.гр. 253/61, Инв.гр. 266/3, *Сан Стефано гледан са мора*, Инв.гр. 292, *Никопољ пред заузеће од Руса*, Инв.гр. 582 (Е. Блануша);
- Милени Врбашкој из Галерије Матице српске дата је на увид целокупна цртачка заоставштина Новака Радонића, као компаративни материјал и у циљу налажења евентуалних података за до сада неевидентирано дело овог уметника које се налази у власништву Галерије. (Е. Блануша);
- За потребе РТС-а снимљено 8 цртежа Растка Патровића из студијске збирке (Инв.гр.5597) (Г. Станишић);
- За потребе монографије о Љуби Ивановићу (у издању Галерије Београд) аутора Здравка Вучинића, обављен преглед и снимање 84 рада (Г. Станишић);
- За потребе објављивања текста др И. Суботић и др Љ. Николића о уметницима ратницима из Првом св. рата направљени дигитални снимци 2

пртежа Милана Миловановића: *Српски војник са шајкачом* (Инв. гр. 1249) и *Војник на мазги* (Инв. гр. 1256) (Г. Станишић);

- За изложбу *Реконструкција Прве далматинске уметничке изложбе у Сплиту 1908.* дате су фотографије следећих дела: Иван Рендић *Купачица у неприлици*, Инв.бр. 469, Иван Мештровић, *Бановић Страхиня*, Инв.бр. 344, Иван Мештровић, *Слепи гуслар*, Инв.бр. 79 (В. Грујић);
- За потребе упоређивања са гипсаним моделом који се чува у Галерији уметнина у Сплиту послата је фотографија *Фигуративног постамента* Ивана Мештровића Инв.бр. 540 (В. Грујић);
- На молбу мр Игора Борозана (14.04. 2010. 238/1) уступљени дигитални записи две медаље (Инв. бр. 979 и 1141) за потребе рада на докторској дисертацији. (М. Јеринић);
- На молбу Љубомира Стевовића (13.10.2010. 517/1) уступљени дигитални записи 15 медаља за потребе израде чланка за часопис *Динар*. (М. Јеринић);
- Издавање документарне грађе из заоставштине Антоњина Странског на увид др Јаромиру Линди, доценту Катедре за славистику Филолошког факултета у Београду и Гордани Келић, Одељење за историју уметности Филозофског факултета у Београду (мр В. Круљац);
- Преглед, селекција документарне грађе из досијеа уметника и хемеротечког фонда из периода 1955-2006.г. који се односе на Марка Челебоновића као и достављање снимљеног материјала (укупно 42 фајла) на ЦД-у Драгани Бошковић кустосу Спомен збирке Павла Бељанског у Новом Саду ради припреме изложбе овог уметника у сарадњи са Француским културним центром у Београду (мр В. Круљац).

3.6.4 Увид у материјал и документацију – стручне посете

- У оквиру сарадње Централног института за конзервацију у Београду и Високог института за конзервацију и рестаурацију у Риму група стручњака из Италије посетила депо римске збирке – припрема за курсеве из превентивне и куративне конзервације (мр Д. Ратковић);
- Једнонедељни рад са др Себастијеном Вилотом (пост-докторант Универзитета у Ексетеру (Енглеска, Велика Британија) и двонедељни рад са проф. др Маријом Ђурић (Лабораторија за физичку антропологију Анатомског института Медицинског факултета у Београду) у вези са аналитичком студијом антрополошке серије локалитета Ајмана-Мала Врбица (студијски рад је реализован током августа и септембра). Студијски боравак у Археолошкој збирци «Ђердап» (Караташ) заједно са др Себастијеном Вилотом и специјалистичка антрополошка анализа серије Велесница (12 скелетних остатака одраслих индивидуа), са истом истраживачком идејом као и код локалитета Ајмана (А. Старовић);
- Посета, 9. март 2010, Лиле де Чавез, из Бенаки музеја, Атина, у својству госта *Europe Nostre Srbija*; показани предмети из Збирке периода српске средњовековне државе: из оставе из Маркове Вароши (Наушнице, инв. бр. 308, 4 Наруквице, инв. бр. 309, 310, 312, 314, Венац, инв. бр. 316, Реликвијар са светим ратницима, инв. бр. 317) и 3 траке Одежде цара Ивана Александра из Станичења (инв. бр. 5844) (А. Нитић);
- Посета, 15. марта 2010, Јелисавете Семенове, постдипломца на *Институт искусствознания*, Москва, ради проучавања 2 фреске из Богородице Љевишке из

Покрајинског завода за заштиту споменика, Приштина, на позајмици у Народном музеју (А. Нитић);

- Састанак 8. јула 2010, са представником Манастира Св. Јована Богослова у Поганову, монахом Софронијем поводом тражених информација о икони *Мртви Христ (Pietà)*, која се чувала у Музеју црквених старина у Нишу, а пореклом је из поменутог манастира (Н. Церовић, Б. Иванић, А. Нитић, Р, Пиљак);
- Посета 1. септембра 2010, Ханса Георга Нагела, постдипломца на Универзитету у Хајделбергу, ради стицања увида о предметима литургијске намене у Збирци периода српске средњовековне државе (А. Нитић);
- Посета Данијеле Николове Поповски кустос из Музеја Македонија Скоље којом приликом је предложена сарадња са народним музејем у Београду (М. Јеринић).

3.7. БИБЛИОТЕКА

Куповина књига	23
Куповина часописа (свезака)	98
Поклон књига	64
Поклон часописи (свезака)	18
Размена књига	460
Размена часописа (свезака)	311
Укупни прилив (књига/свезака)	547/427
Техничка обрада књига	547
Размена иностранство (пуб./инстит.)	380/38
Размена у земљи (пуб./инстит.)	584/79
Инвентарисање књига	831
Инвентарисање часописа(свезака)	427
Попуњавање базе и лисног каталога књига (књига/листића)	872/4524
База књига – унос старог фонда	395
База часописа – попуњавање (свеске)	427
Инвентарисање и обрада CD-а (нсл./листићи)	4/15
Припреме за селидбу (паковање нове кутије)	21

- Библиотеци Факултета ликовних уметности у Нишу поклоњене 24 публикације.

Све послове у библиотеци обављају мр С. Миленковић, А. Петровић и А. Бежанић.

3.8. ПОСЛОВИ ВЕЗАНИ ЗА ЦЕНТРАЛНУ И МАТИЧНУ УЛОГУ МУЗЕЈА

3.8.1. Послови у оквиру музејске мреже Србије

- *Пројекат МИСС*: Послови из домена главног пројектанта, програмера аналитичара и администратора базе на развоју дизајна и функционалности апликације ЕТЕРНИТАС - Г. Гавриловић. У оквиру апликације Етернитас тестирана је и дограђена страница за претраживање, односно, страница за унос критеријума за претраживање тиме је у потпуности омогућено постављање

сложених упита на базу (Г. Гавриловић). Дефинисан је алгоритам за импорт дигиталних фотографија фонда Матице Српске (Г. Гавриловић). Урађено је комплетно упутство за кориснике за рад у програмском пакету апликације Етернирас (Г. Гавриловић, Н. Јевремовић). Финална администрација, контрола и начин импорта претходно унетих података у програмима КЛИО (програм Народног музеја) и Централног регистра у нову структуру базе података МИСС. (Г. Гавриловић). Увоз података у базу МИСС из екстерних база података које су развили други музеји обавља се преко WEB сервиса а врши га администратор базе уз одговарајући захтев корисника и верификацију података у пријемној табели. За овај део посла развијен је посебан програмски модул (Г. Гавриловић). Дефинисана су овлашћења и кориснички налози за приступ подацима јединствене базе МИСС (Г. Гавриловић, Н. Јевремовић). Дефинисање начина приказа фотографија музејских предмета у 3 формата од којих је онај у највећој резолуцији заштићен воденим жигом (Г. Гавриловић). Провера и утврђивање листе музеја Србије са њиховом класификацијом и типологијом по утврђеним међународним музеолошким стандардима, верификација музејских збирки музеја Србије (Н. Јевремовић). Дефинисање и опис музеолошког садржаја, стандарда синтаксних правила уноса података у базу (Н. Јевремовић). Одржане су 6 радионица за обуку музејских стручњака за рад у апликацији ЕТЕРНИТАС музеја Србије: у Нишу (19. и 20 април), Крушевцу (31.-мај и 1. јуни), Ваљеву (13.децембар) и Београду (23.24. и 27 децембра), укупно је учествовало 212 полазника из 74 музеја Србије који су добили и сертификате да су обуку за рад успешно завршили (Г. Гавриловић Н. Јевремовић, спољни сарадници А. Деспотовић и Ј. Војводић).

Садржај обуке: Упознавање са концептом, методологијом рада и елементима апликације ЕТЕРНИТАС. Музејски информациони систем Србије (МИСС) основна начела: структура базе података, структура апликације, кориснички налози, заштита података, права на опције програма, потребни хардверски и софтверски ресурси за приступ апликацији.

Логовање у систем: Улазак у програм- корисничко име и шифра.

Музејски каталози: У овом делу обуке детаљно је објашњен поступак претраживања и прегледа музејских каталога у окружењу око музејског предмета, измена постојећих и унос нових података у каталоге, брисање података, коришћење google мапе, штампање каталога. Предвиђен је пролазак кроз следеће опције програма: општи каталози (каталог правних лица, физичких лица, врсте класификација, структура музејских установа); стручни каталози (материјала, технике, боје/технолошке операције, техничка документација, декорација, мотив, машине-уређаји, алати, произвођачи, ковнице, културе-правци, културе-школе, културе МДА,јединица мере, врсте верификације, ниво публикације); медијатека (опис врсте дигиталних формата, jpg, pdf, начин уноса података у медијатеку); објашњење поступка верификације; подаци о налазима (микролокација, локалитет) поступак претраживања и прегледа каталога, унос нових података, поступак коришћења просторног оквира (изузетно значајно за археолошка, етнолошка и природњачка налазишта); персонални подаци (аутори, владари итд.), претрага, унос и измена података; географски подаци (општина, места, регије, државе); организациони подаци (запослени, струке-занимања, позиције-радна места, организационе јединице).

Музејска документација: У овом делу обуке објашњен је поступак обраде података о ново набављеном музејском предмету кроз следеће музеолошке

документе: пријемна књига, деловодник, акт стручног тела, уговор, улазна књига, инвентарна књига, враћање предмета (на нивоу пријемне књиге), књиге реверса (улаз и излаз предмета).

Каталожки приказ музејских докумената: претрага, штампа, дигиталне фотографије, скенирани документи, PDF.

Музејски предмет: претраживање и приказ музејских предмета, приказ детаља музејског предмета, ажурирање података о музејском предмету, скраћени поступак уноса почетног стања са аутоматским формирањем музејске документације за музејске предмете који су набављени пре 1.01. 2010 године а који су обрађени на нивоу класичне документације као и за музејске предмете који су део музејског фонда а немају никакву пратећу музејску документацију- нису обрађени, поступак аутоматског уноса података музејског предмета у електронском облику, обрада смештаја музејских предмета.

- Рад у и учешће у раду и презентацији музејске веб апликације ЕТЕРНИТАС намењене обради података о културној баштини музеја Србије, а која је креирана у оквиру пројекта Музејско информационог система Србије (МИСС): мр Д. Ратковић, В. Радић, Љ. Миљковић.

Стручни надзор

- *Комисије за стручни надзор покретних археолошких налаза са археолошких истраживања* (даље: Комисија) завршен упис дозвола издатих од стране Министарства културе РС за одобрење ископавања у 2009. у листу дозвола; завршен преглед и упис приспеле документације, која се односи на ископавања изведена у 2008. на листу дозвола; за Министарство културе РС сачињен Извештај и припрема пратеће листе са подацима из дозвола којим се одобравају ископавања за 2008.; извршен преглед доспеле документације са ископавања изведених 2008., на основу чега је она разврстана и уз пратеће листе прослеђена члановима Комисије, у циљу достављања мишљења о трајном смештају и чувању материјала откривеног на тим ископавањима; према одлуци Комисије (бр. 14/35 од 09.12.2008) обављен преглед и извршена примопредаја другог дела покретног археолошког материјала са ранијих истраживања манастирске целине Студеница (три групе археолошке збирке), између Републичког завода за заштиту споменика културе и Народног музеја; примопредаја извршена према документацији РЗСК (0302 бр. 68/7 од 24.03.2010), од стране Е. Пејовић, сарадника Завода и мр Е. Зечевић, секретара Комисије и Н. Церовић, шефа Средњовековног одељења Народног музеја (у одсуству другог члана Комисије одређеног за примопредају, мр С. Фидановског), дана 29.03.2010.

У периоду април-јун: Сачињено мишљење о смештају и чувању покретних археолошких налаза са истраживања средњовековних локалитета у 2008. години (и за две из 2007. године), за које је достављена документацији Комисији (мр С. Фидановски, мр Е. Зечевић); на основу мишљења која су доставили чланови Комисије о трајном смештају и чувању покретног археолошког материјала са ископавања из 2008. на основу приспеле документације, сачињено Мишљења о истом која су послата на адресе Министарства културе РС, територијално надлежних установа заштите и институција које су вршила истраживања (27 за 2008. и 2 накнадно достављена за 2007. годину). (мр Е. Зечевић); допуњен унос података у базу Комисије о приспелој документацији и издатим Мишљењима, закључно са 2008.

У периоду јул-септембар: Ажуриран унос података из дозвола издатих од стране Министарства културе РС за одобрење ископавања у 2010. у Листу дозвола, као и унос података о пристиглој документацији са истраживања изведених у 2009. (јануар-децембар);

Стручна помоћ

- Стручна помоћ око формирања музејских збирки (три састанка са кустосима и директором Музеја историје Југославије (Н. Јевремовић);
- Кућа легата – стручна помоћ око распоређивања фонда у целине као и вођење документације (Н. Јевремовић);
- Галерија САНУ – стручна помоћ око вођења документације културних добара и припрема фонда за електронску обраду (Н. Јевремовић);
- Народни музеј у Аранђеловцу – стручна помоћ В. Миливојевића на евидентирању средњовековних и гробаља новијег доба на територији општина Аранђеловац и Топола (мр Е. Зечевић);
- Музеј православне цркве – стручна помоћ око припреме музејског фонда за електронску обраду (Г. Гавриловић).

Стручни испити и стручна звања

- Комисија за доделу стручних звања, на основу законске обавезе, у два рока (мајски и новембарски) обавља стручно испитивање кандидата за стицање звања кустоса. Чинили су је: др Татјана Цвјетићанин (председник) и проф. др Саша Брајовић (стални члан), проф. др Драган Булатовић (испитивач за предмет „Музеологија“), Милорад Живковић (испитивач за предмет „Прописи о заштити културних добара и уставно уређење“), мр Светислав Николић, Зоран Павловић (испитивачи за предмет „Техничка заштита културних добара“), као и Маја Дедовић (испитивач за енглески језик), мр Ивана Секицки (испитивач за руски језик) и Данијела Ђоровић, испитивач за италијански језик. Технички секретар Комисије: Ивана Дорчић. Испитано укупно 33 кандидата.

Комисија за доделу виших звања врши увид у испуњеност услова за стицање виших звања – вишег кустоса или музејског саветника, оцену рада кандидата и додељује звања (у два рока, мајски и новембарски). Чинили су је: музејски саветник др Татјана Цвјетићанин (председник), проф. др Мирослав Тимотијевић, стални члан, као и трећи члан који је променљив у зависности од области коју третира рад кандидата: музејски саветник мр С. Фидановски – 3 кандидата, музејски саветник Н. Радојчић – 3, музејски саветник Љ. Миљковић – 4, музејски саветник Т. Бошњак – 1, музејски саветник Љ Чубрић – 7, музејски саветник Неда Јевремовић – 4, музејски саветник В. Радић – 1, музејски саветник мр В. Богосављевић-Петровић – 1, саветник конзерватор З. Павловић – 4, виши кустос мр Д. Ратковић – 1, виши кустос Г. Станишић – 1, конзерватор Снежана Топић – 1 (из Народног музеја), као и др Милоје Васић – 3 кандидата, др Весна Бикић – 1 кандидат, др Драган Булатовић – 1, др Вујадин Иванишевић – 1, др Драгану Булатовићу – 1, др Лидији Мереник – 1, др Ненад Макуљевић – 1, проф. др Владан Радуловић – 1, музејски саветник Вилма Нишкановић – 3 кандидата, музејски саветник др Весна Марјановић – 4; музејски саветник Душан Миловановић – 1, музејски саветник Иванка Зорић – 1, музејски саветник Љиљана Протић – 1, музејски саветник Љиљани Анђус – 2, музејски саветник мр Рифат Куленовић – 1, музејски саветник Олга Марковић – 1, музејски саветник

Бранислава Јордановић – 1. Секретар: М. Живковић, технички секретар И. Дорчић. Виша звања стекло је 54 кандидата.

3.8.2. Стручна мишљења и вештачења

- Комисија за давање мишљења о извозу културних добара сваког другог петка вршила је увид у предмете, преглед, снимање и у току године издала 35 мишљења за 98 предмета (секретар Л. Хам Миловановић, замена секретар Е. Блануша)
- Прикупљена документација и написан одговор братству манастира Поганаво на допис којим се потражује икона Мртвог Христа на основу тврдње у стручној литаретури да се наведена икона налази у Народном музеју. Наведена икона се сада налази у власништву приватног лица (Б. Иванић).

3.8.3 Сарадња са МУП-ом, Управом криминалистичке полиције, Службом за борбу против организованог криминала и Царином

- Израда два стручна мишљења на захтев Суда у Сремској Митровици (мр Бојана Борић-Брешковић, М. Живковић);
- На позив Основног суда у Шапцу дала изјаву у својству вештака на главном претресу, а у вези са раније достављеним стручним мишљењем урађеним по налогу Суда у Богатићу поводом крађе нумизматичког материјала из Музеја Срема у Сремској Митровици (Б. Борић-Брешковић, 10. децембар).

3.8.4. Чланство у комисијама, радним групама за нацрте закона и одборима Министарства културе

- Одбор Министарства културе за обележавање јубилеја 150 година од рођења Паје Јовановића (представник Народног музеја, 2009-2010, Т. Бошњак);
- Члан Комисије за утврђивање приоритета на Конкурсу за суфинансирање пројеката из области културног наслеђа Републике Србије - за пројекте из области музејског наслеђа (мр Б. Борић-Брешковић).
- Члан Комисије Министарства културе за израду Закона о културном наслеђу, састанци одржани 7. и 15. јула 2010 (Н. Јевремовић);
- Члан конкурсне Комисије са спровођење јавног конкурса за попуњавање положаја Високог службеничког савета Републике Србије, састанак одржан 17. 12 2010 (Н. Јевремовић);
- Члан поткомисије за финансирање археолошких пројеката Министарства културе Републике Србије – одржано више састанака (Ј. Кондић);
- Члан Радне групе Министарства културе за преглед, процену и валоризацију уметничких дела из Колекције *Таркет* у Бачкој Паланци (Г. Станишић);
- Члан радне групе за одређивање циљева и приоритета културног развоја Србије - састанак децембар 2010 (др Т. Цвјетићанин)

3.9 УСАВРШАВАЊЕ СТРУЧЊАКА И СТРУЧНИ И НАУЧНИ СКУПОВИ

3.9.1 Стручна звања

- Стручни испит положили: М. Свилар (волонтер-приправник) – за кустоса; Б. Петровић М. Букумира (волонтер-приправник) и М. Петелин – за конзерватора;

- Звање вишег кустоса стакла мр Б. Ђорђевић; звање музејског саветника стакле мр Е. Зечевић, Б. Иванић, Г. Станишић и М. Ракочевић;

3.9.2 Академска звања

Рад на докторским тезама

- мр Д. Ратковић – наставак рада на докторској тези *Радионички центри за израду бронзаног накита на средњем и доњем Дунаву*;
- мр Е. Зечевић - рад на докторској дисертацији *Немањине цркве у Топлици у светлу археолошких истраживања*, анализа грађе из Збирке која потиче са истраживања на комплексима цркви Св. Николе и Св. Богородице у Куршумлији;
- мр В. Богосављевић-Петровић – рад на докторској тези *Развој индустрије окресаног камена у Винчанској култури Србије*, ментор проф. др Душан Михаиловић;
- мр Б. Ђорђевић – рад на докторској тези *Етноархеолошка истраживања технологије керамике. Студија случаја Злакуса*, ментор проф. др Александар Палавистра;
- мр Д. Ковачић - докторска теза под називом *Цртеж као средство визуелног истраживања у западноевропској уметности од 1871. до 1900.* пријављена је на Групи за историју уметности Филозофског факултета у Београду и ментора, проф. др Слободана Мијушковића;
- мр В. Круљац – докторска теза под називом *Београдски енформел у полемичком контексту српске културе педесетих и шездесетих година 20. века* пријављена на Катедри за модерну уметност Одељења за историју уметности на Филозофском факултету у Београду, ментор проф. др. Лидија Мереник.

Докторске студије

- Т. Бошњак – завршила другу годину докторских студија на Филозофском факултету у Београду, Група за историју уметности. Положила све испите предвиђене програмом студија и предала образложење теме докторске дисертације;
- М. Глумац – Фебруара месеца одбрањен предлог докторске теме *Римска некропола Губеревац- Гомилице на Космају (социјална структура становништва од I-III века)* пред комисијом у саставу др С. Бабић, др С. Стефановић и др А. Палавистра. На основу сагласности Универзитета, на седници Филозофског факултета 30. 09. 2010. одобрена израда докторске дисертације;
- В. Радић – припремљен и предат образложени писмени предлог теме докторске дисертације под насловом „Новац српске деспотовине“ који је прихваћен на већу Одељења за историју Филозофског факултета у Београду;
- Ј. Марковић – Уписана је друга година докторских студија на Одељењу за археологију Филозофског факултета у Београду и положени су сви испити. Пријављена је тема „Набавка сировина за израду окресаних камених артефаката у средњем палеолиту Србије“ следи одбрана тезе;
- М. Томић – на другу годину докторских студија из области маркетинга музеја;
- М. Стојановић – упис на докторске студије и сакупљање узорака за докторат са темом *Испитивање римских рудника олова на територији Србије*;
- У. Исаковић - рад на докторској тези и консултације на Филозофском факултету, одбрана образложења теме за докторску тезу.

Докторске студије у иностранству

- А. Шојић је на докторским студијама у Милану (основна област филозофија у медицини);
- мр Д. Прерадовић – завршна испити на докторским студијама у Удинама и Паризу (основна област средњовековна уметност);
- Д. Еремић је на докторским студијама у Франкфурту, у Немачкој (основна област античка нумизматика).

3.9.3.1 Менторство

- мр Д. Шљивар био је ментор за стручни рад Марије Свилар за звање кустоса, *Антропоморфне фигурине са Беловода, ископавања 2001-2008. године*;
- мр С. Фидановски био је ментор за стручни рад Станка Трифуновића, Музеј Војводине, *Археолошка култура касноримског доба у Банату и Бачкој и поређење са Черњаховском и Кијевском културом*, за звање саветника; за стручни рад *Накит из цркве Св. Богородица у Куршумлији – Из збирки Народног музеја у Београду* мр Емине Зечевић, Народни музеја у Београду, за звање музејског саветника;
- мр Бојана Борић-Брешковић била је ментор Драгану Радојевићу, Градски музеј Сомбор, *Остава драхми Апологије и Дираххиона из Српског Милетића*, за звање саветника; Славољубу Петровићу, Народни музеј у Шапцу, *Појединачни и скупни налази римског новца са територије Подриња*, за звање саветника; Станојки Миљивојевић, Народни музеј у Ужицу, *Остава новца турског периода из Ужица и узроци који су довели до њеног похрањивања*, за звање вишег кустоса (мр Б. Борић-Брешковић); мр Соњи Зимонић, Музеј науке и технике у Београду, *Стратегија развоја заштите научно-техничке баштине и улога Музеја науке и технике*, за звање саветника;
- З. Павловић, М. Чоловић - обука за стицање стручног звања конзерватора археолошких предмета од метала М. Петелина, као и волонтера Б. Петровић, Д. Василијевне и М. Јовић;
- мр Е. Гавриловић била је ментор Татјани Гачпар, Музеј у Смедереву, *Пројекат Музеја у Смедереву „Смедерево под прстима“*, за звање вишег кустоса;
- Н. Јевремовић била је ментор Клаудији Кнежевић, Музеј Војводине, *Развој интернет презентација Музеја Војводине-виртуални музеј*, за стручни испит;
- Т. Цвјетићанин - ментор мастер тезе *Анализа стања очуваности културних добара Збирке римског царског периода Народног музеја у Београду*, кандидата Татјане Недељковић, Универзитет у Београду; рад одбрањен 2010. године;
- Т. Цвјетићанин - члан Комисије за оцену и одбрану мастер рада *Услови чувања и излагања фотографских збирки* кандидата Вељка Џикића, рад одбрањен 2010. године.

3.9.4 Учешће на стручним и научним скуповима

3.9.4.1 Учешће на међународним конгресима у земљи

- Г. Гавриловић, Н. Јевремовић – учешће на Деветој међународној конференцији Националног центра за дигитализацију Србије „Нове технологије и стандарди: дигитализација националне баштине 2010“ са темом „Пројекат МИСС- корисничка WEB апликација ЕТЕРНИТАС“, (Београд, 16. и 17. јуни).

- Б. Ђорђевић – учешће на 27. конгресу о римској керамици (Rei Cretariae Romanae Fautores) одржаном у Београду. Презентација *Zlakusa – The Last Hand-Wheel Pottery Center in Serbia аутора* (22-23. септембар);
- мр Д. Ратковић – учешће на 27. конгресу о римској керамици (Rei Cretariae Romanae Fautores) одржаном у Београду. Предавање: *Territory of Serbia in Roman Times* (19-26. Септембар);
- А. Старовић – учешће на 27. конгресу о римској керамици (Rei Cretariae Romanae Fautores) одржаном у Београду. Предавање *The Chernyakhov-Type Ceramic Vessels from NW Serbia and the Question of Inhabitants of Central Balkans in Late 4th Century AD*. Коауторски рад са Р. Арсићем, Завод за заштиту споменика културе Ваљево (19-26. септембар);
- М. Стојановић. МА – учешће на 10th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry у Београду од 21-24 септембра;
- Т. Цвјетићанин - учешће на 27. међународном конгресу Rei Cretaria Romana Fautores, септембар 2010, Београд, са прелиминарним предавањем (по позиву) *Late Roman Pottery in Diocese Dacia – overview, problems and phenomena*;
- Т. Цвјетићанин - ућешће на Међународном скупу *Феликс Каниц: живот и дело*, новембар 2010, Београд, са радом *Феликс Каниц и античко наслеђе у Србији*.

3.9.4.2 Учесће на међународним конгресима и научним скуповима у иностранству

- Т. Бошњак, мр Д. Ковачић, учешће на 13 Конгресу који је организовала асоцијација CODART у Ротердаму (29.05. – 2.06);
- мр Б. Ђорђевић, учешће на 5th Italian Conference on Ethnoarchaeology: Current Research And Field Methods у Риму, 13. и 14. мај, са рефератима: *Pottery Making in Zlakusa. First Ethnoarchaeological Research Project in Serbia*; и *Project: Bread Casserole (crepulja/crepna) from Neolithic to Present in South-East Europe. The Beginning of Ethnoarchaeological Cooperation in the Region* (са Г. Николовим, Музеј Македоније, Скопље).
- мр Б. Ђорђевић, учешће на Првом међународном конгресу керамике – омаж Мерседес Вегас (I Congreso Internacional sobre Estudios Cerámicos. Homenaje a Mercedes Vegas), од 1. до 5. новембра, Кадиз (Шпанија), са рефератом *Las tecnologías tradicionales de cerámica y sus orígenes europeos como potencial etnoarqueológico*;
- мр Б. Поповић, учешће на конференцији „The Boyana Church between East and West in the Art of the 13th Century Christian Europe“ одржаној од 15. до 18. априла 2010. године у Софија, са радом под називом *Costumes and insignia of church founders and rulers depicted in Boyana*;
- мр Б. Поповић, учешће на научном скупу „Ђурђеви Ступови у црквеном животу и историји. У сусрет осамстогодишњици Будимљаске епархије“ одржаном од 15. до 17. октобра је у Беранама, у Црној Гори, са рефератом *Фрагменти фресака очувани на подручју Будимљанске епархије*;
- мр Д. Прерадовић, учешће на стручном скупу под насловом "Patrimoine Photographie-Photographie et Patrimoine", Journée d'études organisée par le laboratoire HISTARA (EPHE) avec le soutien de l'Institut National d'Histoire de l'art, Auditorium de la Galerie Colbert, le 12 avril 2010, са постером на тему *Fonds*

photographique de plaques de verre noir et blanc du Musée national de Belgrade sur les monuments médiévaux;

- мр М. Стојановић, учешће на *Second Balkan Symposium on Archaeometry - Science Meets Archaeology and Art History* that will be held at 15-17 September 2010, Istanbul Kultur University, Istanbul, Turkey;
- мр М. Стојановић, учешће са постером на конференцији *EXRS 2010 European Conference on X-ray spectrometry*, 20-25 Jun, Figueira da Foz, Coimbra, Portugal.

3.9.4.3 Учесће на стручним и научним скуповима у земљи

- Т. Бошњак, Округли сто: *Французи о Србима – Срби о Французима*. Библиотека града Београда-Балканолошки институт САНУ (27. април). Предавање: *Збирка француске уметности краља Милана Обреновића*;
- В. Богосављевић и Д. Михаиловић - учешће на симпозијуму у оквиру Годишње скупштине Српског археолошког друштва са темом „Почети насељавања централног Балкана у палеолиту: пећински комплекс Баланица у Сићеву и налазиште на отвореном простору Самаила-Влашка глава код Краљева“, Ниш, 2-6 јуни 2010.
- Б. Иванић, реферат *О пореклу минијатуре на почетку Мирослављевог јеванђеља* на научном скупу „У сусрет 800-годишњице Будималске епархије“ у Беранима у октобру 2010;
- Т. Цвјетићанин, учешће у радионици *Creative leadership for the future VI*, Скопје, Македонија, 31. август – 2. септембар 2010, Пројекат *Regional museum cooperation in the Western Balkans*. Организација Cultural Heritage without Borders и Музеј Македоније;
- Т. Цвјетићанин, учешће у радионици *Creative leadership for the future VII – Future of the regional Western Balkan network*, Упсала, Шведска, 12-15. децембар 2010, Пројекат *Regional museum cooperation in the Western Balkans*. Организација Cultural Heritage without Borders и Музеј Густавинијанум.

3.9.5.1 Учесће на стручним семинарима, саветовањима, радионицама

- В. Грујић, мр Е. Гавриловић - Семинар у организацији *Cultural Heritage without Borders*, Скадар, Албанија – (представљен је едукативно-изложбени пројекат чији је циљ истраживање односа према градском простору и скулптури као једном од могућих израза) - (19 – 22. септембар);
- мр Е. Гавриловић, И. Кручичан – семинар *Приступачност музеја и рад с особама с посебним потребама*, СНwВ – Шведска, семинари и радионице, Музеј светских култура, Гетебург, Шведска, 22–26. фебруар;
- мр Е. Гавриловић - семинара о реализацији изложби у једанаест музеја са заједничком темом *1+1, Живот и Љубав*, Сарајево, Земаљски музеј БиХ, 15-18. март 2010;
- мр Е. Гавриловић, В. Грујић, семинара посвећених реализацији изложбе *1+1, Живот и Љубав*, Скадар, Алабанија, Историјски музеј, 19-22. септембар;
- мр Б. Ђорђевић и А. Ђорђевић, учешће у промоцији Конвенцији о заштити нематеријалног наслеђа у Злакуси, Сирогојну и Кремни (22. мај). Мр Б. Ђорђевић одржала предавање *Тајна злакуске лончарије*. Организација Министарства културе Р Србије;

- мр Б. Ђорђевић и А. Ђорђевић, учешће на семинару организованог од стране Министарства културе у Сирогојну на тему: *Заштита нематеријалне културне баштине* (07. и 08. 10. 2010). Организација Министарства културе Р Србије;
- мр С. Миленковић и А. Петровић - учествовале у раду радионице *Библиографски алат Zotero*, у Библиотеци Медицинског факултета у Београду (29. Јануар);
- мр Д. Прерадовић, А. Старовић, М. Томић - учешће на једнодневном стручном семинару *Програм КУЛТУРА 2007-2013 - теорија и пракса*, у организацији Министарства културе Републике Србије - Тачка културног контакта (21. мај);
- мр Д. Ратковић - учешће на Семинару о путујућим изложбама, у Музеју историје Југославије, а под покровитељством Шведске амбасаде, Музеја историје Југославије и Министарства културе Републике Србије (30. јун);
- мр Т. Цвјетићанин, мр Е. Гавриловић, Радионица за директоре, посвећена финалном дефинисању будућности мреже балканских музеја, будућем веб-сајту, заједничким даљим активностима и циљевима до 2011, односно 2013. године. Посебан сегмент био је посвећен планирању изложбе „1+1, Живот и Љубав“ и заједничког, официјелног каталога овог пројекта, Упсала, Шведска, Музеј Густавианум, 12-15. децембар.

3.9.5.2 Учесће/присуство на струковним скуповима у земљи

- мр Е. Зечевић, - учествовала у раду XXXIII Годишње скупштине и научног скупа Српског археолошког друштва, у својству председника Секције за средњовековну археологију, која је одржана у Нишу од 03. до 05. јуна 2010. године;
- М. Јеринић - Присуство Првој годишњој скупштини Музејског друштва Србије која је одржана 29. марта 2010. у Етнографском музеју у Београду;
- мр С. Миленковић, А. Петровић, А. Бежановић - активно учешће у раду Скупштине МДС (Београд, 29. март; Чачак, 18. мај) и у раду Секције библиотекара и књижничара МДС (А. Бежановић изабрана за секретара Секције. С. Миленковић 3. септембра учествовала на састанку Секције у Суботици.);
- А. Петровић - учешће у обележавању Недеље музеја у мају месецу (посета Кулпину);
- Н. Радојчић - присуствовао свечаној скупштини Музејског друштва Србије у Чачку (18, 19. мај) и редовној скупштини Музејског друштва у Етнографском музеју у Београду и Археолошкој секцији МДС у Народном музеју у Београду (29. март);
- Н. Радојчић - присуство и учешће у раду XXXII скупштине Српског археолошког друштва, одржане у Нишу (3-5. јун);
- мр С. Фидановски - учешће у раду XXXII скупштине Српског археолошког друштва, одржане у Нишу (3-5. јун).

3.9.6.1 Организација међународних конгреса

- *27th Congress Rei Cretaria Romanae Fautores* - 27. конгрес међународног удружења истраживача римске керамике, организовали су Народни музеј у Београду и Археолошки институт у Београду, са главном темом *Касноантичка и рановизантијска керамика: крај или континуитет римске продукције* од 19. до 26.

септембра 2010. године, у Народном музеју у Београду. Организациони комитет чинили су др Т. Цвјетићанин, председник, др В. Бикић (Археолошки институт у Београду), Н. Јевремовић, мр Д. Ратковић и В. Крстић, секретар одбора (Народни музеј у Београду), уз сарадњу др П. Ешбаумер (секретар удружења RCRF) и др Ф. Кенрика (председник удружења RCRF). За рад на припреми конгреса и током његовог одржавања помагала је И. Минић, Г. Грабеж, И. Вијатов и волонтери Јелена Војводић, Милица Ђорговић, Милица Недић, Јована Вујошевић, Кристина Шоти, Светлана Маринковић. У организацији су помогли ЈП Београдска тврђава, Народним музеј у Пожаревцу, Центар за нове технологије Виминацијум д.о.о., Музеј Срема и Завод за заштиту споменика у Сремској Митровици, Музеј Крајине у Неготину и Народним музеј у Зајечару, уз подршку Туристичке организације Београда и Туристичке организације Србије и уз финансијску помоћ Министарства културе Републике Србије. Домаћини на локалитетима и у музејима: Јелена Кондић и Валентина Бркић, Археолошки музеј Ђердапа; Васоје Васић и Драган Првуловић, Музеј Лепенског Вира; др Стефан Поп-Лазић, Археолошки институт у Београду; др Миомир Кораћ, др Снежана Голубовић, мр Ангелина Раичковић, мр Немања Мрђић, Научно-истраживачки центар Виминацијум, Археолошки институт у Београду; Бора Димитријевић и Маја Живић, Народни музеј у Зајечару; Гордан Јањић, Музеј Крајине, Неготин; Никола Стокановић и Јасмина Давидовић, Музеј Срема, Сремска Митровица; Љубиша Шулаја, Завод за заштиту споменика културе, Сремска Митровица; Милорад Ђорђевић, Драгана Спасић-Ђурић и Теодора Бранковић, Народни музеј у Пожаревцу. Највећи део средстава за одржавање конгреса је на основу котизације учесника.

На конгресу је са традовима учествовало 102 стручњака и истраживача из земље и иностранства (а присуствовало 115 стручњака), из Аустрије, Белгије, Бугарске, Велике Британије, Грчке, Италије, Лихенштајна, Мађарске, Немачке, Пољске, Португалије, Румуније, Русије, САД-а, Словачке, Словеније, Србије, Турске, Француске, Хрватске, Холандије, Чешке, Швајцарске и Шпаније. Представљено је 40 усмених предавања и 47 постера. Предавања су била тематски подељена.

Током трајања конгреса у атријуму Народног музеја припремљена је изложба о касноантичкој керамици - *Roman Pottery in Upper Moesia*, са пратећим каталогом аутора др Татјане Цвјетићанин на енглеском језику. Током представљања постера организовано је и приказивање филма *Црвеникар из Злакусе* (РТС, 1979. године) и упознавање са традиционалном технологијом израде керамике (мр Б. Ђорђевић). У току трајања конгреса обишли су се локалитети и представила керамика са Београдске тврђаве, из Сремске Митровице, Пожаревца и са Виминацијума. У сваченој сали Ректората Универзитета у Београду одржана је 24. септембра и Генерална скупштина Удружења.

У периоду од 25. до 26. септембра одржана је постконгресна екскурзија. Током трајања екскурзије обишли су се Народни музеј у Зајечару, Гамзиград, Музеј Крајине у Неготину, Археолошки музеј Ђердапа, Трајанов мост, Понтес, локалитет Диана и локалитет Лепенски Вир.

Конгресни материјал дизајнирала и пратила реализацију Ирена Степанчић.

Медији који су испратили ово дешавање су: Радио телевизија Војводине, Данас, Вечерње новости, Блиц, Правда, Глас Србије, На длану, Мрежа креативних људи, Вести, РТВ Војводина - Сремска Митровица, локалне новине у Сремској Митровици, РТС - Зајечар, локалне новине у Зајечару; Радио Ђердап.

- **Феликс Каниц - живот и дело**, научни скуп одржан 6 новембра 2010. године, у Народном музеју, организовали су Народни музеј и Друштво Феликс Каниц, уз финансијску помоћ Министарства културе. Учесници (7), по позиву, из Аустрије, Француске, Италије и Србије (организација др Ђ. Костић, З. Хамовић, др Т. Цвјетићанин, Н. Јевремовић).

3.9.6.2 Организација стручних семинара, предавачи на семинарима

- *Трајанов мост - Понтес - Визитор Центар* (фебруар - март 2010), радионица, у сарадњи са Архитектонским факултетом у Београду, у којој је учествовало 15 студената мастер-студија архитектуре (уводна предавања и прикупљање документације, израда радова, обилазак Трајановог моста). Реализација: доцент др Ана Никезић, Архитектонски факултет, Ј. Кондић;

3.9.7 Стручни боравци у иностранству

- мр Д. Прерадовић, као стипендиста Ecole Française de Rome током новембра боравила у Риму, у циљу рада на докторској дисертацији.
- Т. Цвјетићанин, поводом сарадње на реализацији изложбе *Србија, свето тло европске културе*, боравак у округу Вандеја, Француска - обилазак музеја, састанци, отварање изложбе. Програм сектора за међународну сарадњу округа Вандеја.

3.10 ПРЕЗЕНТАЦИЈА/КОМУНИКАЦИЈА

3.10.1 Манифестације

- *Једанаеста међународна смотра археолошког филма* одржана је од 08. до 16. марта 2010. године у атријуму Народног музеја у Београду. Током трајања смотре приказано је 25 филмова из девет земаља, од којих: 3 грчка, 4 немачка, 4 италијанска, 4 француска, 6 српских и по један филм из Аустрије, Белгије, Шпаније и Турске. Реализована је у сарадњи са: Хеленским фондом за културу (почасни гост), Италијанским институтом за културу, Гете институтом, Француским културним центром, Институтом Сервантес, Аустријским културним форумом и амбасадама Белгије и Турске. Почасни гост била је Грчка. За потребе Смотре штампане су позивнице (1000), плакати (130), програми (2000) са обележјима Смотре. Смотра је реализована уз финансијску подршку Министарства културе и Секретаријата за културу града Београда. Овогодишњу смотру видело је преко 5000 посетилаца.

Избор од 15 филмова приказиван је по градовима Србије, Црне Горе, и Републике Српске: Музеј града Новог Сада (13-20. април), Музеји и галерије Подгорица (25-30. април), Народни музеј Лесковац (17-22. мај), Градски музеј Сомбор (25-30. мај), Народни музеј Ужице (17. и 18. мај), Зрењанину (25 мај-1. јун), Ниш (3-11 јун), Замак културе Врњачка Бања (1-9. јул), Завод за заштиту споменика културе Краљево (10-15 јул), Народни музеј Крушевац (12-20 јул), Народни музеј Ваљево 25. јул-1. август), Народни музеј у Зајечару (1-10. август), Културни центар у Ковину, 15-30. август. Музеј Републике Српске, Бањалука (5-15. октобар), Музеј у Бору (20-27. октобар), Музеј Срема (5-12. новембар), Народни музеј у Кикинди (22-27. новембар), Народни музеј у Смедереву (29. новембар - 3. децембар), Арт Биоскоп „Александар Лифка“, у Суботици (6-10. децембар). У овим градовима филмове је видело 5.650 посетилаца (координатор И. Минић);

- Манифестација *Г. Јевремова - улица сусрета*, одржана 28. марта, у организацији Општине Стари Град, у којој је учествовао и Музеј Вука и Доситеја

једнодневном тактилном изложбом за слепе и слабовиде особе (И. Кручичан, Ј. Дергенц);

- **Централна прослава Дана Народног музеја** (10. мај) је реализована у атријуму Музеја. Програм: обраћање господина Бранислава Митровића, председника Управног одбора Народног музеја, додела захвалница дародавцима и сарадницима Народног музеја (др Т. Цвјетићанин), додела награде за најбољи дипломски рад (др Т. Цвјетићанин и Т. Бошњак) и додела плакета за 30, 20 и 10 година радног стажа у Народном музеју (др Т. Цвјетићанин и М. Живковић). Дародавци и сарадници којима су уручене захвалнице: Екатерина Ристивојев, Радмила Ђермановић, Предраг Царановић, Јелена Матић, Милица Стојановић, Renée Wathier, Владимир Вељашевић, David Norris и Владислава Рибникар, Миодраг Радуловачки, Предраг Маркиш (у име Радета и Наде Меркуш), Градска општина Стари Град, Lafarge – Беочинска фабрика цемента, Радован Раичевић, Радован Танасковић, Дунав Осигурање, Милан Петровић, Привредна банка Београд, МУП Републике Србије, Безбедносно – информативна агенција – БИА. Комисију за додељивање традиционалне награде Народног музеја за најбољи дипломски рад из области историје уметности су сачињавали: музејски саветник Татјана Бошњак, виши кустос Гордана Станишић, виши кустос Александра Нитић, др Лидија Мериник и др Ненад Радић са Катедре за историју уметности Филозофског факултете у Београду Награда је додељена Вишњи Кисић за рад *Доручак са птицама Габријеле Мунтер*. Медији који су присуствовали су прослави Дана Народног музеја и који су медијски испратили ово дешавање су: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани медији: Блиц, Правда, Данас, Интерфото, Политика, Домети; Електронски медији: Радио Београд 1, Радио Београд 2, ТВ Фокс; Веб портал На длану, Веб портал Сее култ (SEECult), Веб портал Арте медиа, Веб портал Међународни радио Србија, Веб портал Б92, Веб портал Наслови.нет, Веб портал Вести;

- **Ноћ музеја** (15. мај) - **Београд**: У манифестацију се, по седми пут, Народни музеј укључио изложбом *Студеница – осам векова сликарства*, у Галерији фресака. Током Ноћи музеја, за посетиоце је, почевши од 18 часова на свака два сата, било организовано стручно вођење кроз изложбу (М. Пејовић, мр Б. Поповић, И. Кричичан и М. Томић). Посетиоци су били и у прилици и да се упознају са функционалношћу *музејске веб апликације ETERNITAS* (Г. Гавриловић);

- **Ноћ музеја** (15-16. мај) – **Кладово**: У Археолошком музеју Ђердапа је, по трећи пут, организована ова манифестација. Поред приказивања археолошких филмова - избор са последње *X Међународне Смотре Археолошког Филма*, организоване су радионице за ученике (и њихове професоре) основних и средњих школа Кладова (радионице са глином - hand-made дизајн, креирање римских костима и преисторијског накита, маске, сценско-музичка радионица, израда античких специјалитета уз помоћ *Ђердап-Услуга*, АРКА-е, општинске организације младих). Манифестација је трајала две вечери, а прва *Ноћ*, од 19.00-02.00 (15. мај). Презентацију је посетило око 400 посетилаца (углавном Реализација: Ј. Кондић, сардници В. (Бркић) Вујаковић, спољним сарадници С. Ђорђевић, Ј. Цизлер, Л. Сливка, С. Павковић, М. Поповић и помоћни радници;

- **Дани европске баштине**, од 11 до 19. септембра. Поводом обележавања Дана европске баштине, у музејима у саставу су одржани следећи програми: - *Музеј Вука и Доситеја – стална поставка*: 9 школских група са стручним вођењем. Укупан број посетилаца: 390; *Галерија фресака – изложба Студеница – осам векова сликарства*: 3 стручна вођења за јавност – три термина, 11 школских група са

стручним вођењем, 2 радионице Дечјег клуба. Укупан број посетилаца: 640. Координатор акције Ј. Дергенц. Медији који су испратили ово дешавање су: РТВ Студио Б, Глас јавности, Блиц, Курир, Глас Србије, Мрежа креативних људи, На длану;

- У атријуму Народног музеја је у периоду од 05. до 15. новембра реализована манифестација под називом *Дани Феликса Каница*. Реализација манифестације је започела 05. новембра отварањем изложбе *Са Каницом по Србији*, док је наредног дана у Музеју организован међународни научни скуп на тему *Феликс Каниц: живот и дело*;

3.10.2 Едукативне акције и едукативни пројекти за публику

- Наставак постојећих и припрема нових циклуса едукативних радионица *Слике које говоре* -креирање и реализација новог циклуса тематских радионица, намењеног предшколском узрасту и нижим разредима основне школе, уз сарадњу са психологом или педагогом и колегиницом из Одељења за конзервацију и рестаурацију. Програми се, по договору, реализују у школама или у простору Народног музеја (мр И. Јанковић);

- *Музеј у кофери: Историја свакодневног живота - Мода и одевање* - реализовано седам музејских радионица у ОШ Влада Обрадовић Камени са ученицима од другог до осмог разреда. Програм обухвата уводни део са разговором и презентацијом о значају одевања са аспекта прошлости и садашњости. Радионичарски део подразумева израду дела одеће или обуће из римског периода (мр Е. Гавриловић);

- *Музеј у кофери: Историја свакодневног живота* - у току је припрема за четврти део циклуса *Играчке у прошлости*. (Е. Гавриловић);

- *Археолошки летњи камп* - током археолошких ископавања камп за средњошколце и студенте археологије, архитектуре, грађевине, физике, уметничких факултета укључени у различите истраживачке и промотивне активности на локалтету Дијана и у Археолошком музеју Ђердапа (координатор Ј. Кондић);

- *Тактилна галерија средњовековних споменика* - припрема планова и документације потребне за израду макета, набавка материјала, консултације са сарадницима са инвалидитетом, припрема текстова за штампање на Брајевом писму и крупним словима, преузимање макета. У децембру су, са значајним закашњењем преузете још две тактилне макете - манастира Градац и Дечани. Пројекат ће бити довршен према првобитном плану, иако са великим закашњењем. Тако ће до краја пролећа 2011. године бити израђено 6 тактилних макета. Пројекат се финансира из програма НВО Cultural Heritage without Borders (И. Кручичан).

- *Брајев штампач* - набавка машине за штампање на Брајевом писму и програма за ишчитавање текста, намењених слепим и слабовидим особама; средствима добијеним из фонда за помоћ за приступ особа са инвалидитетом набављен, након одговарајуће процедуре, штампач за Брајево писмо, Index Braille Everest 4x4 PRO Embosser, заједно са пратећим програмима (програм за препознавање и гласовно читање странице на рачунару, за препознавање текста и за читање текста на енглеском и српском језику). Штампач инсталиран у Галерији фресака, обука се очекује почетком 2011 (координатор И. Кручичан);

3.10.3. Предавања у музеју и вођење кроз поставку/изложбе

- Током 2010. године амбасадор Републике Аустрије, др Клеменс Која, је осам пута, са својим гостима, званичницима Аустрије, посетио Музеј Вука и Доситеја. Кроз поставку их је водила Љ. Чубрић;
- Двадест осмог маја, у организацији Међународног славистичког центра, Музеј Вука и Доситеја посетила је група страних студената, полазника курса за учење српског језика. Том приликом, о животу и раду Д. Обрадовића и В. Караџића предавање је одржала Љ. Чубрић;
- Вођења организованих школских група у Музеју Вука и Доситеја, 62 школске групе – (Ј. Дергенц, И. Кручичан, мр Е. Гавриловић);
- Вођења у Галерији фресака – 28 школских и туристичких група и стручна вођења за јавност сваког четвртка у 18 часова (И. Кручичан, Ј. Дергенц, мр Б. Поповић, М. Томић, Ј. Војводић). Вођење најављених група и посетилаца кроз поставку изложбе, међу којима су били гости из Француске госпођа Мишел Пело и господин Максим Хенри; из Италије госпођа Роза Дамико; из шпанског културног центра Сервантес; студенти археологије из Немачке; група гостију Регионалног завода за заштиту споменика културе из Панчева; ученици гимназије из Смедерева; ученици Уметничке школе из Ниша (М. Томић);

3.10.4. Предавања и промоције музеја ван Народног музеја

- Промоција монографија *Музеј кнеза Павла и Лазар Трифуновић: протагонист и антагонист једне епохе* и публикација Народног музеја у Београду из 2009. и 2010. године одржане у више градова Србије:
  - 25. мај 2010: Пожаревац, Свечана сала Градског здања. Фондација Миленин дом-Галерија Милене Павловић-Барил. О монографији *Музеј кнеза Павла* говориле су мр В. Нинковић и Љ. Чубрић, музејска издања у 2009. и 2010. години представила је мр В. Нинковић, а о монографији *Лазар Трифуновић – протагонист и антагонист једне епохе* говорила је мр В. Круљац.
  - 27. мај 2010: Крушевац, Народни музеј у Крушевцу. О монографији *Музеј кнеза Павла* говорила је мр В. Нинковић која је представила и музејска издања у 2009. и 2010. години, а о монографији *Лазар Трифуновић – протагонист и антагонист једне епохе* Е. Блануша.
  - 3 јун 2010: Сомбор, Градски музеј. О монографији *Музеј кнеза Павла* говорила је А. Петровић, а о монографији *Лазар Трифуновић – протагонист и антагонист једне епохе* Е. Блануша.
  - Пријепоље, Музеј у Пријепољу, 9 јун. О монографији *Музеј кнеза Павла* говорила је мр Д. Прерадовић, а о монографији *Лазар Трифуновић – протагонист и антагонист једне епохе* мр В. Круљац.
  - 11 јун 2010: Краљево, Народни музеј Краљево. О монографији *Музеј кнеза Павла* говорила је мр Д. Прерадовић, а о монографији *Лазар Трифуновић – протагонист и антагонист једне епохе* мр В. Круљац.
  - 11. новембар 2010: Горњи Милановац, Музеј Рудничко-таковског краја. О монографији *Музеј кнеза Павла* говориле су др И. Суботић, Љ. Чубрић и мр В. Нинковић, музејска издања у 2009. и 2010. години представила је мр В. Нинковић (координатори: Л. Хам-Миловановић и мр В. Нинковић);
- Т. Бошњак, С. Брајовић, - Библиотека града Београда, Одељење Уметности - Дани франкофоније (24. март): предавање *Степениште парка палате Фарнезе у Капраноли Ибера Робера у Народног музеју у Београду*;

- Т. Бошњак - Библиотека града Београда, Одељење Уметности- Дани франкофоније (31. март): предавање *Француско сликарство у Народном музеју у Београду*;
- С. Кајтез - у оквиру програма Специјалистичких предавања петком у 18 часова у Галерији Матице српске, Нови Сад, 21. мај 2010: *Кићење невесте Паје Јовановића–техничка анализа, конзерваторско-реставраторски третман и нове констатације* ();
- мр В. Круљац - предавање *Лазар Трифуновић као ликовни критичар* поводом доделе награде „Лазар Трифуновић“ 14. јануара у Културном центру у Београду;
- Љ. Миљковић - предавање о *Српском сликарству прве половине XX века* на Учитељском факултету, 22. априла и 23. децембра;
- Љ. Чубрић - у оквиру манифестације „Салон код Доситеја“, 27. априла, као рецензент књиге *Освајање Медитерана*, предавање о боравку Д. Обрадовића у Далмацији;
- Љ. Чубрић - предавање 28. маја, по позиву Кола српских сестара из Горњег Милановца, о животу кнегиње Љубице;
- Музеј града Београда - Конак кнегиње Љубице: *Представљање монографије Н. Кусовац, Паја Јовановић* (Н. Брадић, И. Авжнер, Б. Ковачевић, Т. Бошњак), мај 2010;
- На завршној манифестацији у Градском музеју у Вршцу, 16. јуна, уз министра културе Н. Брадића, председника Општине Вршац и директора Градског музеја у Вршцу, Аницу Медаковић, програме организоване током јубилеја и публикације представила Т. Бошњак у својству члана Одбора за обележавање 150 година рођења Паје Јовановића.

3.10.5. Догађаји у музеју (20)

- 4. јануар - Презентација публикације „Светска културна баштина Србије“- Споменици културе у Србији на листи светске баштине у издању Министарства културе Републике Србије и Републичког завода за заштиту споменика културе, одржана у атријуму Народног музеја. Учествовали су: Министар културе, Небојша Брадић Министар спољних послова, Вук Јеремић Амбасадор Србије при УНЕСК-у, Зорица Томић Професор Православног Богословског факултета Универзитета у Београду и старешина манастира Светог архангела Гаврила у Земуну, Радован Беговић Председник Комисије у области заштите културних добара од изузетног значаја и добара српског порекла у иностранству, Марко Поповић Директор Републичког завода за заштиту споменика културе Вера Павловић Лончарски (реализација др Т. Цвјетићанин);
- 29. јануар - Представљање web програмског пакета **ETERNITAS**. Презентација којој је присуствовало две готово стотине музејских стручњака, IT специјалиста и представника медија. је реализована 29. јануара у атријуму Народног музеја. Присутнима су се обратили др Татјана Цвјетићанин, директор Народног музеја у Београду, др Срђан Косовац, руководилац IT дела пројектног тима и директор фирме *Софтвер информациони системи*, господин Небојша Брадић министар културе Републике Србије, госпођа Неда Јевремовић, шеф Центра за комуникацију Народног музеја и господин Горан Гавриловић, инжењер информатике, виши програмер у Народном музеју. Медији који су присуствовали промоцији и који су писали о Етернитасу: Танјуг, Бета; Штампани мудрији: Вечерње новости, Дневник, Блиц, Данас, Електронски медији: РТС, Радио

Београд, Међународни радио Србија, Радио Панчево. Веб портал Мрежа креативних људи, На длану, Сее култ (SEECult), Арте медиа (реализација: Н. Јевремовић);

- 22. фебруар - Дан заштите споменика културе, под покровитељством Министарства културе, обележили Друштво конзерватора Србије и Републички завод за заштиту споменика културе, атријум Народног музеја (Н. Јевремовић);

- 26. фебруар - обележавање 61. године од оснивања Музеја Вука и Доситеја: представљање књиге *Музеј Вука и Доситеја – каталог збирке*, аутора Љ. Чубрић. О књизи су говорили проф. др Ненад Љубинковић, Бранислава Јордановић, музејски саветник ја и аутор. Присутне је поздравила др Т. Цвјетићанин. Медији који су присуствовали промоцији и који писали о Музеју Вука и Доситеја су: Танјуг; Штампани мудији: Блиц, Данас, Електронски медији: Радио Београд, Међународни радио Србија, Радио Панчево, Веб портал Мрежа креативних људи, На длану, Сее култ (SEECult);

- 29. март - састанак Археолошке секције Музејског друштва Србије, сала код библиотеке, (Н. Јевремовић);

- 23. април - презентација уметничког пројекта „Од ћака до учитеља“ у организацији Учитељског факултета, атријум Народног музеја (Н. Јевремовић);

- 29. април - Промоција монографије „Радомир Дамњановић Дамњан“ у издању издавачке куће Аточа – Вујичић колекција, атријум Народног музеја, као резултат успешне сарадње Вујичић колекције, Италијанског института за културу и Народног музеја. Присутане је у име Вујачић колекције поздравила госпођа Александра Лалић, а на промоцији су говорили Љубица Миљковић, др Мишко Шуваковић, др Томазо Трини и др Јерко Денегри, аутори монографије Медији који су присуствовали промоцији и који су писали о овом издању: Танјуг; Штампани мудији: Политика, Вечерње новости, Данас. Електронски медији: Радио Београд, Радио Панчево. Веб портал Мрежа креативних људи, На длану, Сее култ (SEECult), Арте медиа, портал Вести, Међународни радио Србија (Н. Јевремовић, Г. Грабеж);

- 2. јуни - предавање, у атријуму Народног музеја, проф. Брајана Хенкса, (Одељење за антропологију Универзитета у Питсбургу) *Chariot Warfare, Early Metallurgy and Social Practice during the Middle Bronze Age of the Southern Urals, Russia*, - резултати вишегодишњих систематских истраживања бронзанодопских култура јужног Урала;

- 25. јуни - Годишња скупштина националног комитета ICOM, атријум;

- У организацији Галерије фресака и Друштва пријатеља Галерије фресака одржан је **циклус предавања, Фрагменти фресака. Откривање, збрињавање, чување, проучавање и презентација делова живописа одвојених од зида:**

- 21. септембар, Бојан Поповић, Увод у проблем заштите и спајања разбијене слике. Конзервација, смештај и презентација фрагмената фресака; Милан Радујко, Фрагменти фресака и обнова порушених цркава - Три новгородска примера

- 28. септембар, Татјана Михаиловић, Од пасивне грађе до прворазредног ресурса. Фреске у фрагментима из фонда Народног Музеја у Краљеву

- 05. октобар, Милош Живковић, Бојана Стевановић, Мина Лукић, Црква св. Петке у Радошићима и уломци њених фресака

- 12. октобар, Драган Војводић, Остаци сликарства цркве Светих Теодора у Жичи

- 19. октобар, Татјана Стародубцев, Фрагменти фресака из Богородица Пречисте у Ждрелу и Мелентије;

- 15. октобар - представљање књиге Ранохришћанска егзегеза Џона Бекера, у Галерији фресака, у организацији Академије СПЦ за уметност и конзервацију;
- 31. октобар - додела годишње награде РЕАНТИКА;
- 17. новембар - у Музеју Вука и Доситеја промовисана је књига др Ненада Љубинковића „Трагања и одговори I“ којом приликом су говорили др Снежана Самарџија, редовни проф. Универзитета у Београду, др Бошко Сувајџић, ванредни проф. и аутор;
- 30. новембар - међународни научни скуп *Архитектура и иконографија*, у Галерији фресака, у организацији Академије СПЦ за уметност и конзервацију;
- 11. децембар - Група 484 одржала семинар са темом „Ми и они други-зашто треба познавати културе малих народа“, у сали код библиотеке;
- 22. децембар - Секција историчара уметности Музејског друштва Србије у Галерији фресака.

Концерти (24)

- 5. фебруар - концерт АКУД „Лола“;
- 10, 13. и 14. фебруар - концертна такмичења у оквиру „Гитар Арт фестивала“;
- 20. март - концерт хора АКУД „Шпанац“;
- 11, 12. и 13. април - концерти у оквиру Фестивала харфе;
- 28. април - Концерт Хора Музичке академије;
- 30. мај - Годишњи концерт музичке школе „Ватрослав Лисински“;
- 1. јуни - концерт Симфонијског оркестра РТС-а, солиста Ана Богдановић Радић;
- У атријуму Народног музеја је у периоду од 19. јуна до 10. јула 2010. године реализован 16. фестивал духовне музике Хорови међу фрескама. Током десет фестивалских вечери (19, 22, 24, 26 и 29. јуни, 1, 3, 6, 8 и 10. јули), публика Народног музеја је била у прилици да уживају у изузетним изведбама духовне музике српског композитора, музиколога, педагога и критичара Милоја Милојевића, у амбијенту употпуњеном копијама студенчких фресака.
- 17. октобар - концерт „Хор српско пјевачко друштво, Котор“;
- 14. децембар - концерт Симфонијског оркестра РТС-а;
- 27. децембар - концерт хора „Колегијум музикум“.

Координација за све концерте Н. Јевремовић

3.10.6 Посетиоци

Народни музеј	период	посетиоци
Изложбе у Народном музеју, Галерија САНУ, Галерија РТС, Сопот (Београд) 8	2010.	144.271
манифестације, промоције, концерти и друго у Народном музеју	2010	11.290
Галерија фресака – изложба 1	од маја 2010	5.160
Музеј Вука и Доситеја – стална поставка и изложба 1	2010	6.948
Бољетин: Музеј Лепенски Вир	затворен	-
Кладово: Археолошки музеј Ђердапа – стална поставка и локалитет Дијана/Занес	2010.	5.500
Изложбе у Србији 3	2010.	6.651
Манифестације у Србији	2010	5.915
Изложбе у иностранству 4	2010	19.500
Укупна посета		205.235

3.10.7. Интернет презентација

- У претходном периоду редовно је ажурирана интернет презентација Народног музеја. Поред тога промовисање наших манифестација је настављено и на интернет социјалној мрежи Facebook. Како је профил Народног музеја достигао лимит од 5000 пријатеља, у јануару 2010. отворен је и Fan Page Народног музеја на коме до сада имамо 1500 обожавалица;
- Музеј је у децембру месецу од предузећа Фрееланцер добио понуду за израду нове интернет презентације. Како је још пре извесног времена констатовано да постоји потреба за осавремењавањем наше интернет презентације и како су се у овом тренутку створили услови за креирање исте Музеј је прихватио пристиглу понуду. Координатори овог пројекта су мр Б. Ђорђевић и Г. Грабеж;
- Активно учешће у реализацији пројекта имплементације Музејског информационог система Србије (МИСС): учешће на 2 стручна састанка радне групе за израду у Народном музеју (оба у јануару); присуствовање презентацији МИСС-а за стручну јавност у Народном музеју (крај јануара); четири радна састанка (заједно са Г. Гавриловићем) у седишту СИС (фирме за информацијске технологије, партнерске организације у практичној имплементацији система) у Земуну, ради структурисања и стручне евалуације појединих делова софтвера; перманентни рад на тестирању читавог софтвера и on-line комуникација са ауторима преко интернет форума, у циљу оптимизације система (А. Старовић);
- Постављање Фејсбук налога Галерије фресака и редовно информисање корисника о стручним вођењима кроз поставку изложбе и предавањима Друштва пријатеља Галерије фресака. (И. Кручичан, М. Томић);
- Постављање фотографија сталне поставке Галерије и изложбе о манстиру Студеница на поменути сајт. М. Томић);
- Написан информативни појмовник с основним подацима који посетиоцима пружају схватање разлике у између копије, фреске и гипсаног одливка (И. Кручичан, М. Томић);

- Постављање профила Дечјег клуба Народног музеја на друштвену мрежу Facebook и њено редовно ажурирање (Ј. Војводић – приправник-волонтер, мр Е. Гавриловић).

3.10.8. Медијска презентација/покривеност

- Редовно извештавање медија о активностима Народног музеја (Г. Грабеж).
- У хемеротеку Народног музеја је одложено 1000 наслова штампаног клипинга и 450 прилога електронског клипинга (162 видеоприлога и 289 електронских наслова). Услуга Cut Press у првом тромесечју године, након чега је ове услуге наставило да пружа предузеће Метро-Маркет (Г. Грабеж).
- Обрада хемеротеке (И. Вијатов)
- Ажурирање протокол листе, израда листа за поједине манифестације, обавештавање и позивање сталне публике (И. Вијатов).

Конференције за медије поводом изложби и посебних манифестација наведене уз изложбе или догађаје. Поред тога издвајамо:

- Информисање јавности о завршетку санације дела међуспратне конструкције и отварању Музеја Вука и Доситеја (19. јануар 2010.). Медији који су испратили ово дешавање: Танјуг, Бета; Штампани мудрији: Политика, Борба, Сити (City), Вечерње новости, Блиц, Прес, Данас, Стари град, Просветни преглед, 24 сата, Глас јавности, Електронски медији: РТС, РТВ Студио Б, Радио Београд, Радио Панчево. Веб портал Мрежа креативних људи, На длану, Сее култ (SEECult), Арте медиа;
- Конференција за новинаре поводом *XI Међународне смотре археолошког филма* (од 08. до 16. марта 2010. године). На конференцији за медије у четвртак, 04. марта 2010. у 12 часова у салону Народног музеја говорили су: др Татјана Цвјетићанин, директор Народног музеја у Београду, Ивана Минић, кустос Одељења за археологију, координатор програма и представници Хеленског фонда за културу, Аустријског културног форума, Италијанског института за културу, Гете института, Француског културног центра, Института Серванрес и амбасаде Белгије и Турске. Медији који су присуствовали прес конференцији, отварању и пратили *XI Међународну смотру археолошког филма* су: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани медији: 24 сата, Политика, Ало, Блиц, Данас, Борба, Глас јавности, Вечерње новости, Магазин Јелоу кеб (Yellow cab), Глорија, Сингидунум викли (Singidunum weekly); Електронски медији: РТС, РТВ студио Б, РТВ Б92; Радио Београд, Радио Студио Б, Радио 202; Веб портали: На длану, ARTE MEDIA, Сее култ (SEECult), Упућен је позив за медијско спонзорство коме се одазвао часопис 24 сата који је својим читаоцима делио 5x2 карте за репризне пројекције;
- Конференција за новинаре поводом реконструкције Народног музеја у организацији Министарства културе републике Србије одржана је 30. априла у атријуму Народног музеја. На конференцији за новинаре учествовали су: господин Небојша Брадић, министар културе РС, господин Бранислав Митровић председник УО Народног музеја, госпође Ивона Рајачић- Барандовски, члан УО Народног музеја, госпође Марина Андрић, члан УО Народног музеја, господин Зоран Павловић, члан УО Народног музеја, као и чланови експертског тима за процену одрживости пројекта реронструкције Народног музеја; Владимир Николић, Васо Перовић, Горан Војводић и Ранко Божовић Медији који су овим поводом писали о реконструкцији Народног музеја су: Агенције: Танјуг, Бета;

Штампани медији: Блиц, Актер, Политика, Вечерње новости, Економист, Данас, Пресс, Преглед; Електронски медији: РТС, ТВ Авала, ТВ Авала, РТВ Студио Б, ТВ КЦН, ТВ Пинк, РТВ Б92, ТВ Фокс, Радио Београд, Радио Панчево, Међународни Радио Србије. Веб портал Мрежа креативних људи, Вест, Наслови. нет, На длану, Сее култ (SEECult) Портал Б92, Аладин, Крстарица;

- Инфомисање јавности о изложби *Србија - културна спона истока и запада* која је у *Domtuseum* у Бечу отворена 30. јуна. Покровитељи изложбе *Србија - културна спона истока и запада*, рализоване поводом обележавања 150 година постојања српске црквене општине *Свети Сава* у Бечу, су председник Републике Србије Борис Тадић и председник Републике Аустрије Хајнц Фишер, а изложба је резултат успешне сарадње Музеја катедрале Светог Стефана и Матице српске. На изложби су била представљена дела из колекција Народног музеја у Београду, Галерије Матице српске у Новом Саду, Библиотеке Матице српске у Новом Саду, Музеја српске православне цркве, Националне библиотеке у Бечу, Историјског музеја Србије, Музеја Града Београда, Српске академије наука и уметности и Музеја Срема у Сремској Митровици. Медији који су испратили ову изложбу су: Агенције: Танјуг, Бета; Штампани медији: Политика, Вечерње новости, Дневник, Блиц, Она, Србија, Електронски медији: РТС, Студио Б, Радио Београд, Радио Панчево. Веб портал Мрежа креативних људи, Vesti-online, Наслови. нет, На длану, Смедиа, Глас српске;

Сарадници у медијима:

- У дневним новинама Блицу, у оквиру недељног издања, у форми репортаже, стр. 19, објављен је 21. 03. 2010. године чланак Копачи измишљеног злата који је уско везан за искуства током теренских истраживањима у оквиру пројекта *Археолошко рекогносцирање подручја општине Бабушница*. Аутор чланка новинар Радмила Таминцић. (А. Ђорђевић);
- Медијска презентација истраживања локалитета Беловоде и Плочник: Беловоде – Плочник, медијска акција, проф. Тило Рехрен, Миљана Радивојевић, Душко Шљивар, изјаве за ТВ Б-92, РТС, FOX и писане медије: BBC History, Блиц, Политика, Вечерње новости; " Мистерије Плочника ", документарни филм на смрти " Археолошког филма ", 13. 03. 2010; РТС 1, септембар 2010. (мр Д. Шљивар);
- РТС, „Жикина шареница“ гостовање 23 05, 02. 10. 2010. (мр Б. Поповић);
- Б92 јутарњи програм, 25. 05. О Студеници (мр Б. Поповић);
- РТС програм за дијаспору, емисија „Србија на вези“ 12. 05 (мр Б. Поповић);
- Прилог за ТВ емисију *Контекст 21*, снимљен у Италијанском културном центру, поводом Караваџове изложбе (мр С. Кајтез);
- Прилог за новосадски ТВ Дневник поводом конзерваторских радова на сликама Паје Јовановића са изложбе *Представа жене у стваралаштву Паје Јовановића* (ГМС НС), а у Галерији Матице српске одржана предавања на исту тему (мр С. Кајтез);
- 23.04. – Гост емисије за младе Радио Београда, 1. програм, разговор о културним садржајима Београда за младе. У програму су учествовали и чланови Тин клуба Народног музеја (Е. Гавриловић);
- 4-5.06. - Сарадња са *Радионицом под отвореним небом* и припрема за снимање за школски програм РТС-а, у Музеју Вука и Доситеја (И. Кручичан);
- 11.09. – приказ делатности Дечјег клуба на изложби Студеница – осам векова сликарства, Наррру TV (Ј. Дергенц);

Сарадња са медијима на реализацији програма:

- Редакција образовно – научног програма РТСа снимала је делове серијала „Старо српско писано наслеђе“ у Галерији фресака 20. августа, 2. и 27 септембра (мр Б. Поповић);
- Редакција образовно – научног програма РТСа за потребе образовно-научног магазина Контекст снимала је у Галерији фресака интервју са проф. др Смиљом Марјановић-Душанић 13 септембра ;
- Душан Николић испред аустралијског националног радија, редакције за српски језик, направио је прилог о изложби „Студеница, осам векова сликарства“ (мр Б. Поповић);
- Снимање пред сликом *Визија Милоша Голубовића*, за филм Ненада Огњеновића Живот и рад српских сликара у Чешкој (Љ. Миљковић);
- Снимање слика Бранка Поповића за ТВ емисију Судбина сликара Бранка Поповића, чији је уредник и редитељ Драган Ћирјанић (Љ. Миљковић);
- Координација и припрема за снимање документарног, књижевног, рукописног и уметничког материјала из Спомен збирке Надежде и Растка Петровића за потребе реализације телевизијске емисије о Надежди и Растку Петровићу у продукцији РТС-а аутор Весна Павличек (снимање реализовано 22. 03. 2010.г мр В. Круљац).

3.11. ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

Монографије, каталози збирки

- Чубрић, Љ., Музеј Вука и Доситеја, каталог збирке, Народни музеј у Београду 2010.

Поглавља у књигама, прилози међународним конгресима, саветовањима

- Гавриловић, Е., *Шта је то што публика жели – потреба за осмишљавањем додатних музејских програма*, Музејска публика у Србији, Завод за проучавање културног развитка, Београд, 2010;
- Krstić, V., Ricordi dell' età eroica. Le maschere e i sandali d oro di Trebenište, L' Italia e il testauero del Magnifico cratere, *Capolavori del Museo Nazionale di Belgrado*, 36-39;
- Krstić V., I gioielli d 'oro e le decorazioni per l 'abbigliamento, L' Italia e il testauero del Magnifico cratere, *Capolavori del Museo Nazionale di Belgrado*, 40-48;
- Krstić V., Vasi e gioielli in vetro, L' Italia e il testauero del Magnifico cratere, *Capolavori del Museo Nazionale di Belgrado*, L' Italia e il testauero del Magnifico cratere, *Capolavori del Museo Nazionale di Belgrado*, 57-61;
- Krstić, V., Il cratere di Trebenište, L' Italia e il testauero del Magnifico cratere, *Capolavori del Museo Nazionale di Belgrado*, 72;
- Preradović, D., Le voci del silenzio: L'Adriatico sud-orientale nell'VIII secolo, "L'Ottavo secolo: un secolo inquieto" a cura di Valentino Pace, *Atti del Convegno Internazionale di Studi tenutosi a Cividale nel periodo 4/7 dicembre 2008*, Cividale dei Friuli 2010, 219-227;
- Cvjetićanin, T., Intorduction, In: *Late Roman Glazed Pottery in Carlino and in Central-East Europe. Production, Function and Distribution* (C. Magrini, F. Sbarra eds), *British Archaeological Reports International Series 2068*, Oxford 2010, 1;

- Cvjetićanin, T., L'antica Età del Ferro nelle collezioni del Museo Nazionale di Belgrado, In: *L'Italia e il restauro del magnifico cratere. Capolavori del Museo Nazionale di Belgrado*, Roma 2010, 26-29.

Радови у међународним часописима

- Šljivar, D. (са М. Radivojević, Т. Rehren, Е. Pernicka, М. Brauns, D. Borić), On the origins of the extractive metallurgy: new evidence from Europe, *Journal of Archaeological Science* 37, July 2010, 2775-2787.

Радови у националним часописима

- Бенцаревић, Т., Три купна налаза бронзаног новца Константиновог доба из збирке Народног музеја у Београду, *Нумизматичар* 28, Београд 2010, 145-199;
- Богосављевић-Петровић, В. (са Д. Михаиловић), Самаила – Влашка глава, палеолитско налазиште на отвореном простору, *Наша прошлост* 10, Краљево, 21-43;
- Borić-Brešković, V., M. Vojvoda, Roman silver coin hoard from the vicinity of Rožarevac, *Нумизматичар* 28, Београд 2010, 21-106;
- Бошњак, Т., Француско сликарство у Београду. Улога и значај јавне колекције, *Зборник Народног музеја XIX-2*, Београд 2010, 501-533;
- Бошњак, Т., С. Брајовић, Степениште парка палате Фарнезе у Капрароли Ибера Робера у Народном музеју у Београду, *Зборник Народног музеја XIX-2*, Београд 2010, 137-174М;
- Бошњак Т. (са С. Брајовић), *Парк на језеру Ибера Робера у Народном музеју у Београду*, ЗЛУМС, Нови Сад 2010;
- Кајтез, С., Павле Паја Јовановић, Женидба цара Душана- нова сазнања, осврт на материјале и сликарски поступак, *Зборник Народног музеја XIX-2*, Београд 2010, 367 – 403;
- Марић-Јеринић, М., Медаље са светске изложбе у паризу 1889. и учешће Краљевине Србије, *Нумизматичар* 28, Београд 2010, 249-264;
- Поповић, Б., Високе капе- клобуци из манастира Ресаве и турбан Теодора Метохита, *Зборник Народног музеја – Београд 19/2, историја уметности* (2010) 91-117.
- Radić, V., The Circulation of Byzantine gold and silver coinage in the Central Balkans at the end of the 10th and during the 11th century, *Нумизматичар* 28, Београд 2010, 201-214;
- Станишић, Г., Француски утицаји кроз српску ликовну критику између два рата, *Зборник Народног музеја XIX-2*, Београд 2010, 535-560.

Предговори у каталозима, каталози изложби

- Бошњак, Т., *Note, note... la pittura. у: Миона Марковић, Књига и слике*, Библиотека „Ђорђе Јовановић“, Стари Град, Београд, мај-јун 2010;
- Гавриловић, Е., *Најава нове музеолошке и комуникацијске будућности Музеја у Смедереву* - уводни текст каталога тактичне изложбе „Смедерево под прстима“ Музеја у Смедереву, намењене слепим и слабовидим особама отворене од 16. 04 - 30. 06. 2010;
- Грујић, В., Предговор за каталог изложбе скулптура Мине Јовић и Игора Ђорђевића, Галерија "Божа Илић", Прокупље, октобар-новембар 2010;
- Грујић, В., Предговор за каталог изложбе скулптура Власте Миладиновића (Галерија "Ђура Јакшић", Београд, септембар 2010;

- Кајтез, С., *Кићење невесте Паје Јовановића: техничка анализа, конзерваторско-рестаураторски третман и нове констатације. Између естетике и живота: представа жене у сликарству Паје Јовановића*: уредници М. Тимотијевић и Л. Мереник, Галерија Матице српске, Нови Сад, 266-289;
- Ковачић Д., Предговор за каталог изложбе *Збирка белгијске графике из Народног музеја у Београду* (Замак културе Врњачка бања - Народни музеј у Београду);
- Миљковић, Љ., *Јован Бијелић са сликарске идеје на идеју. Ремек-дела из Народног музеја у Београду*, Народни музеј и РТС, Београд, 2010;
- Миљковић, Љ., *Родољуб Карановић*. Графике, Галерија Графички колектив, Београд, 2010;
- Миљковић, Љ., *Живорад Настасијевић. Цветом изнад кореном, испод националног*, Галерија РТС, Београд, 2010;
- Миљковић, Љ., *Марко Челебоновић. Слике из породичне колекције*, УЛУС, Београд, 2010;
- Миљковић, Љ., *Александар Томашевић*, Галерија Рима, Крагујевац, 2010;
- Миљковић, Љ., *Милан Жунић. Астрални свет*, Милан Жунић, Београд, 2010;
- Миљковић, Љ., *Милан Жунић. Графике*, Графички колектив, Београд, 2010;
- Миљковић, Љ., *Сава Шумановић. Берачице са корпама грожђа*, Новогодишња Арте аукција, Арте Медиа д.о.о., Београд, 2010, 18;
- Миљковић, Љ., *Родољуб Карановић*. Графике, Галерија Графички колектив, Београд, 2010;
- Петровић, П., *Паја Јовановић – Слике Балкана*, Градска галерија Ужице – Народни музеј у Београду, октобар – новембар 2010;
- Поповић, Б., предговор књиге А. Aksentijević-Jelić – К. Nikolić, *(Ne)potpisane slike. Dizajn štampanog tekstila*, Eurogiunti, Beograd 2010.
- Свјетићанин, Т., *Roman Pottery in Upper Moesia*, Narodni muzej: Beograd 2010 (katalog izložbe, 45 strana).
- Цвјетићанин, Т., *Керамика у римској провинцији Горњој Мезији*, Народни музеј: Београд 2010 (каталог изложбе, 47 страна)

Енциклопедијске јединице, хронологије, библиографије

- Борић-Брешковић, Б., Археолошка збирка Црне Горе, Српска енциклопедија, том I, књ. 1, Завод за уџбенике, Нови Сад – Београд , 334;
- Борић-Брешковић, Б., Археолошки институт, Српска енциклопедија, том I, књ. 1, Завод за уџбенике, Нови Сад – Београд , 334-335;
- Борић-Брешковић, Б., Бајаловић-Хаџи-Пешић, Марија, Српска енциклопедија, том I, књ. 1, Завод за уџбенике, Нови Сад – Београд , 453;
- Борић-Брешковић, Б., Балканолошки институт, Српска енциклопедија, том I, књ. 1, Завод за уџбенике, Нови Сад – Београд , 492-493;
- Грујић, В., *Хронологија*, у: Н. Кусовац, *Паја Јовановић*, Музеј града Београда, Београд, 236-253;
- Грујић, В., *Библиографија*, у: Н. Кусовац, *Паја Јовановић*, Музеј града Београда, Београд, 273-306;
- Грујић, В., *Светомир Арсић Басара*, Српска енциклопедија, том I, књ. 1, Завод за уџбенике, Нови Сад – Београд, 325;
- Грујић, В., *Богомир Далма Аћимовић*, Српска енциклопедија, том I, књ. 1, Завод за уџбенике, Нови Сад – Београд , 380.

Прикази

- Блануша, Е., *Лазар Трифуновић-Протагонист и антагонист једне епохе* (издавач Народни музеј, јул 2009.)-часопис Арт фама, фебруар 2010;
- Блануша, Е., *Приказ књиге Музеј кнеза Павла* (Народни музеј, 2009.)- часопис Арт фама, јуни 2010;
- Бошњак, Т., *Књига на коју се дуго чекало. Музеј кнеза Павла*, Наслеђе, Београд 2010, 227-229;
- Грујић, В., *Живорад Настасијевић (1893-1966)* - приказ изложбе одржане у Галерија РТС Ликовни живот, год. 23, бр. 131-134, Земун 2010, 9;
- Грујић, В., *Петар Палавичини* - приказ изложбе одржане у Галерија РТС, Ликовни живот, год. 23, бр. 131-134, Београд 2010, 10;
- Ђорђевић, Б., *Amber in Archaeology. Proceedings of the Fifth International Conference on Amber in Archaeology*, Belgrade 2006, Наша прошлост 10, Краљево 2010, 219-225;
- Прерадовић, Д., *Приказ изложбе „Од Византиона до Истанбула, једна лука за два континента“ (De Byzance à Istanbul, un port pour deux continents, Les Galeries nationales du Grand Palais, Paris)*, Књижевни лист бр. 90/91 (1. март и 1. април 2010), 2;

Популарни чланци, популарна издања, деплијани

- Бошњак, Т., *Ерих Шломовић*, Вечерње новости (културни додатак);
- Прерадовић, Д., Свети Трифун и Валентин. Уз љубав и вино, још један круг, Србија – Национална Ревизија, бр. 18, 63-66;
- Станишић, Г., Баук кружи Београдом-Ко се плаши монографије музеј кнеза Павла још, дневни лист Данас, 5. фебруар;
- Чубрић, Љ., Катарина Срб-девојка, (прерађена и скраћена верзија књиге, поводом 200. годишњице рођења Катарине Ивановић), *Даница* за 2011, Вукова задужбина, 326-336.

Рецензије и редактуре

- Миљковић, Љ. рецензент за текстове Угљеше Рајчевића, Петра Петровића и Иве Паштрнакове за Зборник Народног музеја, XIX/2, Београд 2010;
- Миљковић, Љ. Рецензент за монографију: Здравко Вучинић, *Љуба Ивановић*, Продајна галерија Београд, Београд, 2010;
- Станишић, Г. Рецензија за монографију Музеј Зептер-Колекција, аутора Иване Симеоновић-Ћелић, Београд 2010.

3.12 НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА

- Признање Народном музеју у Београду *чувари баштине*, за успешну сарадњу и неговање завичајног и историјског наслеђа, од Народног музеја у Смедереву;
- Захвалница Народном музеју у Београду за дугогодишњу успешну сарадњу и изузетан допринос очувању наслеђа од Завода за заштиту споемника културе града Београда;
- Народном музеју у Београду признање за сарадњу, помоћ и подршку у остваривању програма од Галерије Матице српске.

ВАНМУЗЕЈСКЕ АКТИВНОСТИ

3.13.1. Учешће у пројектима других институција

- В. Богосављевић Петровић Пројекат Винча, издвајање археолошких целина за обраду кременог материјала и обрада целине куће 01/06, припрема чланка за *Journal of Field Archaeology*;
- мр В. Богосављевић Петровић - Сарадња на пројекту *Културне промене и популациона кретања у раној праисторији централног Балкана*, руководилац др Д. Михаиловић, Филозофски факултет у Београду, Одељење за археологију. Руководилац сектора рудних ресурса и начином снабдевања праисторијских насеља каменим сировинама
- мр Б. Борић-Брешковић, Сарадник у пројекту 147008 *Процес хеленизације и романизације на тлу Балкана и суседних области током хеленистичког и римског периода*, Одељење за историју – Центар за епиграфику и нумизматику;
- мр Б. Борић-Брешковић, сарадник у пројекту *Конзервација и обрада оставе римског новца из Прибоја Врањског*, Народног музеја у Врању – обрађено је и унето у базу података 1300 предметних јединица;
- мр Б. Борић-Брешковић, избор теме и израда плана рада по годинама истраживања за нови пројектни циклус Министарстав науке (2011-2014) за пројекат Филозофског факултета под називом *Градски живот у антици: експанзија градова и урбане цивилизације на Балкану и суседним областима од хеленистичког до позно-римског Царства*;
- мр Е. Гавриловић, сарадња са Заводом за проучавање културног развоја, анализа резултата анкете музејске публике и израда стручног текста за публикацију у издању ЗПКР;
- мр Е. Гавриловић, консултације у организацији тактилне изложбе „Смедерево под прстима“ Музеја у Смедереву, намењене слепим и слабовидим особама реализоване у априлу 2010. године;
- мр Е. Гавриловић, сарадња на пројекту "Истраживање културне понуде за децу и презентација на веб сајту" Општине Стари Град. Истраживање спроводи Центар за културу и информисање "Кисаро", Београд;
- Г. Грабеж, У периоду од 26. јула до 05. августа учешће на археолошким ископавањима локалитета Црвена стијена у селу Петровићи, општина Никшић. Систематска археолошка ископавања од 2004. године заједнички реализују Универзитет у Мичигену и Центар за археолошка истраживања Црне Горе;
- А. Ђорђевић, у периоду од 12.06 до 26.07 2010. године по позиву учествовао у теренским истраживањима пећине Агија Тријада у граду Каристосу на острву Еубеја у Грчкој. Пројекат је организовао Директорат за палеоантропологију и спелеологију за Јужну Грчку, под покровитељством Министарства културе Републике Грчке. Руководиоци пројекта су мр Жарко Танкосић испред Индијана универзитета из САД-а и Фанис Мавридис из Ефорије за Јужну Грчку и Северне Кикладе у Атини;
- мр Б. Ђорђевић, сарадник на пројекту *Интер-културна комуникација у палеобалканским друштвима*, Филозофског факултета у Београду чији је руководилац проф. др Сташа Бабић;
- Б. Михаиловић, сарадник на обради материјала од окресаног камена са локалитета Мала и Велика Баланица у Сићеву, СО Ниш, пројекат Филозофског факултета у Београду;

- Б. Михаиловић, учешће у систематским археолошким ископавањима локалитета Црвена Стијена на позив Центра за археолошка истраживања Црне Горе и Универзитета у Мичигену - у периоду од 10 јула до 20. августа;
- мр В. Нинковић, као сарадник научно истраживачког пројекта *Сирмијум* Археолошког института Београд, рад на прикупљању потребне и нове документације о римским мозаицима Сирмијума у Покрајинском Заводу за заштиту споменика културе Нови Сад (13. октобар), Републичком заводу за заштиту споменика културе Београд (15. октобар) и Заводу за заштиту споменика културе Сремска Митровица (16. децембар), а у циљу припреме монографије о римским мозаицима Сирмијума;
- мр Б. Поповић, учешће у раду Организационог одбора конференције ISOM-овог комитета за костим (25. јануара);
- Н. Радојчић, Б. Михаиловић, мр Б. Борић-Брешковић, послови консултаната на припреми и реализацији сталне поставке Музеја Крајине у Неготину, припремање текста и фотографија за пано праисторије и постављање предмета у витрине;
- др Т. Цвјетићанин, сарадник на научном пројекту Балканолошког института, руководилац др Ђ. Костић, *Дунав и Балкан: културно-историјско наслеђе*.

3.15.2.Професионална ангажовања

- Члан редакције пројекта *Српска енциклопедија* (мр Б. Борић-Брешковић);
- Члан Комисије за утврђивање програмског садржаја објекта у Београду, улица Ресавска бр. 40 б коју ће користити Музеј града Београда (председник Т. Бошњак);
- Препорука за Пројекат *Ревизија решења, набавка службеног возила и набавка фотографске опреме*, Завода за заштиту споменика културе у Краљеву, у циљу ефикаснијег обављања делатности заштите зона средњовековних споменика, која ће се приложити уз пријаву на конкурс за суфинансирајуће пројекте Министарства културе РС у овој години. Такође написана Препорука руководиоцу археолошких истраживања на средњовековном граду Жупањевцу, Д. Рашковића, који са Заводом за заштиту споменика културе Крагујевац прилаже уз пријаву на конкурс за суфинансирајуће пројекте Министарства културе РС, у циљу наставка радова у 2010. години (јануар-март) (мр Е. Зечевић);
- Промотер приликом представљања монографије проф. др Дубравка Ловреновића *Stećci, bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka*, Sarajevo 2009. у Кући Легата (03. 06.2010). (мр Е. Зечевић);
- На позив руководиоца Програма археологије Истраживачке станице Петница, В. Пецикозе, одржано предавање (15. март), на тему *Средњовековни надгробни споменици* (мр Е. Зечевић);
- Промоција монографије о Љуби Ивановићу у Продајној галерији Београд, . децембар (Љ. Миљковић);
- Приликом отварања изложбе „Катарина Миловук“ у Педагошком музеју, 10. септембра, краће предавање о овој знаменитој српској жени (Љ. Чубрић);
- Члан Уметничког савета Центра са графику и визуелна истраживања (Г. Станишић);
- Предавања у Истраживачкој станици Петница, на зимском семинару археологије: *Порекло и рани развој неолита у Европи; Настанак и развој неолита у*

Србији; *Експериментална археологија – циљеви и задаци*; предавање у Истраживачкој станици Петница, као и учешће у раду комисије за истраживачке радове полазника на презентацији (заједно са др Г. Јеремић (Археолошки институт у Београду) на летњем семинару археологије (А. Старовић);

- Популарно предавање и радионице у Зрењанину, Ужицу и Крагујевцу (организација Канцеларија за младе, Министарство омладине и спорта РС) на тему *Антропологија секса* А. Старовић);
- др Т. Цвјетићанин, учешће у трибини одржаној 25. фебруара 2010 у Заводу за проучавање културног развитка, *Музеји и медији*

3.15.3 Професионалне позиције, професионална удружења

- Председник Управног Одбора Музеја града Београда (мр Б. Борић-Брешковић);
- Члан Управног одбора Музеја Војводине у Новом Саду (Љ. Чубрић);
- Члан Програмског савета Задужбине „Доситеј Обрадовић“ (Љ. Чубрић);
- Члан Председништва Културно-просветне заједнице Београда (мр Б. Борић-Брешковић);
- Чланови Српског археолошког друштва: Н. Радојчић, А. Ђорђевић, Б. Михаиловић, мр Д. Шљивар, М. Глумац, мр В. Нинковић, В. Васић, мр С. Фидановски, мр Е. Зечевић;
- Друштво историчара уметности Србије - члан жирија за доделу награде *Изложба године*, мр Д. Ковачић;
- Чланови Музејског друштва Србије: Н. Радојчић, мр Б. Ђорђевић, мр С. Миленковић, А. Кручичан, А. Бежановић, И. Кручичан, М. Јеринић;
- Чланови ИСОМ-а: др Т. Цвјетићанин, мр Б. Ђорђевић, Т. Бошњак, мр В. Богосављевић, И. Минић, И. Кручичан, Ј. Дергенц;
- Чланови *Rei Cretariae Romanae Fautores*: др Т. Цвјетићанин (члан Главног одбора удружења *Rei Cretariae Romanae Fautores*), В. Крстић.

3.15.4 Награде и признања појединцима

- Захвалница Музеја града Београда за успешну сарадњу др Т. Цвјетићанин и М. Живковићу.